

GEORGES SIMENON

MAIGRET și FANTOMA

CUPRINS

Această carte este eCAR	7
De ce pot descărca legal această carte de pe internet?	8
Capitolul I: CIUDATELE NOPTI ALE INSPECTORULUI LOGNON ȘI INFIRMITĂȚILE SOLANGEI	12
Capitolul II: DEJUNUL LA MANIÈRE	32
Capitolul III: IUBIRILE MARINETTEI	50
Capitolul IV: ÎN VIZITĂ LA OLANDEZ	68
Capitolul V: CAMERA CU DESENE	87
Capitolul VI: BEȚIVUL DESCULȚ	108
Capitolul VII: ALEGEREA MIRELLEI	127

MAIGRET ȘI FANTOMA

COLECȚIA ENIGMA 1971 (NUMĂRUL 27)

GEORGES SIMENON

editare și digitizare de
CAT GRAUR

...

EDIȚIE ECAR 2024

ACEASTĂ CARTE ESTE ECAR

O copie de lectură anticipată, cunoscută și sub denumirile de copie de revizuire avansată, ediție anticipată pentru cititor sau copie electronică avansată (ARC sau ARE), este o versiune gratuită a unei cărți noi sau a unei noi ediții, oferită de editor librarilor, bibliotecarilor, jurnaliștilor și altor profesioniști din domeniu înainte de distribuirea către public. Textul acestei ediții poate suferi modificări față de varianta finală, deoarece editorii iau în considerare comentariile cititorilor sau corectarea eventualelor erori identificate în manuscris. În plus, dacă un cititor influent sau un jurnalist oferă o opinie despre copie, aceasta poate fi inclusă în versiunea finală a cărții.

PENTRU RAPORTAREA EVENTUALELOR GREȘELI SAU întrebări, ne puteți contacta la adresa de email furnizată.

Clubul cărții digitale
dr.akoepp@gmail.com

DE CE POT DESCĂRCA LEGAL ACEASTĂ CARTE DE PE INTERNET?

Concluzia: Avînd în vedere toate acestea înseamnă că este legal să realizez o copie a operei protejate pentru uzul meu sau al familiei și prietenilor apropiați și /sau „să dau o copie a unei opere protejate prin dreptul de autor unui membru al familiei sau unui prieten” îndeplinind condițiile legii. La fel de legal pot descărca de pe internet o copie digitală a unei cărți pe care o am în formă fizică, pe hîrtie deoarece „cînd deții o copie autorizată a unei opere (dar nu a unui program pentru calculator) și faci o nouă copie a operei pentru uz personal sau al „cercului familiei”, chiar dacă acea copie este realizată prin descărcarea ei de pe Internet” ești în drepturile tale și nu încalci legea dreptului de autor.

PE LARG:

Poziția oficială a **Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală, EUIPO**, exprimată prin **Observatorul european privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală**.

. . .

ÎNTREBĂRI FRECVENTE PRIVIND DREPTURILE DE AUTOR (cu aplicare la cărțile digitale, digitizate)

*ÎNTREBĂRILE AU FOST COMPILATE DE REPREZENTANȚII
intereselor consumatorilor. Experții naționali în domeniul
drepturilor de autor din cele 27 de state membre ale UE au
oferit răspunsuri conform propriei jurisdicții. Observatorul
European coordonează aceste activități în cadrul grupurilor
de lucru.*

.....

**7. Am voie să dau o copie a unei opere protejate prin
dreptul de autor unui membru al familiei sau unui prieten?**

LEGEA DREPTULUI DE AUTOR PERMITE UTILIZATORILOR
autorizați ai unei opere să realizeze o copie a acesteia pentru
uzul lor sau al familiei și prietenilor apropiați, dar numai
dacă sînt îndeplinite anumite condiții: opera copiată trebuie
să fi fost făcută publică, copia privată nu trebuie să afecteze
utilizarea normală a operei copiate și reproducerea nu trebuie
să prejudicieze titularul dreptului.

**8. Am voie să descarc o operă protejată prin dreptul
de autor de pe Internet și contează ce tehnologie este
utilizată sau dacă descarc doar părți ale operei?**

ESTE FOARTE POSIBIL CA DESCĂRCAREA UNEI OPERE
protejate prin dreptul de autor de pe Internet, indiferent de
tehnologia folosită, să încalce drepturile de autor asupra

operei respective. Concluzia este aceeași și dacă doar părți ale operei ar fi descărcate (mai puțin în cazul în care părțile descărcate nu ar reprezenta ceva protejat prin dreptul de autor). Pentru a nu încălca drepturile de autor ar trebui ori să ai autorizarea titularului de drepturi pentru a face descărcarea, ori să fie aplicabilă una dintre limitările dreptului de autor (de exemplu în situația în care descărcarea ar putea fi calificată drept copie privată). Această situație ar fi aplicabilă atunci când deții o copie autorizată a unei opere (dar nu a unui program pentru calculator) și faci o nouă copie a operei pentru uz personal sau al „cercului familiei”, chiar dacă acea copie este realizată prin descărcarea ei de pe Internet. Pentru a nu încălca drepturile de autor trebuie însă să te asiguri că atunci când descarci nu permiți, în același timp, și încărcarea operei de către alții.

[HTTPS://TINYURL.COM/CCDROCOPY](https://tinyurl.com/ccdrocopy)

Traducere de Marga Cosașu.

Editura pentru Literatură Universală București –
1971

Din 1969, Editura Univers a început să publice o colecție de literatură polițistă sub numele „**Enigma**”, cuprinzând atât autori români, cât și străini. Colecția nu a avut numerotare, iar primul roman publicat a fost „Bruta” de Guy des Cars. Primele cărți au apărut sub sigla Editura pentru Literatură Universală, transformată mai apoi în Editura Univers.

CAPITOLUL I: CIUDATELE NOPTI ALE INSPECTORULUI LOGNON ȘI INFIRMITĂȚILE SOLANGEI

Era puțin după ora unu când, în noaptea aceea, lumina se stinse în biroul lui Maigret. Cu ochii umflați de oboseală, comisarul împinse ușa biroului inspectorului, în care rămăseseră de gardă tînărul Lappointe și Bonfils.

— Noapte bună, băieți, mormăi el.

Femeile de serviciu măturau culoarul uriaș și el le făcu semn cu mîna. Ca totdeauna la ora asta, ferestrele deschise produceau curent și scara pe care cobora însoțit de Janvier era umedă și înghețată.

Era la mijlocul lui noiembrie. Toată ziua plouase. De ieri dimineata, de la ora opt, Maigret nu ieșise din biroul lui supraîncălzit, de aceea înainte de a străbate curtea, își ridică gulerul pardesiului.

— Te las undeva?

Un taxi, chemat telefonic, aștepta în fața intrării din Quai des Orfèvres.

— La oricare stație de metrou, șefule.

Ploua cu găleata. Era o rupere de nori. Inspectorul coborî din mașină la Châtelet.

— Noapte bună, șefule.

— Noapte bună, Janvier.

Era unul dintre acele momente pe care le trăiseră cu sutele împreună, când simțeau aceeași satisfacție puțin sumbră.

După câteva minute, Maigret urca, fără zgomot, treptele casei din bulevardul Richard-Lenoir; căută cheia în buzunar, o învârti cu grijă în broască și o auzi aproape numaidecât pe doamna Maigret, care se răsuci în pat.

— Tu ești?

Se întâmplase de sute, dacă nu chiar de mii de ori să-i pună această întrebare, cu vocea grea de somn, când el se înapoia acasă după miezul nopții; căuta cu o mână nesigură butonul veiozei, apoi se scula, în cămașă de noapte, aruncând o privire soțului, pentru a-și da seama în ce poziție era.

— S-a terminat?

— Da.

— Tînărul a vorbit, în cele din urmă?

El răspunse dînd din cap.

— Nu ți-e foame? Nu vrei să-ți pregătesc ceva!

Maigret își atîrnase pardesiul ud leoarcă pe un umeraș și începuse să-și desfacă cravata.

— Avem bere în frigider?

Fusese cît pe-acî să oprească mașina în piața Republicii pentru a da pe gît o halbă într-o braserie care mai era deschisă la ora aceea.

— A fost așa cum ai bănuît tu?

O afacere banală, în măsura în care o afacere care pune în cauză soarta mai multor oameni poate fi calificată drept banală. Ziarele găsiseră un titlu senzațional: *Gang-ul motocicletelor*.

Într-o zi, două motociclete se opriseră în fața unui magazin cu bijuterii, în strada Rennes. Din prima coborîseră

doi indivizi, din a doua unul și, acoperindu-și fața cu eșarfe roșii, năvăliseră în magazinul din care, o clipă mai apoi, ieșiseră cu pistoale în mână, cu bijuteriile și ceasurile furate din vitrină și de pe tejghea.

În primul moment, mulțimea nu reacționează în niciun fel, iar atunci când, după ce prima emoție trecuse, cîțiva automobiliști voră să-i urmărească pe hoți se produse o asemenea îngrămădeală, încît ea acoperi practic, fuga jefuitorilor.

— N-or să se oprească aici, prezisese Maigret.

Prada fusese săracă, deoarece în magazinul acela, ținut de o văduvă, nu se vindeau decît lucruri ieftine.

— A fost o încercare de rodaj a tehnicii.

Era pentru prima oară cînd într-un *bold-up* se foloseau motociclete.

Comisarul nu se înșelase; trei zile mai tîrziu, se repetă aceeași poveste, de astă dată însă într-un magazin de bijuterii de lux, în cartierul Saint-Honoré. Rezultatul fu același, cu deosebirea că de astă dată bandiții puseseră mîna pe bijuterii valorînd mai multe milioane de franci vechi; două sute de milioane, spuneau ziarele, aproximativ o sută, după evaluarea făcută de asigurare.

În momentul fugii, totuși, unul dintre jefuitori își pierdu fularul și a treia zi, el fu arestat în atelierul de lăcătușerie din strada Saint-Paul, în care lucra.

În aceeași seară se aflau sub stare de arest trei indivizi, cel mai vîrstnic avînd douăzeci și doi de ani, iar cel mai tînăr, Jean Bauche, zis Jeannot, optsprezece ani abia împliniți.

Era un băiat blond, cu părul cam lung, fiu al unei femei de serviciu din strada Saint-Antoine, și care lucra și el, în atelierul de lăcătușerie.

— Am făcut cu schimbul toată ziua, Janvier și eu, spuse soției sale Maigret ursuz, bînd bere și mîncînd sandviciuri.

— Ascultă, Jeannot își continuă povestirea Maigret, tu te crezi un dur. Te-au făcut să crezi că ești într-adevăr. Dar nici tu, nici cei doi prieteni ai tăi n-ați avut ideea acestor lovituri. Există cineva în spatele vostru, cineva care a dirijat totul și care a avut grijă să nu se bage el. Ieșit de la Fresnes acum două luni, n-are chef să se întoarcă acolo. Mărturisește că era acolo într-o mașină furată și că v-a acoperit fuga, manevrând în mulțimea de mașini cu o prefăcută neîndemânare...

Maigret se dezbrăca, bînd din cînd în cînd cîte o înghițitură de bere, informînd-o pe soția lui, prin fraze scurte:

— Puștani aiștia sînt cei mai îndărătnici... li s-a inoculat un deosebit simț al onoarei...

Mai arestase și trei recidiviști, între care un anume Gaston Nouveau. Cum era de așteptat, acesta avea un alibi solid, două persoane afirmau că în momentul *bold-up*-ului se afla într-un bar pe bulevardul des Ternes.

Ore întregi confruntarea nu dăduse niciun rezultat. Victor Sidon, zis *Mémère* pentru că era grăsuț, cel mai vîrstnic dintre cei trei motocicliști, îl privea pe comisar cu ironie. Saugier, zis *Pétard*, plîngea și se jura că nu știa nimic.

— Janvier și cu mine ne-am concentrat toate eforturile asupra tînărului Bauche. Am adus-o pe maică-sa care l-a rugat: „Vorbește, Jeannot! Vezi doar că domnii aiștia n-au nimic cu tine. Își dau seama că te-ai lăsat dus...”

Douăzeci de ore neplăcute, în care fusese nevoit să împingă, fără milă, un adolescent, pînă la limitele rezistenței umane. Nu e plăcut nici să-l vezi, dintr-o dată, prăbușindu-se, cedînd.

„Bun! Am să spun totul. Nouveau e ăla care a pus ochii pe noi la Lotus, și care ne-a vîrît în chestia asta...”

Era vorba de un mic bar din strada Saint-Antoine unde băieți și fete tinere veneau să asculte tonomatele.

„Din cauza voastră, cînd am să ies din pușcărie, o să-i pună pe oamenii lui să mă omoare...”

Asta făcuse! O zi încheiată. Maigret se culcă, cu capul greu, sleit.

— La ce oră trebuie să fii la birou?

— La nouă.

— Nu poți dormi ceva mai mult?

— Trezește-mă la opt.

N-a urmat, ca să spunem așa, nicio tranziție. N-avea impresia să fi dormit. I se păru că, la numai cîteva minute după ce închisese ochii, soneria de la intrare începu să țîrîie și soția lui se strecură afară din pat.

Din vestibul se auzeau șoapte. I se păru că recunoaște vocea, își spuse că visează și-și vîrî capul în pernă.

Din nou auzi pasul soției, care se apropie de pat. Avea să se culce iar? Cineva greșise ușa? Nu. Ba îi atinse umărul, trase perdeaua și, fără a avea nevoie să deschidă ochii, își dădu seama că era lumină. Întrebă, cu o voce răgușită, de somn:

— Cît e ceasul?

— Șapte.

— A venit cineva?

— Lapointe te așteaptă în sufragerie.

— Ce vrea?

— Nu știu. Mai stai puțin în pat, să-ți fac o cafea.

De ce îi vorbea soția lui de parcă aveau să-i anunțe o veste proastă? De ce se codise să-i răspundă la întrebare? Ziua era de un cenușiu murdar și ploaia continua să cadă.

Primul gînd care-i veni lui Maigret fu că Jean Bauche, înfricoșat de mărturisirea făcută, se spînzurase în celula sa de la Dépôt. Se sculă fără să aștepte cafeaua, își trase pantalonii, se pieptănă în grabă și, încă amețit după un somn prea greu, deschise ușa sufrageriei.

Lapointe stătea în picioare în fața ferestrei, îmbrăcat într-

un pardesiu negru, avînd în mînă o pălărie de culoare închisă, cu fața trasă, după o noapte de gardă.

Maigret se mulțumi să întrebe cu privirea.

— Iertați-mă pentru trezirea asta neplăcută... În noaptea asta i s-a întîmplat ceva, cuiva la care țineți mult...

— Janvier?

— N... Nu unuia de la Quai...

Doamna Maigret aducea două cești mari de cafea.

— Lognon...

— A murit?

— Grav rănit. A fost transportat la Bichat și profesorul Mingault îl operează de vreo trei ore... N-am vrut să vin mai devreme, nici să vă telefonez, pentru că după ziua și seara de ieri aveți nevoie de odihnă... De altfel, la început, nu prea existau speranțe că va trăi...

— Ce i s-a întîmplat?

— Două gloanțe, unul în burtă, celălalt ceva mai jos de umăr...

— Unde?

— Pe Avenue Junot, pe trotuar...

— Era singur?

— Da. Deocamdată anchetează colegii lui din arondismentul al XVIII-lea...

Maigret își bea cafeaua cu înghițituri mici, fără a simți aceeași plăcere ca în celelalte dimineți.

— M-am gîndit că dacă-și revine, o să vreți să fiți acolo. Mașina e jos...

— Nu se știe nimic despre atentat?

— Aproape nimic. Nu se știe nici măcar ce căuta pe Avenue Junot. O portăreasă a auzit împușcăturile și a telefonat la poliție. Un glonte a trecut prin oblonul ferestrei, a spart geamul și s-a înfipt în perete, deasupra patului ei...

— Mă îmbrac...

Se duse în baie în timp ce doamna Maigret punea masa pentru micul dejun, iar Lapointe, care-și scosese pardesiul, aștepta.

Deși inspectorul Lognon nu ținea de Quai des Orfèvres, cu toate că dorea din suflet acest lucru, Maigret lucrase totuși adesea cu el, aproape întotdeauna când izbucnea vreo afacere importantă în arondismentul al XVIII-lea.

Era cum se pune, un burghez, unul dintre cei douăzeci de inspectori civili care-și aveau biroul la primăria din Montmartre, la întretăierea dintre străzile Caulaincourt și Mont-Cenis.

Unii îl numeau Inspectorul Urîcios, din cauza aerului lui morocănos, Maigret însă îl numea Inspectorul Nenoroc și s-ar fi zis, într-adevăr, că sărmanul Lognon avea darul de a atrage asupra sa toate nenorocirile.

Mic și slab, era veșnic răcit din care cauză avea nasul roșu, ochii lacrimoși ai unui bețiv, când de fapt, era fără îndoială omul cel mai sobru din întreaga poliție.

Era năpăstuit cu o soție bolnavă, care se tîra de la pat pînă la fotoliul de lîngă fereastră, astfel încît după serviciu, Lognon trebuia să se ocupe de gospodărie, de cumpărături, de bucătărie. Abia dacă putea să plătească o femeie care să vină, o dată pe săptămînă, să facă curățenie.

Se prezentase de patru ori la concursurile Poliției Judiciare, pe care le ratase de fiecare dată pentru greșeli stupide, în timp ce pe plan profesional era un specialist remarcabil. Un fel de cîine de vînatore care, o dată ajuns pe urmele vînatului, nu-l mai scăpa. Un încăpățînat, un scrupulos. Genul acela de individ căruia-i era de-ajuns să înlînească pe cineva pe stradă, ca să-și dea seama dacă avea ceva echivoc.

— Există vreo speranță să fie salvat?

— La Bichat pare-se, speranțele sînt de trei la zece...

Pentru un om care îndreptătea porecla de Inspectorul Nenoroc, situația nu părea încurajatoare.

— A putut să vorbească?

Maigret, soția lui și Lapointe mîncau cornurile pe care băiatul de la brutărie le lăsase în fața ușii.

— Colegii lui nu mi-au spus și eu am preferat să nu insist...

Lognon nu era singurul care suferea de complexe de inferioritate. Cei mai mulți dintre inspectorii de cartier se uită cu invidie la casa cea mare, cum e numit sediul din Quai des Orfèvres și, atunci cînd pun mîna pe o afacere interesantă, care va apare cu titluri de-o șchioapă în ziare, sînt furioși dacă le e luată din mînă.

— Să mergem! oftă Maigret, punîndu-și pardesiul încă umed din ajun.

Privirea lui o întîlni pe cea a soției sale, înțelese că ea voia să-i vorbească și ghici că avea aceeași idee ca și el.

— Crezi că ai să vii la masă?

— Nu prea cred.

— În cazul ăsta, n-ar fi bine...

Se gîndea la doamna Lognon, singură și neajutorată apartamentul ei.

— Îmbracă-te repede! O să te lăsăm în piața Constantin-Pecqueur.

Lognonii locuiau acolo de douăzeci de ani, într-un imobil al cărui număr Maigret nu reușise să-l rețină niciodată, o casă din cărămizi roșii, cu un rînd de cărămizi galbene în jurul ferestrelor.

Lapointe se așeză la volanul micului automobil al Poliției Judiciare. Era pentru a doua oară, după atîția ani, cînd doamna Maigret ședea într-una din mașinile acesteia, alături de soțul ei.

Treceau pe lîngă niște autobuze blindate. Pe trotuar,

oamenii mergeau repede, aplecați înainte, cramponați de umbrelele lor pe care vîntul încerca să le smulgă.

— Aici e...

Ajunseră în Montmartre, în strada Caulaincourt.

În mijlocul scuarului se înălța un cuplu de piatră, un sîn al femeii țisnea din faldurile veșmîntului; statuia era neagră în partea din care o lovea ploaia.

— Telefonează-mi la birou, sper să fiu acolo către amiază...

Abia se termină o afacere și începea o alta despre care deocamdată, încă nu știa nimic. Ținea mult la Lognon. Adeseori, în rapoartele sale oficiale, subliniase meritele acestuia, atribuindu-i chiar succese pe care le obținuse el însuși. Dar nu folosisese la nimic. Inspectorul Nenoroc!

— Mai întâi la Bichat...

O scară. Culoare. Uși deschise spre rînduri de paturi și privirile oamenilor culcați, agățate de cei doi bărbați care treceau.

Fură trimiși într-o direcție greșită și trebuiră să coboare din nou în curte, să suie o altă scară, înainte de a găsi în cele din urmă, în fața unei uși pe care scria „Chirurgie”, un inspector din arondismentul al XVIII-lea pe care-l cunoșteau, un anume Créac, care ținea între buze o țigară neaprinsă.

— Cred că ați face mai bine să stingeți pipa, domnule comisar. E aici un fel de dragon care o să sară pe dumneavoastră cu gura cum a făcut cu mine cînd am vrut să-mi aprind țigara...

Treceau niște infirmiere, ducînd lighenașe, tăvi încărcate de fiole și de instrumente nichelate.

— Tot aici e?

Era ora nouă fără un sfert.

— Au început să-l opereze la patru...

— Nu mai știi nimic?

— Nu... Am încercat să mă informez în biroul ăsta din stînga, dar bătrîna...

Era biroul șefei infirmierelor, pe care Créac o numise dragonul. Maigret bătu la ușă. O voce puțin amabilă îi strigă să intre.

— Ce este?

— Vă cer iertare că vă deranjez, doamnă. Sînt șeful brigăzii criminale a Poliției Judiciare...

Privirea rece a femeii părea să spună: Ei și?

— Aș vrea să știu dacă aveți vreo informație despre inspectorul pe care-l operează...

— Am să am cînd s-o termina operația... Tot ce pot să vă spun e că n-a murit, de vreme ce profesorul n-a ieșit din sala de operații...

— Putea să vorbească atunci cînd a fost adus?

De astă dată ea îl privi ca și cînd ar fi pus o întrebare prostească.

— Îi mai rămăsese abia jumătate din sîngele pe care trebuie să-l aibă un om și a trebuit să se procedeze de urgență la o transfuzie.

— Cînd credeți că va putea să-și recapete cunoștința?

— Asta o să-l întrebați pe profesorul Mingault.

— Dacă dispuneți de o rezervă, am să vă fiu recunoscător să i-o dați. Un inspector va rămîne la căpătîiul lui...

Ea ascultă cu atenție, căci ușa sălii de operații se deschisese și într-adevăr pe culoar apăru un bărbat, cu boneta albă pe cap și șorțul pătat de sînge peste halat.

— Domnule profesor, iată o persoană care...

— Comisarul Maigret...

— Încîntat.

— Trăiește?

— Deocamdată... Dacă nu se vor ivi complicații, sper să-l salvez...

Fruntea-i strălucea de sudoare, ochii trădau oboseala.

— Încă o clipă... Ar fi necesar să fie adus într-o rezervă...

— Aranjează asta, doamnă Drasse... Îmi permiteți?...

El se îndreptă cu pași mari spre biroul său. Ușa se deschise din nou. Un infirmier împingea un pat rulant pe care, sub cearcafuri, se desena forma unui trup. Din Lognon, țepăn și livid, nu se zărea decît partea de sus a feței.

— Du-l la camera 218, Bernard...

— Da, doamnă.

Ea porni în urma căruțului. Maigret, Lapointe și Créac se luară după ea. Era o procesiune lugubră, în lumina palidă care pătrundea prin ferestrele înalte, cu paturile aliniate în sălile prin fața cărora treceau. S-ar fi zis, un coșmar.

Un intern ieșit din sala de operații urma și el cortegiul.

— Faceți parte din familie?

— Nu... Sînt comisarul Maigret...

— Ah! Dumneavoastră sînteți!

Îi aruncă o privire curioasă, ca pentru a se convinge dacă corespundea imaginii pe care și-o făcuse despre el.

— Profesorul spune că sînt șanse să scape...

Era o lume ciudată, în care glasurile nu aveau aceeași sonoritate ca în afara ei, în care întrebările rămîneau fără ecou.

— Dacă v-a spus...

— Nu știți cam cît timp îi trebuie ca să-și recapete cunoștința?

Oare întrebarea lui Maigret să fi fost atît de stupidă cum părea să afirme privirea care i se aruncase? Infirmiera șefă îi opri pe polițiști în fața ușii.

— Nu. Acum nu intrați.

Rănitul trebuia instalat, îngrijit desigur, căci două infirmiere veniră să aducă cele de trebuință, între care și un balon de oxigen.

— Rămîneți pe culoar dacă vreți, cu toate că asta nu-mi place deloc... Avem ore speciale de vizită.

Maigret își privi ceasul.

— Cred c-am să te părăsesc, Créac. Caută să fi aici cînd are să-și revină. Dacă e în stare să vorbească, notează tot ce va spune...

Nu se simțea umilit, nu. Era totuși o oarecare jenă, nu era obișnuit să fie primit atît de prost. Aici, faima lui producea un alt efect asupra acestor oameni pentru care viața și moartea aveau altă semnificație decît pentru oamenii obișnuiți.

Se simți ușurat cînd, în curte își putu aprinde din nou pipa, în timp ce Lapointe aprindea o țigară.

— Tu ai face mai bine să te duci să te culci. Du-mă doar pînă la primăria din arondismentul al XVIII-lea.

— Nu-mi permiteți să rămîn cu dumneavoastră, șefule?

— După noaptea pe care-ai avut-o...

— La vîrsta mea, știți...

Erau la doi pași de primărie. În biroul inspectorilor găsiră trei „burghezi” care-și redactau rapoartele și care, plecați asupra mașinilor de scris, aveau aerul unor funcționari conștiincioși.

— Bună ziua, domnilor... Cine dintre dumneavoastră e la curent?

Îi cunoștea, dacă nu pe nume, cel puțin din vedere; toți trei se ridicaseră în picioare.

— Toți și niciunul.

— S-a dus cineva s-o anunțe pe doamna Lognon?

— Durantel a luat asupra sa această obligație...

Pe podea se vedeau urme de tălpi ude iar aerul mirosea a tutun rece.

— Lognon se ocupa de vreo afacere?

Cei trei se priviră încurcați. În cele din urmă unul din ei, scund și rotofei, începu:

— Tocmai asta ne întrebam și noi... Îl cunoașteți pe Lognon, domnule-comisar... I se întâmpla adesea când se credea pe urmele vreunei afaceri, să ia un aer misterios. Nu arareori lucra săptămîni de-a rîndul fără să ne spună nume.

Pentru că sărmanul Lognon era obișnuit ca un altul să primească felicitările în locul lui!

— Sînt cel puțin două săptămîni de cînd avea un aer misterios, prezentînd uneori, cînd venea la birou, chipul cuiva care pregătește o mare surpriză.

— N-a făcut nicio aluzie?

— Nu. Numai că alegea aproape totdeauna serviciul de noapte...

— Se știe în ce sector a lucrat?

— Patrulele l-au întîlnit de mai multe ori în Avenue Junot, nu departe de locul unde a fost atacat... Dar nu în zilele din urmă... Pleca de la birou pe la nouă seara și se înapoia la orele trei, patru dimineața... S-a întîmplat să nu mai apară deloc, toată noaptea...

— N-a făcut niciun raport?

— Am consultat registrul. Se mulțumea să noteze doar cuvîntul „neant”...

— Ați trimis oameni la locul atentatului!

— Sînt acolo trei oameni, conduși de Chinquier.

— Ziariștii?

— E greu să le ascunzi un atentat comis asupra unui inspector... Nu vreți, să vorbiți cu comisarul?

— Deocamdată nu...

Lapointe îl duse pe Maigret în Avenue Junot. Copacii își scuturau ultimele frunze, care se lipeau de pavajul ud. Cu toată ploaia care continua să cadă, vreo cincizeci de oameni se adunaseră în mijlocul bulevardului.

Niște polițiști în uniformă barau trotuarul în fața unui imobil de patru etaje. Când Maigret descinse din mașină și trebui să se strecoare printre oameni și umbrele, fotografii izbutiră totuși să-l prindă în obiectiv.

— Încă o dată, domnule comisar... Mai faceți câțiva pași în mijlocul mulțimii...

El le aruncă aceeași privire cu care îl cinstise infirmiera, la Bichat. Pe bucata de trotuar împrejmuată de polițiști, ploaia nu izbutise să ștergă cu totul băltoaca de sânge, care se dilua încet și din cauza imposibilității de a însemna locul cu cretă, bucăți de lemn fuseseră așezate pentru a desena de bine, de rău, forma unui trup.

Inspectorul Deliot, care ținea și el de arondismentul al XVIII-lea, își scoase pălăria udă leoarcă pentru a-l saluta pe Maigret.

— Chinquier e la portăreasă, domnule comisar. El a fost aici cel dintîi.

Comisarul pătrunse în imobilul vechi dar foarte curat, bine întreținut, și deschise ușa cu geam a lojei portăresei, tocmai în clipa cînd inspectorul Clinquier își vîra carnetul de notițe în buzunar.

— Îmi închipuiam c-o să veniți. Mă miram că nu văd aici pe nimeni de la Quai.

— Am trecut mai întîi pe la Bichat.

— Ce-i cu operația?

— Se pare c-a reușit. Profesorul afirmă că are șanse să scape.

Loja era și ea curată, cochetă. Portăreasa, care trebuia să aibă vreo patruzeci și cinci de ani, era o femeie amabilă, cu forme plăcute.

— Luați loc, domnule... I-am spus tocmai inspectorului tot ce știu... Priviți puțin podeaua...

Linoleumul verde era acoperit de bucățile de sticlă care lipseau din geamul spart.

— Și aici...

Arată o gaură, cam la un metru deasupra patului care se afla în fundul camerei.

— Erați singură aici?

— Da. Soțul meu e portar de noapte la Palace, în Avenue des Champs-Élysées și vine acasă abia la opt dimineața.

— Unde e acum?

— În bucătărie...

Indică o ușă închisă.

— Încearcă să se odihnească pentru că, oricum diseară va trebui să-și reia postul.

— Presupun, Chinquier că ai pus toate întrebările necesare. Te rog să nu te simți vexat dacă le mai pun și eu o dată.

— Aveți nevoie de mine?

— Nu imediat.

— În cazul ăsta, am să urc pentru o clipă...

Maigret se încruntă, întrebându-se unde voia să urce, dar nu puse nicio întrebare pentru a menaja susceptibilitatea inspectorului de cartier.

— Vă cer scuze, doamnă...

— Doamna Sauget. Locatarii îmi spun Angèle.

— Așezați-vă, vă rog.

— Sînt obișnuită să stau în picioare!

Se duse să tragă perdeaua care în timpul zilei, ascundea patul, așa încît odaia devenea atunci un mic salonaș.

— Nu doriți să luați nimic? O ceașcă de cafea?

— Mulțumesc. Așadar, în noaptea asta erați culcată.

— Da. Am auzit o voce care spunea: „Ușa, vă rog...”

— Știți ce oră era?

— Deșteptătorul meu are cifre fosforescente. Era ora două și douăzeci.

— Era vreunul dintre locatarii dumneavoastră care ieșea?

— Nu. Era domnul acela...

Femeia părea în încurcătură, ca cineva care e silit să comită o indiscreție.

— Care domn?

— Acela care a fost atacat...

Maigret și Lapointe se priviră, uluiți.

— Inspectorul Lognon, vreți să spuneți?

Ea dădu din cap, adăugînd:

— Poliției ești obligat să-i spui totul, nu? De obicei nu vorbesc despre locatarii mei, despre ce fac și pe cine primesc. Viața lor particulară nu mă privește. Dar, după cele ce s-au întîmplat...

— Îl cunoașteți de mult pe inspector?

— De ani de zile, da... De cînd locuim aici, soțul meu și cu mine... Dar nu știam cum îl cheamă... Îl vedeam trecînd și știam că e de la poliție, pentru că a venit de mai multe ori aici pentru a verifica identitatea unora... Nu prea era vorbăreț.

— În ce împrejurări l-ați cunoscut mai bine?

— Cînd a început s-o viziteze pe domnișoara de la al patrulea...

De data asta, Maigret rămase mut de uimire. În ceea ce-l privește pe Lapointe, el pur și simplu nu putea să-și creadă urechilor. Polițiștii nu sînt neapărat niște sfinți. Maigret știa că în propriul lui serviciu, erau unii care-și permiteau aventuri extraconjugale.

Dar Lognon!... Nenoroc să viziteze noaptea o femeie, la numai două sute de metri de propria lui casă!...

— Sînteți sigură că e vorba de același om?

— E destul de ușor de recunoscut, nu?

— E multă vreme de cînd... de cînd se ducea s-o vadă pe domnișoara?

— Vreo zece zile...

— Deci, presupun că într-o seară a venit cu ea?

— Da.

— Și-a ascuns fața cînd a trecut prin fața lojei?

— Mi se pare că da.

— Și a mai venit de multe ori?

— Aproape în fiecare seară...

— Pleca tîrziu?

— La început, vreau să spun primele trei, patru zile, pleca puțin după miezul nopții... Apoi a început să rămînă mai tîrziu pînă la două, trei, dimineața...

— Care e numele femeii?

— Marinette... Marinette Augier... o fată foarte drăguță, de douăzeci și cinci de ani, o persoană binecrescută...

— Primește bărbați?

— Cred că vă pot răspunde, pentru că nu s-a ascuns niciodată... Timp de un an, a primit de două sau trei ori pe săptămînă un băiat frumos despre care mi-a spus că e logodnicul ei...

— Își petrecea noaptea la ea?

— O s-o aflați oricum... Da... și cînd n-a mai venit, mi s-a părut că fata era tristă... Într-o dimineață, cînd a venit să-și ia scrisorile, am întrebato dacă a desfăcut logodna și mi-a răspuns: „Nu-mi vorbi despre asta, buna mea Angèle. Bărbații nu merită să suferi pentru ei...” Cred că nu s-a gîndit prea mult la cele întîmplate, pentru că și-a recăpătat destul de repede buna dispoziție... E o fată foarte veselă, sănătoasă...

— Lucrează?

— E cosmeticiană, într-un salon din Avenue Matignon. De aceea e întotdeauna atît de îngrijită, îmbrăcată cu gust...

— Și prietenul ei?

— Logodnicul care n-a mai venit? Avea cam vreo treizeci de ani. Nu știu ce profesii avea. Nu-i știu numele. Pentru mine, era domnul Henri, așa-și zicea cînd trecea noaptea prin fața lojii...

— Cînd s-a produs ruptura?

— Iarna trecută, cam pe la Crăciun...

— Așa încît, aproape un an domnișoara... Cum ați spus că o cheamă... Marinette?...

— Marinette Augier...

— Deci aproape un an de zile n-a primit pe nimeni?

— Numai uneori, pe fratele ei care locuiește într-o suburbie împreună cu soția și cu cei trei copii ai lui.

— Și acum vreo cincisprezece zile, a venit într-o seară însoțită de inspectorul Lognon?

— Așa cum v-am spus.

— Și de atunci a venit la ea în fiecare zi!

— Afară de duminică, doar dacă n-a fost și atunci fără ca eu să-l fi văzut nici venind nici plecînd.

— Nu venea niciodată în timpul zilei?

— Nu. Dar mă faceți să-mi amintesc un amănunt. Într-o seară, cînd a venit ca de obicei la ora nouă, am fugit după el înainte de a începe să suie și i-am spus: „Marinette nu-i acasă”. „Știu, mi-a răspuns, e la fratele ei...” A urcat totuși, fără să-mi dea vreo lămurire, ceea ce m-a făcut să mă gîndesc că i-o fi dat cheia...

Maigret înțelegea acum de ce se dusesese sus inspectorul Chinquier.

— Locatară dumneavoastră e acasă acum?

— Nu.

— S-a dus la lucru?

— Nu știu dacă s-a dus la lucru, dar cînd am vrut să-i dau de știre cu menajamente...

— La ce oră?

— După ce-am telefonat la poliție...

— Deci, înainte de orele trei dimineața?

— Da... Mi-am spus că desigur a auzit și ea împușcăturile... Toți locatarii le-au auzit... Unii se aplecau la ferestre, alții coborau în halate de casă să afle ce s-a întâmplat... Ceea ce era pe trotuar nu era plăcut la vedere. Am urcat deci în fugă și am bătut la ușa ei... Nu mi-a răspuns nimeni... Am intrat și am găsit apartamentul gol...

Îl privi pe comisar cu o vădită satisfacție, de parcă ar fi vrut să-i spună: „Ați fi văzut poate ciudățeni în cariera dumneavoastră, dar mărturișiți că la asta nu v-ați așteptat!”

Așa și era. Maigret și Lapointe nu puteau face altceva decât să schimbe priviri lipsite de expresie. Maigret se gândea că în clipa aceea, soția lui căuta s-o consoleze pe doamna Lognon cu prenumele Solange, în timp ce-i făcea menajul!

— Credeți c-a plecat din casă o dată cu el?

— Sînt sigură că nu. Am auzul bun. Sînt sigură că era vorba de o persoană singură, un bărbat...

— Și-a spus numele, cînd a trecut?

— Nu. Avea obiceiul să strige: „Etajul patru!” Îi recunoșteam glasul. De altminteri era singurul care folosea formula asta.

— Ea a putut să iasă înaintea lui?

— Nici asta. N-am deschis ușa de aici decât o singură dată, noaptea trecută la unsprezece și jumătate celor de la etajul trei, cînd s-au înapoiat de la cinematograful.

— Să fi ieșit după ce s-a tras?

— Ar fi singura explicație. Cînd i-am văzut trupul întins pe trotuar, am venit în goană aici să telefonez la poliție... Am ezitat să închid ușa de la intrare... N-am îndrăznit... Aveam sentimentul că l-aș fi părăsit pe bietul om...

— V-ați aplecat asupra lui ca să vedeți dacă era mort?

— Mi-a fost foarte greu, mi-e groază de sînge, dar am făcut-o...

— Era conștient?

— Nu știu...

— N-a spus nimic.

— Mișca buzele... Îmi dădeam seama că vrea să vorbească... Am crezut că deosebesc un cuvînt, dar trebuie să mă fi înșelat pentru că n-ar avea nicio noimă...

— Ce cuvînt?

— Fantomă...

Femeia roși, ca și cînd s-ar fi temut că inspectorul și comisarul vor rîde de ea, sau o vor bănuși că inventează.

CAPITOLUL II: DEJUNUL LA MANIÈRE

S-ar fi zis că omul alesese momentul acesta în scopul de a obține un efect teatral. Poate de altminteri, să fi ascultat la ușă. Cuvîntul fantomă abia fusese pronunțat, cînd clanța se mișcă încet, ușa se întredeschise și un cap apăru în deschizătură, în timp ce trupul rămînea de cealaltă parte a ușii.

Obrazul era livid, trăsăturile șterse, pleoapele și buzele căzute și lui Maigret îi trebuiră cîteva minute pentru a înțelege că ceea ce dădea noului venit această expresie lugubră era lipsa protezei.

— Nu dormi, Paul?

Și, ca și cînd acest lucru mai era necesar, ea îl prezentă:

— Bărbatul meu, domnule comisar...

Mult mai vîrstnic decît ea, bărbatul își trăsese peste pijamaua uzată, un halat violet, oribil.

În uniforma tivită cu aur, îndărătul tejghelei de la Palace, trebuia să facă impresie, dar aici neras, cu trupul obosit, cu aerul ursuz al omului care nu-și găsește odihna, arăta în același timp ridicol și demn de milă.

Cu o ceașcă de cafea în mînă îl salută vag pe Maigret, apoi privirea i se fixă asupra perdelei de rips, dincolo de care, în

ploaia care nu se mai oprea, siluete întunecate continuau să se îngrămădească, în ciuda încercărilor sergenților de stradă de a le îndepărta.

— O să mai țină mult? gemu el.

I se fura somnul de care avea nevoie, somnul la care avea dreptul și după expresia chipului său, s-ar fi zis că el era adevărata victimă.

— De ce nu iei o pastilă din acelea pe care ți le-a prescris doctorul?

— Îmi fac rău la stomac.

Se așază într-un colț să-și bea cafeaua, cu picioarele vîrîte în papuci de pîslă și tot restul convorbirii nu mai deschise gura decît pentru ca să ofteze.

— Aș vrea, doamnă să încercați să vă amintiți dacă se poate clipă cu clipă, tot ce s-a întîmplat începînd din momentul cînd vi s-a cerut să deschideți ușa de la intrare.

De ce s-a căsătorit femeia asta ispititoare cu un bărbat cu cel puțin douăzeci de ani mai bătrîn decît ea, asta nu-l privea pe el; oricum, atunci fără îndoială că nu-l văzuse fără proteză.

— Am auzit: „Ușa, vă rog!” Și glasul pe care l-am recunoscut a adăugat: „Etajul patru!” Așa cum v-am mai spus, am privit mașina, ceasul. E un obicei al meu. Era ora 2 și 30. Am întins mîna să apăs pe butonul electric care deschide ușa. În același moment am avut impresia că aud un motor ca și cînd o mașină ar fi staționat, nu în fața casei noastre, ci a celei de-alături, un motor care nu fusese oprit. Mi-am spus chiar că erau probabil Hardsinii care veneau atunci acasă, o pereche care stă aici alături, și care vin adesea acasă la orele mici.

Toate astea știți, n-au durat decît cîteva secunde. Am auzit chiar pașii domnului Lognon pe culoar. După aceea s-a trîntit ușa. Numaidecît, zgomotul motorului a devenit mai puternic, mașina s-a pus în mișcare și s-a auzit primul foc de revolver, apoi al doilea, al treilea...

S-ar fi putut crede că ultimul a fost tras chiar în lojă, pentru că oblonul s-a zguduit, geamul s-a făcut țândări și deasupra capului am auzit un zgomot ciudat...

— Mașina a plecat mai departe? Sînteți sigură că a fost o mașină?

Soțul femeii îi privea rînd pe rînd, cu capul plecat, învîrtind lingurița în ceașcă.

— Sînt sigură. Strada e în pantă. Cînd urcă, mașinile accelerează. Asta de care vorbesc a pornit cu toată viteza îndreptîndu-se spre strada Norvins...

— Nu vă amintiți să fi strigat cineva?

— Nu, întîi am rămas pe loc, pentru că-mi era frică. Dar femeile știți și dumneavoastră, trebuie întotdeauna să știie, să-și dea seama. Am aprins lumina, am tras pe mine halatul și m-am repezit pe coridor.

— Ușa de la intrare era închisă?

— V-am spus... Am auzit cum a fost trîntită. Mi-am lipit urechea de ea și n-am auzit decît ploaia. Atunci am întredeschis ușa și am văzut trupul, la numai doi metri de prag.

— În ce direcție părea să fi pornit, în sus, sau în josul străzii?

— Părea mai curînd s-o fi luat spre strada Caulaincourt. Nenorocitul își ținea burta cu amîndouă mîinile și degetele-i șiroiau de sînge. Ochii deschiși mă priveau fix.

— V-ați plecat asupra lui și atunci ați auzit, sau vi s-a părut că auziți cuvîntul fantomă?

— Aș putea să jur că a șoptit cuvîntul ăsta. Au început să se deschidă ferestre. Locatarii casei n-au telefon și sînt siliți să-l folosească pe cel de aci. Doi dintre ei, care au cerut să li se instaleze așteaptă de un an de zile să-l capete. Am venit înapoi și am căutat în carte telefonul poliției. Sînt lucruri pe

care-ar trebui să le știi oricum, dar nu te gîndești la asta, mai ales într-un imobil liniștit ca al nostru...

— Coridorul era luminat?

— Nu. Numai loja mea. Agentul care mi-a răspuns a început să-mi pună întrebări, de teamă să nu fie vorba de vreo glumă, și asta a luat destul timp...

Era un telefon de perete. Din locul unde se afla, culoarul nu putea fi văzut.

— Unii locatari au coborît... toate astea vi le-am povestit... După ce-am agățat receptorul, m-am gîndit la Marinette și m-am repezit la patru...

— Vă mulțumesc. Îmi îngăduiți să folosesc telefonul dumneavoastră?

Maigret chemă Poliția Judiciară.

— Alo! Tu ești, Lucas?... Ai găsit acolo o notă a lui Lapointe în legătură cu Lognon... Nu, nu mai sînt la spital... Încă nu se știe dac-o să scape... Mă aflu în Avenue Junot... Aș vrea să te duci la Bichat... Da, prefer să te duci chiar tu... Să iei o înfățișare cît mai oficială, celor de acolo nu prea le plac intrușii... Încearcă să-l vezi pe internul care a asistat la operație, profesorul Mingault nu cred să fie accesibil la ora asta... Presupun că au găsit glonte... probabil chiar două... Da... Aș vrea să am cît mai multe amănunte pînă la primirea raportului oficial... Gloanțele să le duci la laborator...

Odinioară treaba asta era încredințată unui expert particular, Gastinne-Renette, dar acum laboratorul Poliției Judiciare dispunea de un specialist în balistică, în incinta Palatului Justiției.

— Ne vedem curînd, cel mai tîrziu imediat după amiază... Comisarul se întoarse spre Lapointe.

— Chiar nu vrei să te duci să te culci?

— Nu mi-e somn, șefule...

Portarul de noapte de la Palace îi aruncă o privire invidioasă și reprobatoare în același timp.

— În cazul ăsta, zboară în Avenue Matignon. Saloanele de cosmetică nu trebuie să fie chiar așa de numeroase ca să nu-l găsești pe acela în care lucrează Marinette Augier... E puțin probabil s-o găsești la lucru... Încearcă să afli cât mai multe despre ea...

— Înțeles, șefule.

— Eu mă duc sus...

Maigret era puțin supărat că nu se gândise la gloanțe când se afla la Bichat, dar aceasta nu era o anchetă ca oricare alta.

S-ar fi zis că, fiind vorba de Lognon, ea căpăta un caracter mai puțin profesional.

Acolo, se gândise mai ales la nefericitul inspector, se lăsase impresionat de infirmiera șefă, de profesor, de sălile din care șirurile de bolnavi îi urmăreau cu privirea.

Casa din Avenue Junot n-avea ascensor. Nu exista nici covor pe scară, dar lemnul treptelor uzate era bine ceruit și rampa curată. La fiecare etaj se aflau câte două apartamente, iar pe unele uși erau prinse plăcuțe de alamă cu numele locatarului.

La al patrulea, împinse ușa întredeschisă, străbătu un vestibul cam întunecos și ajunsese într-o cameră de zi în care inspectorul Chinquier așezat într-un fotoliu îmbrăcat într-o pînză înflorată, fuma o țigară.

— Vă așteptam... V-a povestit totul?

— Da.

— V-a vorbit despre automobil?... Asta m-a frapat cel mai mult... Uitați-vă la asta...

Se ridică și scoase din buzunar trei cartușe goale, strălucitoare, pe care le învelise într-o bucată de ziar.

— Le-am găsit în stradă... Dacă au fost trase din mersul mașinii, așa cum pare să se fi întîmplat, atunci asasinul

trebuie să fi scos brațul prin portieră... Observați că e de calibrul 7,63...

Chinquier era un polițist serios, care-și cunoștea meseria.

— S-au folosit probabil de un pistol Mauser automat, o armă grea, care nu se vîră într-o poșetă sau în buzunarul pantalonului... Înțelegeți ce vreau să spun? Treaba pare să fi fost făcută de un profesionist care trebuia să fi avut un complice, pentru că n-a tras ținînd în același timp volanul... De obicei, un amant gelos nu face apel la prieteni ca să-l ajute să doboare un rival... Apoi, s-a tras în pîntece...

Într-adevăr, o asemenea lovitură e mai sigură decît un glonte tras în piept, întrucît un om care are intestinele perforate în vreo zece locuri de un glonte de mare calibru are mult mai puține șanse să scape cu viață.

— Ați vizitat apartamentul?

— Aș prefera să-l inspectați chiar dumneavoastră...

Ancheta aceasta mai prezenta o particularitate care-l pune în încurcătură pe Maigret. Fusesse începută de inspectorii din cartier. Or, dacă-și băteau joc cu plăcere de Lognon cînd aveau posibilitatea, el era totuși un coleg de-al lor pe care niște ucigași îl doborîseră. În aceste condiții, comisarul nu-i putea înlătura pentru a conduce singur cercetările.

— Camera asta arată destul de bine, nu?

Sub lumina soarelui, trebuia să fie și mai plăcută. Pereții erau de un galben viu, podeaua lustruită, cu un covor de un galben mai deschis la mijloc. Mobila, destul de modernă fusesse aleasă cu gust, servind în același timp de salon și de sufragerie; din cameră nu lipsea nici televizorul nici pick-up-ul.

Pe masa de la mijloc, Maigret observă numai decît o mașină electrică de cafea, o ceașcă pe fundul căreia mai era un rest de cafea, o zaharniță și o sticlă de coniac.

— O singură ceașcă... mormăi el. Nu te-ai atins de ea, Chinqvier? Ar trebui să telefonezi la Quai să trimită oameni de la laborator...

Rămăsese cu pardesiul pe el și își pusese înapoi pălăria pe cap. Unul dintre fotolii era întors spre fereastră, lângă o măsuță pe care, într-o scrumieră se găseau vreo șapte, opt mucuri de țigară.

Din camera de zi se deschideau două uși. Prima dădea în bucătărie, care era curată, ordonată, semănînd mai curînd cu bucătăriile model prezentate la expoziții decît cu cele pe care le găsești de obicei în casele vechi din Paris.

Cea de-a doua ușă dădea spre camera de dormit. Patul era desfăcut. Perna, unica pernă, purta încă urmele capului care se odihnise pe ea.

Un capot din mătase albastru-deschis fusese azvîrlit pe spătarul unui scaun, o haină de pijama de femeie, de aceeași culoare, zăcea pe jos, iar pantalonul era aruncat lângă un dulap.

Chinqvier se înapoie.

— Am vorbit cu Moers. Vă trimite numaidecît echipa. Ați avut vreme să aruncați o privire prin apartament? Ați deschis dulapul?

— Încă nu...

Îl deschise. Pe umerăse erau atîrnate cinci rochii, un palton cu garnitură de blană și două taioare, unul bej și celălalt bleumarin. Pe raftul de sus erau așezate niște valize.

— Înțelegeți ce vreau să spun? Nu pare să fi luat cu ea bagaje. Lenjeria era așezată și ea în ordine, în comodă.

Fereastră dezvăluia o parte din panorama Parisului. Dincolo de pat, se deschidea o ușă care dădea în baie, de unde nu lipsea de asemenea nimic, nici peria de dinți, nici cremele de față.

Judecînd după apartament, Marinette Augier era o femeie

de gust, care-și petrecea o bună parte din timp acasă și căreia-i plăcea confortul.

— Am uitat s-o întreb pe portăreasă dacă această Marinette gătea acasă sau dacă mânca la restaurant, mărturisi Maigret.

— Am întrebat. Mânca aproape întotdeauna acasă.

În frigider se găseau, între altele, jumătate de pui, unt, brânză, fructe, două sticle cu bere și una cu apă minerală. În dormitor, pe măsuta de noapte, se afla o altă sticlă începută.

Pe aceeași măsută de noapte, scrumiera fu aceea care atrase mai ales atenția comisarului, căci în ea se aflau două mucuri de țigară, ambele purtând urme de roșu de buze.

— Fuma țigări americane...

— În timp ce în camera de zi s-au fumat numai țigări Caporal, nu?

Cei doi bărbați schimbă o privire, căci se gîndiseră amîndoi la același lucru.

— Judecînd după aspectul patului, nu s-ar zice că noaptea trecută să fi fost martorul unor elanuri amoroase...

În ciuda evenimentelor dramatice, era greu să nu te amuze ideea posibilității ca Inspectorul Nenoroc să aibă legături de dragoste cu o tînră și frumoasă cosmeticiană.

Să se fi certat oare? Un Lognon îmbufnat, refugiat în încăperea alăturată, înfundat în fotoliu, fumase oare țigară după țigară în timp ce amanta lui rămăsese culcată?

Ceva nu merge aici, și Maigret își dădea seama, odată mai mult că de la început, nu condusese această afacere cu luciditatea lui obișnuită.

— Îmi pare rău că trebuie să te rog să cobori din nou Chinqvier, dar mai este o întrebare pe care am uitat s-o pun. Aș vrea să știu dacă portăreasa a găsit lumina aprinsă în camera de zi, cînd a intrat aici.

— Vă pot da eu răspunsul. Lumina era aprinsă în camera

de dormit, a cărei ușă era deschisă, dar în celelalte încăperi, nu.

Se înapoiară împreună în camera de zi, din care două uși-ferestre dădeau spre un balcon care se întindea de-a lungul întregii fațade, din acelea care se găsesc la ultimul etaj al atîtor vechi case pariziene.

Din cauza ceții, mai curînd ghiceau decît vedeau Turnul Eiffel, clopotele unor biserici și, pe sutele de acoperișuri lăcuite de ploaie, coșurile fumegînde.

La începutul carierei sale, Maigret cunoscuse această Avenue Junot pe care abia se înălțau cîteva imobile în mijlocul maidanelor și grădinilor. Cel dintîi care-și clădise aici o casă care trecea atunci drept foarte modernă, fusese un pictor.

Alții îi urmară apoi exemplul, un romancier, o cîntăreață de operă, și astfel Avenue Junot deveni un loc elegant.

Prin ușile-ferestre, comisarul domina cu privirea mai multe imobile particulare, care pînă la urmă ajunseseră să fie clădite unul lîngă altul. Cel de peste drum trebuia să dateze după stil, de vreo cincisprezece ani și nu avea decît două etaje.

Să fi aparținut oare unui pictor, așa cum părea să indice etajul al doilea, format aproape numai din ferestre? Peste toate acestea erau acum trase niște perdele de culoare închisă, iar între ele nu era o distanță mai mare de treizeci, patruzeci de centimetri.

Dacă cineva l-ar fi întrebat pe comisar la ce se gîndește, i-ar fi fost greu să răspundă. Deocamdată înregistra, la întîmplare. Fără discernămînt. Se uita cînd afară, cînd în apartament, știind că la un moment dat anumite imagini se vor întîlni și vor căpăta un sens.

Se auzea zgomotul străzii, pași pe scară, glasuri, bufnituri. Echipa Identificării Judiciare sosise cu toate aparatele

necesare și Moers se obosise el însuși să ia conducerea cercetărilor.

— Unde e trupul? întrebă el, privind dindărătul sticlelor groase ale ochelarilor săi, cu ochii aceia albaștri întotdeauna puțin mirați.

— Nu-i aici niciun trup. Chinquier nu ți-a spus nimic?

— Nu l-am prea ascultat, am căutat să vin cât mai repede, se scuză el.

— E vorba de Lognon, care a fost doborât în momentul când ieșea din casa asta...

— A murit?

— A fost dus la Bichat. Poate-o să scape. A petrecut o parte din noapte în apartamentul ăsta, cu o femeie. Aș vrea să știu dacă i-au rămas amprente și în dormitor sau numai în odaia asta. Ia toate amprente pe care le găsești... Cobori cu mine, Chinquier?

Maigret așteptă să ajungă în coridorul de la parter pentru a-i șopti:

— Ar fi poate util să-i interogăm pe locatari și pe vecini. Sînt puține șanse ca cineva să se fi aflat la fereastră pe vremea asta, tocmai cînd s-a tras, dar cine știe!... S-ar putea de asemenea ca tînăra Marinette să fi luat un taxi, și în cazul ăsta, n-are să fie greu să-l găsim pe șofer. Fără îndoială s-a dus spre piața Constantin-Pecqueur, unde mașinile sînt mai puțin rare decît în sus, spre Butte... Dumneata, ca și colegii dumitale, cunoașteți mai bine cartierul decît mine...

Oftă, strîngîndu-i mîna:

— Noroc!

Și deschise ușa lojii portăresei. Soțul se hotărîse să se culce în patul său, căci dindărătul perdelei trase, se auzea acum o respirație regulată.

— Mai aveți nevoie de ceva? șopti Angèle Sauget.

— Nu. Voiam să telefonez, dar am s-o fac în altă parte. Prefer să-l las să doarmă...

— Să nu fiți supărat pe el. Când nu și-a făcut orele de somn, devine imposibil. I-am dat un somnifer care începe să-și facă efectul.

— Dacă vă amintiți de vreun amănunt pe care l-ați uitat, telefonați neapărat la Poliția Judiciară.

— N-aș crede să fi uitat ceva, dar vă făgăduiesc. Dacă ar pleca odată ziariștii și fotografii ăștia! Ei îi atrag pe toți acești gură-cască...

— Am să încerc să-i îndepărtez...

După cum se așteptase, de îndată ce apărură în prag, toți se repeziră asupra lui în ciuda agenților.

— Ascultați, domnilor. În clipa de față nu știu mai mult decît dumneavoastră. Inspectorul Lognon a fost atacat în timpul serviciului de către necunoscuți...

— În timpul serviciului? Iansa o voce batjocoritoare.

— Am spus, și repet: în timpul serviciului. Rănit grav, a fost operat la Bichat de profesorul Mingault, dar după toate aparențele nu va fi în stare să vorbească decît peste cîteva ore, dacă nu chiar peste cîteva zile. Pînă atunci, nu se pot face decît presupuneri. În orice caz, acum nu mai e nimic de văzut aici, dar s-ar putea ca după-amiază la Quai des Orfèvres, să am vești pentru dumneavoastră.

— Ce căuta inspectorul în casa asta? E adevărat că o femeie tînără a dispărut?

— Pe după-amiază!

— Nu vreți să spuneți nimic?

— Nu știu nimic.

Apoi, cu gulerul pardesiului ridicat și mîinile în buzunare, Maigret coborî în josul străzii. Două sau trei declicuri îl informară că era fotografiat, cel puțin atît și cînd privi înapoi, văzu că ziariștii începeau să se împrăștie.

În strada Caulaincourt, intră în primul bistro și cum simțise că frigul începea să-l pătrundă, comandă un grog.

— Dați-mi trei fise, vă rog.

— Trei!

Luă o bună înghițitură din grogul comandat, apoi intră în cabina telefonică de unde chemă în primul rînd, spitalul Bichat. După cum se așteptase i se dăduseră mai multe servicii înainte de a ajunge la infirmiera șefă a chirurgiei.

— Nu, n-a murit. Un intern se află la căpătîiul lui și unul din oamenii dumneavoastră e pe coridor. Încă nu se poate prevedea nimic. Bun! tocmai acum a intrat în biroul meu o altă persoană din serviciul dumneavoastră!...

Depuse receptorul, desemnat, sună la Quai des Orfèvres.

— Lapointe a venit?

— A încercat să vă întâlnească în Avenue Junot. Vi-l dau la telefon.

Prin geamul cabinei Maigret vedea tabla tejghelei, pe patronul localului, fără haină, doi zidari cărora li se umpleau două pahare mari cu vin roșu.

— Dumneavoastră sînteți, șefule? Am găsit imediat institutul de înfrumusețare, e singurul din Avenue Matignon. E un salon de lux, unde operează un anume Marceilin despre care doamnele vorbesc cu un respect plin de emoție...

Marinette Augier n-a venit la lucru azi și colegile ei sînt foarte mirate, pentru că se pare, e foarte punctuală și serioasă... N-a făcut nimănui confidențe în legătură cu relațiile ei cu inspectorul... Are un frate căsătorit, care locuiește la Vanves, dar nimeni nu-i cunoaște adresa...

Lucrează la asigurări și Marinette îi telefona uneori la birou... Societatea se numește *La Fraternelle*... Am căutat în cartea de telefon... Sediul e în strada Le Peletier... N-am îndrăznit să mă duc să-l caut înainte de a vorbi cu dumneavoastră...

— Janvier este acolo?

— Își bate raportul la mașină.

— Întreabă-l dacă-i urgent. Vreau neapărat să te culci, ca să fii odihnit când am să am nevoie de tine...

La celălalt capăt al firului urmă un moment de tăcere. Apoi, din nou glasul resemnat al lui Lapointe:

— Spune că nu-i urgent...

— Atunci, informează-l. Să se ducă în strada Le Peletier și să afle unde a putut să se refugieze Marinette...

În cafenea intrau mereu alți clienți, obișnuiții localului care erau serviți fără a fi întrebați ce voiau să ia. Oamenii îl recunoscuseră și aruncau priviri pline de curiozitate spre cabina telefonică.

Trebui să caute numărul lui Lognon. Așa cum se așteptase, îi răspunse chiar doamna Maigret.

— Unde ești? întrebă ea.

— Sst!... Nu-i spune că sînt în apropiere... Cum se simte? Maigret își dădu seama de faptul că ea ezita.

— Presupun că e în pat și că e mai bolnavă decît bărbat-su...

— Da.

— I-ai pregătit masa?

— După ce am făcut cumpărăturile în cartier.

— Așadar, poate rămîne singură?

— Nu cu plăcere!

— Chiar dacă nu-i place, spune-i că am nevoie de tine și vino cît mai repede la Manière...

— Luăm masa împreună?

Nu-i venea să-și creadă urechilor. Dacă li se întîmpla uneori sîmbăta sau duminică seara, să ia masa la restaurant niciodată nu prînzeau în oraș, și cu atît mai puțin în cursul unei anchete.

Comisarul se duse să-și termine grogul la teighea; glasurile în jurul lui, pierduseră tonul firesc. Acesta era prețul

publicității pe care ziarele i-o făceau și care îi îngreuna adesea activitatea.

Cineva spuse, fără a-l privi:

— E adevărat că Urîciosul a fost răpus de gangsteri?

Și un altul, misterios:

— Dac-ar fi fost de fapt gangsteri.

Așadar, în cartier circulau deja zvonuri despre legăturile dintre inspector și Marinette. Maigret plăti și urmărit de toate privirile ieși din bistro, îndreptându-se către Manière.

Aceasta era o braserie, așezată lângă o scară de piatră, pe care o frecventaseră celebritățile cartierului; se întâmpla încă să te trezești față în față cu actrițe, scriitori, pictori, cunoscuți. Pentru obișnuinții localului era încă prea devreme așa încât cele mai multe mese erau libere; patru sau cinci clienți stăteau la bar, sprijiniți în coate.

Își scoase pardesiul și pălăria ude learcă, și se trînti, cu un geamăt de satisfacție, pe o banchetă, lângă fereastră.

Avu vreme să fumeze o pipă, cu privirea visătoare, înainte de a o zări pe doamna Maigret care, ținându-și umbrela ca pe un scut, traversa strada.

— Mi se pare nu știu cum, ciudat să ne întâlnim aici... Sînt cel puțin cincisprezece ani de cînd am fost aici pentru ultima oară, într-o seară după ce-am ieșit de la teatru... Îți amintești?...

— Da... Ce mănînci?

Îi oferi lista.

— Tu, știu de pe-acum c-ai să iei un țipar. Aș putea să-mi permit o mică nebunie, să comand un homar rece cu maioneză?

Așteptară ca aperitivul și vinul de Loara să fie pe masă. Nimeni nu stătea aproape de ei. Fereastra aburită contribuia la crearea unei atmosfere intime.

— Mă simt într-un fel, ca unul dintre colaboratorii tăi...

Așa te văd, alături de Lucas sau Janvier, cînd îmi telefonezi că nu vii la masă...

— Dacă nu sînt cumva în birou și mă mulțumesc cu sandviciuri și un pahar de bere... Povestește.

— N-aș vrea să fiu răutăcioasă...

— Fii sinceră.

— Mi-ai vorbit de multe ori despre ea și bărbatul ei... Îl plîngeai pe el și nu lipsea mult să te cred nedrept...

— Și acum?

— N-o mai deplîng în aceeași măsură, deși fără îndoială nu e vina ei... Am găsit-o în pat, înconjurată de portăreasă și de o vecină bătrînă care are mania să-nvîrtească toată ziua mătăniile... Chemaseră doctorul: văzînd-o într-adevăr ai fi zis că e pe moarte...

— Vizita ta a surprins-o?

— Știi ce mi-a spus cînd m-a văzut? „Oricum, bărbatul dumitale, n-are să-l mai poată persecuta... Or să-l chinuie remușcările că nu l-a lăsat pe Charles să pătrundă la Quai des Orfèvres...” La început, m-am simțit stingherită... Din fericire a venit doctorul, un bătrînel liniștit, cu privirea ironică... Portăreasa a coborît. Bătrîna a venit după mine în sufragerie, cu mătăniile în mînă. Biata femeie! Uite ce e omul! Cînd te gîndești la toate cîte se petrec în jurul nostru, abia mai îndrăznești să ieși în stradă... Am întrebato dacă doamna Lognon era bolnavă grav și mi-a răspuns că abia se ținea pe picioare, că pesemne oasele îi erau bolnave...

Nu se puteau împiedica să-și zîmbească, apreciind amîndoi intimitatea acestui dejun, într-o atmosferă diferită de cea din bulevardul Richard-Lenoir. Doamna Maigret, îndeosebi era surescitată, ochii îi străluceau mai viu ca de obicei și obraji i se colorau pe măsură ce vorbea.

Cînd prînzeau sau cinau acasă, cel care vorbea era mai ales Maigret, căci ea nu avea nimic interesant de povestit.

De data aceasta, conștiința faptului că îi era de folos o încînta.

— Te interesează ce-ți spun?

— Mult. Continuă.

— După consultație, doctorul mi-a făcut semn să-l urmez în vestibul și am stat de vorbă, în șoaptă. Întîi m-a întrebat dacă de fapt, sînt soția comisarului Maigret și părea mirat de faptul că m-a găsit acolo. I-am explicat... În sfîrșit îți închipui ce i-am putut spune... „Înțeleg sentimentele dumneavoastră, a bombănit. Sînteți foarte generoasă... Dar dați-mi voie să vă previn... Fără să afirm că e sănătoasă tun, pot să vă asigur că nu e atinsă de nicio boală gravă... O îngrijesc de zece ani... Și nu numai eu! Mereu face apel la cîte unul dintre confrății mei, ținînd cu orice preț să i se descopere o boală serioasă. Dar cînd îi propun să consulte un psihiatru sau un neurolog, se arată indignată și-mi spune că nu e nebună și că eu n-am habar de meseria mea... Să fi fost decepționată în căsnicie? Oricum, e supărată pe bărbat-su că a rămas un simplu inspector de cartier. Așa că se răzbună pe el, prefăcîndu-se bolnavă, obligîndu-l s-o îngrijească, să facă gospodărie, să ducă o viață îngrozitoare. Ați venit azi dimineață, bun! Dar dac-o să vă arătați prea binevoitoare, nu mai scăpați de ea...”

Am telefonat în fața ei la Bichat și i-am putut repeta că soțul ei are toate șansele să scape... Am exagerat puțin... Oricum n-are importanță, nu pe soțul ei îl deplînge, ci pe ea înșăși...

La masă se aduse un ȕipar cu cartofi prăjiți, o jumătate de homar acoperit de maioneză. Maigret umplea paharele.

— Cînd ai telefonat și i-am spus că va trebui s-o las singură o oră sau două; mi-a trîntit, cu amărăciune: „Bineînțeles, bărbatul dumitale are nevoie de dumneata. Toți bărbații sînt la fel...” Apoi, sărind de la una la alta: „Cînd am să rămîn văduvă, cu pensia mea n-am să pot nici măcar să

rămîn în apartamentul ăsta în care am trăit douăzeci și cinci de ani”.

— N-a făcut nicio aluzie la existența unei alte femei în viața lui Lognon?

— Mi-a spus numai că poliția e o meserie respingătoare, în care ai de-a face cu tot felul de indivizi, pînă și cu prostituate...

— Ai încercat să afli dacă în ultima vreme el s-a schimbat cumva?

— Mi-a răspuns: „De cînd am făcut dobitocia să mă mărit cu el, mă tot anunță că a pus mîna pe afacerea cea mare, care are să-l scoată în evidență și-i va sili pe șefii lui să-i dea locul pe care-l merită... La început îl credeam și mă bucuram și eu... Pînă la urmă, afacerea cea mare rămînea nedelegate, sau altul se lăuda cu succesul lui”.

Doamna Maigret urmă cu obrazii aprinși, cum i se întîmpla arareori:

— Trebuie să mărturisesc că după felul cum m-a privit spunînd asta, era limpede că persoana care se lăuda cu succesele lui nu era altul decît tu... Pentru vremea din urmă, s-a plîns că era pus să facă serviciu de noapte mai des decît îi venea de fapt rîndul... Chiar așa e...

— El cerea să fie așa.

— Nu s-a lădat cu asta în fața ei... Acum patru sau cinci zile, a anunțat că în curînd o să se întîmple ceva și că de astă dată, de voie de nevoie, ziarele or să trebuiască să-i publice portretul pe prima pagină...

— N-a încercat să afle mai mult de la el?

— Nu l-a crezut și bănuiesc că și-a bătut joc de el. Stai! A spus totuși ceva care m-a frapat. Lognon i-a spus: „Oamenii nu sînt totdeauna ceea ce par și dacă s-ar putea vedea prin pereți, am avea multe surprize ciudate...”

Fură întrerupți de stăpînul localului care veni să le aducă

filtrul. Când fură din nou singuri, doamna Maigret întrebă, puțin neliniștită:

— Ți-am fost de folos? Ceea ce ți-am spus o să-ți fie util?

Nu răspunse numaidecât, deoarece în timp ce-și aprindea pipa, în mintea lui începuse să se contureze o idee, deocamdată vagă.

— Ai auzit ce te-am întrebat?

— Da. Ceea ce mi-ai spus va schimba cu certitudine, cursul anchetei.

Ea îl privea, încă neîncrezătoare, dar deja fermecată. Dejunul acesta la Manière avea să rămână una din cele mai frumoase amintiri din viața ei.

CAPITOLUL III: IUBIRILE MARINETTEI

Ploaia mai slăbise și nu mai împânzea ca dimineța geamurile cu păienjenișul acela de linii furibunde și Maigret privind pe fereastră căuta să mai prelungească puțin acest prînz de un farmec deosebit.

Dacă Lognon i-ar fi putut vedea, ar fi avut un prilej în plus să-și arate amărăciunea.

„În timp ce eu sufăr pe un pat de spital, alții se folosesc de acest prilej ca să-și ofere un dejun de îndrăgostiți la Manière, și vorbesc despre sărmana mea soție ca despre o zgripturoaică sau o țicnită...”

Lui Maigret îi trecu o idee prin minte, nu neapărat originală sau profundă:

— E ciudat că susceptibilitatea oamenilor ne complică mai ades existența decît adevăratele lor defecte sau minciunile lor.

Afirmația era adevărată îndeosebi în profesiunea sa. Își amintea de anumite anchete care se prelungiseră cu mai multe zile, dacă nu chiar cu mai multe săptămîni, pentru că el nu îndrăznea să pună o întrebare mai brutală interlocutorului său, sau pentru că acesta prefera să nu abordeze anumite probleme.

— Te întorci la birou?

— Mă duc mai întâi în Avenue Junot. Tu ce faci?

— Nu crezi că dac-am s-o las singură, o să te acuze că o abandonezi, fără ajutor, în timp ce bărbatul ei e pe moarte din cauza devotamentului său?

Într-adevăr, doamna Lognon căreia prenumele de Solange i se potrivea atît de puțin, era în stare să se plîngă în fața reporterilor, care fără îndoială nu vor ezita să sune la ușa ei și Dumnezeu știe ce-ar mai putea să apară în ziare.

— Nu poți totuși să-ți petreci zilele și nopțile cu ea pînă la vindecarea lui. Încearcă așadar să aranjezi ceva cu bătrîna cu mățăniile.

— Domnișoara Papin, așa o cheamă.

— O să accepte desigur să rămînă lîngă ea pentru ceva bani. La nevoie, angajează o infirmieră...

Cînd ieșiră din restaurant, din cer nu mai cădeau decît picături izolate. Se despărțiră în piața Constantin-Pecqueur. Maigret sui încet pe Avenue Junot, iar după un timp îl zări pe inspectorul Chinquier ieșind dintr-o casă și sunînd la ușa casei vecine.

Și aceasta era o muncă pe cît de delicată pe atît de dezamăgitoare. Deranja oamenii care stăteau liniștiți la ei acasă, îngrijind de micile lor treburi, și pe care chiar și numai cuvîntul poliție îi neliniștea și îi supăra.

— Vă pot întreba dacă noaptea trecută...

Știau deja toți că pe strada lor avusese loc o tentativă de asasinat. Nu se simțeau ei oare bănuțiți? Și nu e uneori neplăcut să mărturisești unui străin cum ți-ai petrecut noaptea trecută?

Cu toate acestea, lui Maigret i-ar fi plăcut să fie în locul lui Chinquier, pentru a cunoaște mai bine strada, locuitorii ei, viața ei intimă, ceea ce l-ar fi ajutat să cunoască cadrul dramei, dacă nu s-o înțeleagă.

Din nefericire, aceasta era o muncă pe care un comisar divizionar nu-și putea îngădui s-o îndeplinească el însuși, iar lui i se reproșa oricum că era prea adeseori în mijlocul cercetărilor în loc să-și dirijeze din birou oamenii.

Un singur agent rămăsese de gardă în fața casei Marinettei. Pe trotuar, pata de sînge încă nu dispăruse cu totul. Cîte un trecător se mai oprea pentru o clipă, dar grupurile ca și ziariștii, dispăruseră.

— Nimic nou?

— Nimic, domnule comisar. Lucrurile s-au liniștit...

În loja portarului, soții Sauget stăteau la masă, portarul de noapte de la Palace fiind înfășurat în aceeași oribilă haină de casă și tot neras.

— Nu vă deranjați... Urc pînă la patru, dar aș vrea în trecere, să vă mai pun o întrebare, două... Presupun că domnișoara Augier n-are mașină?

— Își cumpărase, acum doi ani un scuter, dar în urma unei ciocniri l-a vîndut.

— Unde obișnuia să-și petreacă concediile?

— Anul trecut a plecat în Spania și s-a întors așa de bronzată că n-am recunoscut-o imediat...

— Singură?

— Cu o prietenă, după cîte mi-a spus.

— Veneau de multe ori prietene la ea?

— Nu. În afară de logodnicul despre care v-am vorbit și de inspectorul care o vizita în ultima vreme, ducea o viață mai curînd singuratică...

— Și duminicile?

— Pleca de multe ori sîmbătă seara, sîmbătă după-masă lucra și se înapoia luni dimineața. Saloanele de coafură sînt închise luni dimineața...

— Asta înseamnă că nu pleca prea departe?

— Tot ce știu e că înota. Vorbea adesea despre orele pe care le petrecea în apă...

Maigret urcă cele patru etaje și petrecu cel puțin un sfert de ceas, cercetînd sertarele și dulapurile, examinînd rochiile, rufăria și acele lucruri mărunte care dezvăluie caracterul și gusturile oamenilor.

Dacă nimic nu era prețios, totul fusese ales cu grijă. Găsi o scrisoare, trimisă din Grenoble care îi scăpase dimineața. Scrisul era al unui bărbat, tonul cald și duios, și comisarul nu înțelese decît la ultimele fraze că acela ce-o scrisese era tatăl Marinettei.

„Sora ta e din nou însărcinată și bărbatu-su, inginerul e mai mîndru de asta decît dacă ar fi construit cel mai mare baraj din lume... Cît despre maică-ta, ea se chinuie ziua întreagă în mijlocul a vreo patruzeci de ținci, iar seara ne aduce în casă un miros grozav de pipi de copil...”

Fotografia unei nunți, probabil a nunții sorei ei, veche de cîtiva ani. În jurul perechii stăteau părinții, țepeni și stîngaci ca întotdeauna în aceste fotografii, un bărbat tînăr și soția lui alături de un băiețel de trei ani și în fine, o tînără cu privirea vie și scînteietoare, care trebuie să fi fost Marinette.

Vîrî fotografia în buzunar. Puțin după aceea, un taxi îl conduse la Quai, unde regăsi biroul pe care-l părăsise la orele unu dimineața, după ce se încăpățînase ore de-a rîndul să lămurească afacerea *hold-up*-ului.

Nu apucase să-și scoată pardesiul, cînd Janvier bătu la ușă.

— L-am văzut pe fratele fetei, șefule. L-am găsit la biroul din strada Le Peletier, unde ocupă un post destul de însemnat.

Maigret îi arată fotografia de nuntă.

— Asta e?

Janvier îl arată fără șovăire pe tatăl băiețelului.

— Era la curent cu cele petrecute noaptea trecută?

— Nu. Ziarele abia sosiseră. La început mi-a spus că era fără îndoială vorba de o greșeală, că nu stătea în caracterul sorei sale să fugă sau să se ascundă: „E atît de sinceră încît uneori îi reproșez acest lucru, care nu place oricui”...

— Nu ți s-a părut că-ți ascunde ceva?

Maigret se așezase și-și ciocănea pipele, înainte de a alege una pe care o umplu încet.

— Nu. Îl găsesc un tip foarte bine. Mi-a dat fără șovăire toate informațiile despre familie. Tatăl e profesor de engleză la liceul din Grenoble iar mama conduce un cămin de copii. Mai au o soră la Grenoble, măritată cu un inginer care îi face în fiecare an cîte un copil...

— Știu...

Maigret nu preciză că aflate toate astea din scrisoarea găsită în sertar.

— După bacalaureat, Marinette a hotărît să locuiască la Paris, unde a lucrat mai întîi ca stenodactilografă la un avocat. Viața de birou nu i-a plăcut și a urmat un curs de cosmeticiană. Visul ei după spusele fratelui, este să deschidă într-o zi un institut de înfrumusețare.

— Și logodnicul?

— A fost într-adevăr logodită. Băiatul, pe care-l cheamă Jean-Claude Ternel, este fiul unui industriaș parizian. Marinette i l-a prezentat fratelui ei. A fost vorba să-l ducă și la Grenoble ca să-l arate părinților...

Este descurajator, într-o afacere criminală, să dai numai de oameni normali, căci ești nevoit să te întrebi cum, și de ce, au ajuns să fie amestecați într-o dramă.

— Fratele știa că acest Jean-Claude își petrece adesea noaptea la ea?

— N-a insistat asupra acestui lucru, da m-a lăsat să înțeleg că dacă, în calitatea lui de frate, nu o putea aproba era destul de înțelegător pentru a nu o condamna pe soră-sa...

— Într-un cuvînt, o familie model! bombăni Maigret.

— L-am găsit foarte simpatic...

Și apartamentul din Avenue Junot, care reflecta desigur personalitatea Marinettei, era simpatic.

— Asta nu mă împiedică să doresc să pun cît mai curînd mîna pe ea. Fratele ei a văzut-o în ultima vreme?

— Săptămîna asta nu, dar săptămîna trecută da. Cînd nu pleca la țară, își petrecea după-amiaza de duminică cu fratele și cumnată-sa. Ei locuiesc la Vanves, la marginea parcului municipal, ceea ce după cum spune François Augier, e foarte practic pentru copii...

— Nu le-a spus nimic?

— Le-a spus numai că a cunoscut un tip formidabil și că în curînd are să le poată povesti o întîmplare extraordinară. Cumnată-sa a tachinat-o: „Un nou logodnic?”

Janvier părea stingherit de faptul că nu aducea decît vești atît de banale.

— Ba s-a jurat că nu, că o singură experiență îi era de-ajuns...

— De ce a rupt legăturile cu Jean-Claude?

— Ba a sfîrșit prin a înțelege că individul era un molîu, incapabil de vreun efort și că, în fond nu era prea încîntat că se legase de ea. Căzuse de două ori la bacalaureat. Pe urmă, tatăl lui l-a trimis în Anglia la un prieten, unde lucrurile n-au mers prea grozav. În cele din urmă, i s-a încredințat un post în birou, la Paris dar nu sînt mulțumiți de el...

— Vrei să vezi, te rog la ce oră a plecat vreun tren spre Grenoble, noaptea trecută sau azi dimineață?

Aceasta nu dădu niciun rezultat. Dacă ar fi luat primul tren, Marinette ar fi putut fi acum la părinții ei. Dar nici tatăl ei, pe care reușiseră să-l găsească la liceu, nici mama nu o văzuseră.

Trebuiră din nou să dea explicații dificile, pentru a nu neliniști acești oameni de treabă.

— Nu, nu... Fără îndoială că nu i s-a întâmplat nimic... N-aveți nicio teamă, doamnă Augier... Întâmplarea face ca fiica dumneavoastră să fi fost martora unui asasinat, noaptea trecută. Nu! Nu la ea acasă... S-a întâmplat pur și simplu în Avenue Junot... Pentru motive pe care deocamdată nu le cunosc, a preferat să dispară pentru un timp... Am presupus că s-a refugiat la dumneavoastră.

După ce depuse receptorul, comisarul se întoarse către Janvier.

— Uf! Ce-ai fi vrut să-i spun?... Lapointe a interogat azi dimineață fetele de la institutul de frumusețe și niciuna nu știe unde-și petrecea Marinette duminicile... A plecat fără bagaje, fără haine de schimb, pe ploaie. Își dă seama că la un hotel, ar fi numaidecât descoperită. Sau se află la vreo prietenă în care are toată încrederea, sau s-a dus într-un loc care-i este familiar, un loc discret, un han din vreo suburbie, de pildă... E o pasionată a înotului... E puțin onorabil, dat fiind bugetul de care dispune, să-și poată oferi în fiecare săptămână o călătorie la mare... Se găsesc în schimb o mie de locuri posibile, pe malul Senei, al Marnei sau la Oasei... Așadar, du-te să-l vezi pe acest Jean-Claude și încearcă să afli unde aveau obiceiul să se ducă...

În biroul de alături, Moers își aștepta rîndul; adusese într-o cutiuță de carton, gloanțele și cele trei cartușe goale.

— Expertul e de aceeași părere, șefule. E într-adevăr vorba de calibrul 7,63 și arma folosită e aproape sigur, un Mauser.

— Ampretele?

— Sînt curios ce părere o să aveți. În camera de zi se găsesc peste tot ampretele inspectorului Lognon, pînă și pe butoanele radio-ului...

— Dar pe cele ale televizorului?

— Nu, în bucătărie și-a lăsat amprente pe mânerul frigiderului și pe o cutie de metal în care era cafea rîșnită... De asemeni și pe filtrul electric... De ce zîmbiți? Am spus vreo prostie?

— Nu. Continuă.

— Longon a folosit paharul și ceașca. Sticla de coniac poartă amprentele digitale ale inspectorului cît și ale fetei...

— În dormitor?

— Nicio urmă a lui Lognon. Niciun păr de-al lui pe pernă. Numai un fir de păr al fetei. Nici vreo urmă de noroi, cu toate că după cîte mi s-a spus, Lognon a ajuns în Avenue Junot pe o ploaie torențială...

Unde lucra Moers cu echipa lui, nu exista amănunt care să fie neglijat.

— Se pare c-a șezut timp destul de îndelungat pe fotoliul care se găsește în fața uneia dintre ușile-ferestre. Presupun că atunci a dat drumul la radio. La un moment dat, a deschis această ușă pe a cărei clanță a lăsat o amprentă de toată frumusețea: pe balcon am găsit un muc de țigară de-a lui. Iar zîmbiți...

— Pentru că ceea ce spui confirmă ideea care mi-a venit adineauri, ascultînd cele spuse de soția mea...

Oare, la prima vedere, toate amprente nu duceau la concluzia că Urîciosul, pe care soția lui îl redusese la sclavie își oferise în sfîrșit, o aventură amoroasă și că în Avenue Junot el căuta o consolare pentru orele sumbre petrecute în apartamentul din piața Constantin-Pecqueur?

— Zîmbesc, dragul meu Moers, la ideea că desigur colegii lui îl cred pe neașteptate, un Don Juan. Și vezi tu, aș putea să jur că între ei n-a fost nimic, și aproape că-mi pare rău pentru el. Își petrecea serile în camera de zi, de cele mai multe ori în fața ferestrei, și tînăra Marinette avea destulă încredere în el,

pentru ca să se ducă la culcare cu toată prezența lui în casă...
Altceva n-ai găsit?

— Puțin nisip în pantofii fetei, niște pantofi cu tocuri joase pe care-i purta probabil la țară. Nisip de pe malul unui râu. Avem în laborator sute de eşantioane, dar ne-ar trebui nu știu cîte ore și mult noroc, ca să putem stabili proveniența nisipiului găsit...

— Ține-mă la curent... Mă mai așteaptă cineva?

— Un inspector din arondismentul al XVIII-lea.

— Cu o mustață mică, brună?

— Da.

— Chinquier. Cînd treci, spune-i te rog să intre.

Ploaia începu să cadă din nou, o ploaie fină, ca o ceață, care estompa lumina. Pe cer, norii se mișcau aproape imperceptibil, transformîndu-se încetul cu încetul într-un fel de vâl de un cenușiu egal.

— Așadar, Chinquier?

— Încă n-am isprăvit cu toată strada. Oamenii mei continuă să se informeze din casă în casă. Și încă avem noroc că nu sînt decît cam cincizeci de numere de fiecare parte a străzii. Asta reprezintă totuși vreo două sute de oameni de interogat.

— Ceea ce mă interesează, îndeosebi, sînt casele din fața imobilului unde stătea el.

— Dacă-mi permiteți, domnule comisar, am să ajung și la asta într-o clipă, deoarece cred că am ghicit la ce v-ați gîndit. Am început cu locatarii imobilului din care a ieșit sărmanul Lognon. La parter nu locuiesc decît soții Guèbre, niște bătrîni plecați de o lună în Mexic, unde trăiește o fică a lor, căsătorită...

Scoase din buzunar un carnețel, acoperit pe mai multe pagini cu însemnări și schițe. Era și el unul dintre acei oameni

cu care trebuia să te porți cu delicatețe, dacă nu voiai să-i jignești.

— Celelalte etaje au fiecare câte două apartamente. La primul stă văduva Faisant, vânzătoare într-un magazin de confecții și un cuplu de tineri, soții Lanier, care s-au repezit la fereastră imediat după ce s-a tras. Au văzut mașina îndepărtându-se din păcate fără ca să poată distinge numărul...

Cu ochii pe jumătate închiși, Maigret ascultă vag, trăgînd din cînd în cînd din pipă, minuțiosul raport al inspectorului.

Cînd acesta ajunsese să vorbească despre un anume Maclet, care ocupa etajul al doilea al imobilului vecin, Maigret deveni dintr-o dată atent. După Chinquier, acesta era un bătrîn pe jumătate paralytic, care se retrăsese pentru totdeauna și care se mulțumea să arunce asupra lumii, de la înălțimea ferestrelor apartamentului său, o privire ironică.

— Reumatismul nu-i mai îngăduie să umble. Se tîrăște, sprijinit în două bastoane prin apartamentul lui murdar în care refuză să primească vreo femeie care să-i facă curățenie. În fiecare dimineață, portăreasa îi lasă la ușă proviziile pe care i le cere printr-un bilet pus pe ștergătorul de la intrare. N-are radio, nu citește ziare. Portăreasa pretinde că e bogat, deși trăiește aproape în mizerie. Are o fică măritată, care a încercat de mai multe ori să-l interneze...

— E nebun cu adevărat?

— O să vedeți. Am reușit cu mare greutate să-l fac să-mi deschidă ușa, am fost nevoit să-l ameninț că vin cu un lăcătuș. Cînd s-a hotărît în sfîrșit, m-a măsurat din cap pînă-n picioare și a oftat: „Ești cam tînăr pentru meseria asta, nu?” I-am spus că am treizeci și cinci de ani și el a repetat de mai multe ori: „Un băiețandru!... Un băiețandru!... Ce poți să știi la treizeci și cinci de ani?... Ce ești în stare să înțelegi?...”

— Ți-a dat vreo informație interesantă?

— Mi-a vorbit mai ales despre olandezul de peste drum...

Este vorba de locatarul casei pe care am văzut-o azi dimineată din balcon, casa aceea cu etajul numai ferestre, care pare a fi atelierul unui artist... Imobilul acesta a fost construit acum cincisprezece ani de un anume Norris Jonker, azi în vîrstă de şaizeci şi patru de ani şi a cărei soţie, superbă, pare-se este mult mai tînără decît el...

O dată mai mult, Maigret regretă că nu putuse efectua el însuşi această cercetare. I-ar fi plăcut să stea de vorbă cu acest bătrîn mizantrop, reumatic, care se izolase de lume în plin Paris, în plin Montmartre, şi care-şi omora timpul pîndindu-i pe vecinii de peste drum.

— A devenit dintr-o dată vorbăreţ şi cum are mania de a sări de la o idee la alta şi de a strecura în ceea ce spune şi unele comentarii, mi-e teamă că nu repet tot ce mi-a spus... L-am văzut, după aceea, pe olandez şi cred că e mai bine să vă vorbesc despre el chiar acum... E un bărbat agreabil, elegant, cult, care aparţine unei familii foarte cunoscute şi foarte bogate din Olanda... Tatăl lui conducea, la Amsterdam, banca Jonker, Haag şi Comp... Pe el însă nu l-au interesat niciodată finanţele şi a petrecut mulţi ani cutreierînd lumea... Cînd a descoperit că nu se simţea fericit decît la Paris, şi-a construit acest hotel particular din Avenue Junot, în timp ce fratele lui, Hans a preluat, după moartea tatălui lor, conducerea băncii... Întrucît îl priveşte pe el, Norris Jonker se mulţumeşte să încaseze dividendele şi să le transforme în tablouri...

— În tablouri? repetă Maigret.

— Se pare că e proprietarul uneia dintre cele mai frumoase colecţii din Paris...

— Un moment!... Ai sunat la uşă... Cine ţi-a deschis?

— Un valet foarte blond, cu faţa foarte trandafirie, foarte tînăr...

— Ai anunţat că eşti de la poliţie?

— Da. Nu părea surprins şi m-a introdus într-un hol unde

mi-a oferit un scaun... Nu mă pricep în pictură. Dar am descifrat semnăturile unor oameni despre care totuși am auzit vorbindu-se: Gauguin, Cézanne, Renoir... Multe femei goale..

— Ai așteptat mult?

— Vreo zece minute... Ușa cu două batante dintre hol și salon era deschisă și am văzut trecînd o tînără cu păr negru, care mai era îmbrăcată în halat, la trei după masă. Poate că mă înșel, dar am avut impresia că a venit să mă cerceteze... După cîteva minute valetul m-a condus prin salon, într-un birou plin de cărți de sus pînă jos... M-a întîmpinat domnul Jonker, îmbrăcat într-un pantalon de flanelă, o cămașă de mătase cu guler răsfrînt și o haină de velur negru... Are părul alb de tot și tenul aproape tot atît de trandafiriu ca și valetul. Pe birou erau pregătite o sticlă și niște pahare. „Luați loc... Vă ascult...” mi-a spus, fără urmă de accent.

Era limpede că inspectorul Chinquier fusese impresionat atît de luxul casei și de tablouri, cît și de distincția olandezului.

— Mărturisesc că nu știam cu ce să încep... L-am întrebat dacă a auzit împușcăturile și mi-a răspuns că nu, că dormitorul lui răspundea în cealaltă parte a casei, opusă străzii Junot, și că zidurile groase nu lăsau să pătrundă niciun zgomot de-afară. „Am oroare de zgomot...” mi-a declarat, înainte de a-mi oferi un pahar cu nu știu ce lichior, ceva foarte tare cu un ușor gust de portocală... „Sînteți totuși desigur la curent cu cele întîmplate noaptea trecută în fața casei dumneavoastră?” „Carl mi-a vorbit despre asta cînd mi-a adus micul dejun, azi dimineață pe la zece. Carl e cameristul meu, fiul unuia dintre fermierii noștri. Mi-a spus că Avenue Junot era în mare agitație pentru că un polițist a fost atacat de niște gangsteri.”

— Cum ți s-a părut? întrebă Maigret, scuturîndu-și pipa.

— Calm, zîmbitor, de-o politețe surprinzătoare pentru

cineva care a fost deranjat pe neașteptate. „Dacă vrei să-l interogați pe Carl, vi-l pun la dispoziție, dar și camera lui de dormit dă spre grădină și mi-a spus că nici el n-a auzit nimic.” „Sînteți căsătorit, domnule Jonker?” „Se-nțelege. Soția mea a fost neplăcut impresionată cînd a aflat ce s-a întîmplat la numai cîtiva metri de casa noastră.”

Ajuns la acest moment al povestirii Chinquier se arătă oarecum încurcat.

— Nu știu dacă am făcut bine, domnule comisar. Mi-ar fi plăcut să-i pun încă o seamă de întrebări. N-am îndrăznit s-o fac spunîndu-mi că la urma urmei, era mai urgent să vă informez pe dumneavoastră...

— Să ne întoarcem deci la bătrînul infirm.

— Exact. Tocmai din cauza lui aș fi vrut să vorbesc olandezului despre anumite lucruri. Una din primele fraze ale lui Maclet, a fost de fapt, aceasta: „Ce-ați face, domnule inspector, dacă ați avea de soție pe una dintre cele mai frumoase femei din Paris?... Aha!... Nu răspundeți... Și sînteți departe de a avea șaiszeci și patru sau șaiszeci și cinci de ani... Bun! Să punem problema altfel... Ce face un bărbat de vîrsta asta cînd are la dispoziție în orice moment, o creatură pur și simplu magnifică? Ei bine! Domnul de peste drum trebuie să aibă idei ciudate despre asta... Eu dorm puțin... Știrile politice nu mă interesează, nici catastrofele despre care vorbesc ziarele sau radioul... Mă distrez gîndind...

Înțelegeți?... Mă uit pe fereastră și gîndesc... Puțini oameni știu cît de distractiv e să gîndești. De pildă, la olandezul ăsta și la nevastă-sa... Ies destul de rar, o dată sau de două ori pe săptămîină, ea în rochie de seară, el în smoching, se înapoiază arareori după ora unu, ceea ce înseamnă că se mulțumesc să cineze la vreun prieten sau să se ducă la teatru. Însă nu primesc niciodată, nici la prînz, nici la cină... De-altfel, nu prînzesc niciodată înainte de orele trei după masă... Vedeți

dar... Fiecare se distrează cum poate... Eu observ... ghicesc... leg una de alta ideile care-mi vin... Și cînd, de două sau trei ori pe săptămînă, vezi că o fată frumoasă sună la ușă, pe la opt seara și nu pleacă decît noaptea tîrziu, dacă nu chiar în zori...”

[Hotărît lucru, Maigret regreta din suflet că nu-l ascultase el însuși pe acest bătrîn original.]

„Și asta încă nu e totul, domnule de la poliție... Mărturisiți că bîrfelile mele încep să vă intereseze... Mai ales dac-am să vă spun că nu s-a întîmplat să vină de două ori aceeași fată. Vin de cele mai multe ori cu taxiul... cîteodată și pe jos... De la fereastra mea, le văd privind numerele caselor, ceea ce are de asemenea o semnificație, nu credeți?... Înseamnă că cineva le-a dat întîlnire la o anumită adresă. În sfîrșit, nici eu n-am fost întotdeauna un animal bătrîn care se retrage în bîrlogul lui și mă pricep destul de bine la femei... Observați felinarul, care se află la cinci metri de casă... În meseria dumneavoastră, recunoașteți de la prima privire femeile pentru care dragostea e o meserie, nu?... Și le recunoașteți și pe acelea care trăiesc dacă se poate spune, la limită, dansatoare de cabaret, figurante de teatru sau cinema, care nu disprețuiesc o aventură avantajoasă...”

Maigret se sculă brusc.

— Ia spune, Chinquier, ai înțeles?

— Să înțeleg ce?

— Cum a început povestea lui Lognon. El trecea adesea noaptea, pe Avenue Junot și îi cunoștea aproape pe toți locatarii... Dacă de mai multe ori, a văzut și el femeile care sunau la ușa olandezului...

— M-am gîndit, și eu la asta. Dar nicio lege nu interzice vreunui bărbat, chiar ajuns la o anumită vîrstă, să-i placă variația.

Într-adevăr, acesta nu era un motiv suficient pentru ca

Urîciosul să caute și să găsească modalitatea de a observa fără a fi văzut, hotelul particular.

— Ar putea exista o explicație.

— Care?

— Să fi așteptat ieșirea uneia dintre aceste vizitatoare. Se poate să fi dat chiar peste vreo prostituată de care s-a mai ocupat înainte...

— Înțeleg... Totuși, oricine e liber să...

— Depinde de ce se petrecea în casă sau de ce-a văzut acolo femeia... Ce ți-a mai povestit simpaticul dumitale bătrîn?

Maigret se arăta din ce în ce mai interesat de ciudatul bătrîn de la fereastră.

— I-am pus toate întrebările care mi-au trecut prin minte. Am însemnat răspunsurile.

Chinquier făcu din nou apel la carnețelul lui negru.

„Întrebare: Femeile acestea nu veneau cumva pentru servitor?”

„Răspuns: În primul rînd, cameristul e îndrăgostit de fata de la lăptăria din josul străzii, o fetișcană care izbucnește în rîs la fiecare cuvînt... Ea vine să-l aștepte de mai multe ori pe săptămîină, seara... Stă ascunsă, la vreo zece metri de casă, v-aș putea arăta locul exact, iar el nu întîrzie niciodată...”

„Întrebare: Pe la ce oră?”

„Răspuns: Cam la ora zece... Cred că el servește masa, și stăpînii cineză tîrziu... Se plimbă un timp braț la braț, se opresc din cînd în cînd să se sărute și, înainte de a se despărți, rămîn un timp lipiți unul de altul în adîncitura pe care o vedeți la dreapta...”

„Întrebare: El n-o conduce?”

„Rîspuns: Nu. Ea coboară strada singură, fericită, topăind... Uneori, parcă-i gata să înceapă să danseze... Și apoi, mai este un motiv pentru care este cu neputință ca femeile

despre care vă vorbesc să vină pentru valet... De mai multe ori, au sunat la ușă în absența lui..."

„Întrebare: Și cine le-a deschis?”

„Răspuns: Tocmai asta e... Încă o ciudățenie destul de amuzantă... Uneori deschide olandezul, alteori nevastă-sa...”

„Întrebare: Au mașină?”

„Răspuns: Da, o mașină mare, americană.”

„Întrebare: Și șofer?”

„Răspuns: Carl e acela care-și pune uniforma de șofer și conduce mașina.”

„Întrebare: Mai sînt și alți servitori în casă?”

„Răspuns: O bucătăreasă și două cameriste... Cameristele se schimbă mereu...”

„Întrebare: Primesc multe vizite, afară de femeile de care-ați vorbit?”

„Răspuns: Cîțiva... Cel care vine cel mai des, în cursul după-amiezii, este un bărbat de vreo patruzeci de ani, un tip american, care conduce el însuși o mașină de sport, galbenă...”

„Întrebare: Rămîne mult la ei?”

„Răspuns: O oră, două...”

„Întrebare: Nu vine niciodată seara, sau noaptea?”

„Răspuns: Acum vreo lună s-a întîmplat să vină de două ori seara, pe la zece, în tovărășia unei tinere. El numai ce-a intrat și a ieșit, lăsînd-o pe femeie în casă.”

„Întrebare: Era aceeași femeie, de ambele dăți?”

„Răspuns: Nu.”

Maigret își închipuia surîsul sardonice și aproape voluptuos al bătrînului, în timp ce dezvăluia aceste mici mistere.

„Răspuns: Mai vine un bărbat chel, deși tînăr care sosește cu taxiul, la căderea nopții, și care pleacă apoi cu niște pachete.”

„Întrebare: Ce fel de pachete?”

„Răspuns: Parc-ar fi tablouri. Dar s-ar putea tot atît de

bine să fie altceva. Asta-i cam tot ce știu, domnule inspector. Sînt ani de zile de cînd n-am mai vorbit atît și nădăjduiesc să nu trebuiască s-o mai fac prea curînd... Vă previn că e inutil să mă convocați la poliție sau în cabinetul vreunui judecător... Cu atît mai puțin puteți conta pe mine, să vin să depun mărturie la Curtea cu Juri, dacă cumva afacerea ajunge pînă acolo... Am stat la taifas... eu v-am expus ideile mele... Acum dispuneți de ele, și refuz să mă deranjez indiferent sub ce pretext...”

O clipă mai tîrziu, Chiquier avea să dovedească că inspectorii de cartier sînt oameni care-și cunosc meseria.

— Ieșind mai tîrziu din casa olandezului, m-am întrebant dacă omul de peste drum nu-și bătuse cumva joc de mine. Mi-am spus că, dac-aș putea controla vreuna din afirmațiile lui, lucrul ar pleda în favoarea celorlalte. Atunci, m-am dus la lăptărie. Am așteptat afară, pînă cînd fata a rămas singură în prăvălie. Arată chiar așa cum mi-a fost descrisă, o fată abia venită de la țară și care se minunează încă de faptul că e la Paris. Am intrat și am întrebant-o: „Cunoști pe un oarecare Carl?” A roșit, s-a întors neliniștită spre ușa deschisă, șoptind: „Cine sînteți? Ce vă pasă dacă-l cunosc?” „E vorba de o simplă informație. Sînt de la poliție.” „Și ce-a făcut?” „Nimic. E doar o verificare. Sînteți logodiți?” „Poate c-o să ne luăm într-o zi, dar încă nu m-a cerut.” „Îl întîlnești mai multe seri pe săptămînă?” „Cînd pot și eu...” „Îl aștepți la cîtiva metri depărtare de casa din Avenue Junot?” „Cine v-a spus?” Și cum o femeie voluminoasă își făcu apariția din odaia din fundul prăvăliei, ea avu prezența de spirit să spună cu o voce tare: „Nu, domnule nu mai avem brînză gorgonzola, dar avem rocfort... au cam același gust...”

Maigret zîmbi.

— Și ai cumpărat rocfort?

— Am spus că neveste-mii nu-i place decît gorgonzola...

Asta-i tot, domnule comisar... Nu știu ce informații o să-mi aducă astă seară colegii mei... Despre sărmanul Lognon sînt ceva vești?

— S-a telefonat adineauri la spital. Medicii încă nu pot să se pronunțe și el încă nu și-a revenit în simțiri. Există temeri că cel de-al doilea glonte să-i fi atins vârful plămînului drept, dar în starea lui de acum nu i se poate face o radiografie...

— Mă întreb ce-a putut descoperi pentru ca să ajungă să se tragă în el... Veți fi tot atît de surprins ca mine cînd îl veți vedea pe olandez... Nu-mi închipui că un om ca el...

— Aș vrea să mai faci un lucru, Chinquier... Cînd oamenii dumitale se vor înapoia, și mai ales cei ce fac serviciul de noapte, să se ocupe de femei... Unele mi-ai spus că vin pe jos la olandez, s-ar putea să fie femei din cartier. Să se cerceteze cu de-amănuntul localurile de noapte... Nu cred, după descrierea făcută de invalidul dumitale, că trebuie căutate pe stradă... Înțelegi ce vreau să spun? S-ar putea ca pînă la urmă să dați de una care a fost în Avenue Junot...

Fără îndoială, ar fi fost încă și mai interesant s-o regăsească pe Marinette Augier. Oare Moers și oamenii din laborator, cu eșantioanele lor de nisip, îi vor putea dezvălui vreun indiciu?

CAPITOLUL IV: ÎN VIZITĂ LA OLANDEZ

— **A**lo! Ambasada Țărilor de Jos la telefon...
Vocea tânără și pură, cu un ușor accent te făcea să te gîndești la peisajele cu mori de vînt de pe cutiile de cacao.

— Aș dori să vorbesc cu primul secretar, domnișoară.

— Din partea cui?

— Comisarul Maigret, de la Poliția Judiciară.

— O clipă. Să văd dacă domnul Goudekamp e în biroul domniei-sale.

După cîtva timp, vocea se auzi din nou.

— Domnul Goudekamp e în conferință, dar am să vă dau legătura cu al doilea secretar, domnul de Vries... Nu părăsiți telefonul...

O voce bărbătească de astă dată, bineînțeles mai puțin pură și cu un accent mai pronunțat.

— Aici Hubert de Vries, al doilea secretar al ambasadei Țărilor de Jos.

— Comisarul principal Maigret, șeful brigăzii criminale...

— Vă ascult...

La celălalt capăt al firului, domnul de Vries stătea probabil teapăn și bănuitor, fără îndoială tânăr, de vreme ce nu era

decît secretar secund, blond poate, puțin prea bine îmbrăcat, în genul celor din Nord.

— Aș dori să capăt cîteva informații asupra unui cetățean de-al dumneavoastră care locuiește de multă vreme la Paris și al cărui nume vă este desigur cunoscut...

— Unde vă aflați acum, domnule Maigret?

— În biroul meu din Quai des Orfèvres.

— Vă rog să nu-mi luați în nume de rău dacă am să vă chem eu peste o clipă.

Cinci minute se scurseră înainte ca să se audă soneria telefonului.

— Vă rog să mă iertați, domnule Maigret, dar sîntem chemați la telefon de tot soiul de indivizi și unii dintre ei își atribuie titluri pe care nu le au în realitate. Voiați să-mi vorbiți despre un cetățean olandez care trăiește la Paris?

— Despre domnul Norris Jonker...

De ce oare i se păru lui Maigret că interlocutorul său invizibil devine dintr-o dată bănuitor?

— Da...

— Îl cunoașteți?

— Există mulți Jonker în Olanda, aproape tot atît de mulți cîți Durand la dumneavoastră. Nici Norris nu e un prenume rar.

— Se pare că acest Norris e rudă cu bancherii din Amsterdam.

— Banca Jonker, Hagg și Comp este una din cele mai vechi bănci din țară. Bătrînul Kees Jonker a murit acum vreo cincisprezece ani și, dacă nu mă înșel, fiul lui Hans se află acum la conducerea băncii.

— Și Norris Jonker?

— Nu-l cunosc personal.

— Dar cel puțin știți de existența lui?

— Bineînțeles. Cred că face parte din clubul de golf din Saint-Cloud, unde se poate să-l fi întâlnit fără să știu...

— E căsătorit?

— Cu o englezoaică, după cum mi s-a spus. Aș putea să vă întreb și eu domnule Maigret, de ce vă interesați de domnul Jonker?

— De fapt nu mă interesez chiar de el...

— Ați stat de vorbă cu el?

— Încă nu.

— Nu credeți că ar fi mai simplu să obțineți aceste informații chiar de la el! Cred că sînt în măsură să vă dau adresa.

— O cunosc...

— Norris Jonker nu prea frecventează ambasada... Apartine unei familii nu numai respectabile, ci chiar excelente, și am toate motivele să cred că el însuși este un bărbat respectabil. E cunoscut mai ales pentru colecția lui de tablouri.

— Nu dețineți informații nici asupra soției lui?

— Mi-ar fi mai ușor să vă răspund dacă aș cunoaște motivul pentru care puneți aceste întrebări. Doamna Jonker după cîte-am auzit, este originară din sudul Franței, și a fost căsătorită cu un englez Herbert Muir, din Manchester, fabricant de rulmenți pe bile.

— N-au copii?

— După cîte știu, nu.

Maigret înțeluse că nu va afla nimic mai mult de la el și formă alt număr de telefon, acela al unui comisar care se ocupa de licitații și cu care avusese legături de mai multe ori, adesea chemat ca expert în pictură la diverse procese.

— Domnul Manessi? Aici Maigret...

— O clipă, să închid ușa... Bun! Vă ascult... Ce, vă ocupați de tablouri acum?

— Tocmai că nu mă pricep deloc. Nu cumva cunoașteți un olandez pe nume Norris Jonker?

— Cel care locuiește în Avenue Junot? Nu numai că-l cunosc, dar mi s-a întâmplat să fac și expertiza unor tablouri pentru el. E posesorul uneia dintre cele mai frumoase colecții de tablouri aparținând celei de-a doua jumătăți a secolului al XIX-lea și începutului secolului XX...

— Asta înseamnă că e foarte bogat?

— Tatăl lui era bancher și amator de pictură el însuși. Norris Jonker a crescut în mijlocul picturilor lui Van Gogh, Pissaro, Manet, și Renoir. Nimic surprinzător că nu l-a interesat banca. A moștenit o bună parte din colecție, și dividendele pe care i le aduce banca condusă de fratele lui îi dau posibilitatea s-o și mărească...

— Ați avut direct de-a face cu el?

— Da. Dar dumneavoastră?

— Încă nu.

— Pare mai degrabă un gentleman englez decît un olandez. Dacă nu mă înșel, după terminarea studiilor la Oxford, a trăit mult timp în Anglia și mi s-a spus că la sfîrșitul ultimului război a ajuns colonel în armata britanică.

— Dar soția lui?

— O ființă superbă, care a fost căsătorită foarte tînră, cu un englez din Manchester...

— Rulmenți pe bile, știu...

— Mă întreb de ce vă interesați de Jonker. Sper că n-a fost victima unui furt de tablouri!

— Nu.

Era rîndul comisarului să dea răspunsuri evazive.

— Sînt oameni de lume?

— După cîte știu, nu prea.

— Jonker are legături cu alți amatori de pictură?

— Urmărește vânzările, bineînțeles știe cînd o pînză de

valoare se va afla la Drouot, la Gallière, la Sotheby sau la New York...

— Călătorește?

— Mă întrebați prea multe. A călătorit mult, dar nu știu dacă o mai face și acum. Nu e neapărat nevoie să te deplasezi ca să cumperi un tablou scos la licitație. Dimpotrivă, marii cumpărători folosesc cel mai adesea oameni care-i reprezintă...

— Într-un cuvânt, e un om în care poți avea încredere?

— Cu ochii închiși.

— Mulțumesc.

Cele aflate nu simplificau de loc situația; Maigret se ridică fără plăcere și se duse să-și ia pardesiul și pălăria din dulap.

Cu cât oamenii sînt mai cunoscuți, mai importanți, mai respectabili, cu atît e mai greu să te duci și să suni la ușa lor pentru a le pune întrebări, și nu arareori se întîmplă ca ei să se plîngă celor de sus, ceea ce pentru polițist înseamnă de obicei neplăceri serioase.

Se gîndi să ia unul dintre inspectorii săi, apoi se hotărî să se ducă singur în Avenue Junot, astfel încît vizita să aibă un caracter mai puțin oficial.

După jumătate de oră, un taxi îl lăsă în fața hotelului particular; dădu cartea sa de vizită lui Carl, valetul în haină albă, fu condus în hol, așa cum se întîmplase și cu inspectorul Chinquier, dar poate mulțumită gradului său, nu așteptă zece minute, ci numai cinci.

— Binevoiți să mă urmați...

Carl îl conduse prin salonul unde nu avu norocul s-o întîlnească pe frumoasa doamnă Jonker, și îi deschise ușa biroului. Olandezul nu-și schimbase hainele și, s-ar fi zis nici locul. Șezînd în fața unui birou *empire* examina niște gravuri, cu ajutorul unei lupe enorme, care avea un focar luminos.

Se ridică numaidecît și Maigret avu prilejul să constate că

descrierea care i se făcuse era exactă. Cu pantalonul său de flanel gri, cămașa de mătase, fină, haina de catifea neagră, era imaginea însăși a gentlemanului englez în intimitate. Părea să aibă și sîngele rece al acestuia. Nici surprins, nici emoționat, el spuse:

— Domnul Maigret!

Indică oaspetelui un fotoliu de piele neagră așezat în fața biroului și-și relua locul.

— Mă simt foarte flatat, vă rog să mă credeți, să întîlnesc un om atît de celebru ca dumneavoastră...

Vorbea rar, ca și cînd după atîția ani, mai gîndea încă în olandeză și trebuia să traducă fiecare cuvînt.

— Sînt de asemenea oarecum surprins să primesc, pentru a doua oară, vizita poliției...

Aștepta, privindu-și mîinile grase și îngrijite. Fără a fi gras, el era ceea ce se numea odinioară un om cu prestanță și prin 1900 ar fi putut sluji drept model unui desenator al revistei *Vie Parisienne*.

Fața-i era puțin puhavă, iar ochii albaștri priveau îndărătul ochelarilor fără ramă vizibilă, ținuți de niște brațe fine de aur.

Maigret începu, nu fără oarecare jenă:

— Într-adevăr, inspectorul Chinquier m-a informat de vizita făcută. Dar el e inspector de cartier și nu aparține direct de serviciile noastre...

— Trebuie să înțeleg prin aceasta că doriți să verificați raportul făcut de el?

— Nu tocmai. Dar s-ar putea să nu fi pus toate întrebările care trebuiau puse.

Olandezul, care se juca cu lupa, îl privi pe Maigret drept în ochi și în privirea lui luminoasă se putea citi multă malițiozitate și o oarecare naivitate.

— Ascultați-mă, domnule Maigret. Am șaiszeci și patru de ani și am trăit în multe țări. Sînt ani de zile de cînd mă aflu în

Franța și mă simt atît de bine aici încît mi-am construit și casa în țara asta. Cazierul meu judiciar e virgin, cum se spune la dumneavoastră, și n-am călcat în viața mea într-un tribunal sau într-un post de poliție. Se pare că noaptea trecută au fost trase focuri de revolver în fața casei mele. Așa cum am declarat și inspectorului, nici eu nici soția mea n-am auzit nimic, întrucît camerele noastre se află în cealaltă parte a casei. Ce-ați crede, spuneți-mi; dacă ați fi în locul meu și eu în locul dumneavoastră?

— Aș socoti aceste vizite destul de neplăcute, căci niciodată nu e o plăcere să-ți intre în casă oameni pe care nu-i cunoști...

— Nu, nu! Nu mă plîng de faptul că mă aflu în fața dumneavoastră, dimpotrivă, întrucît în felul acesta am prilejul să cunosc o persoană despre care am auzit vorbindu-se atît de mult. Mă refer, înțelegeți, la un alt punct de vedere. Inspectorul dumneavoastră mi-a pus unele întrebări mai mult sau mai puțin indiscrete, în definitiv, nu a exagerat ținînd seama de profesia sa. Nu știu care vor fi întrebările dumneavoastră, dar mă surprinde faptul că un funcționar de rangul dumneavoastră s-a deranjat personal...

— Dacă v-aș răspunde că o fac din respect...

— Aș fi flatat, ezitînd totuși să vă cred. Și poate c-ar fi mai înțelept din partea mea să mă informez de legalitatea prezenței dumneavoastră aci.

— Nu mă voi opune, domnule Jonker și sînteți liber să telefonați avocatului dumneavoastră. Țin să adaug că am venit fără niciun mandat și că sînteți liber să mă dați afară din casă. Dar nu este mai puțin evident că această lipsă de dorință de colaborare din partea dumneavoastră ar putea fi luată drept ostilitate, dacă nu chiar drept dorință de a ascunde ceva...

În fotoliul său olandezul zîmbi, întinzînd mîna spre o cutie cu țigări.

— Fumați, presupun?

— Numai pipa.

— Nu vă jenați.

Își alege el însuși un trabuc, îi tăie capătul cu ajutorul unui instrument de aur și îl aprinse încet, cu un gest aproape ritual.

— Încă o întrebare continuă el, după ce trase din trabucul din care se ridica fumul de un frumos cenușiu albăstrui.

Trebuie să înțeleg că sînt singurul locatar din Avenue Junot care se bucură de cîstea vizitei dumneavoastră, sau acordați atîta însemnătate acestei afaceri încît vă duceți personal din casă în casă să interogați oamenii?

Maigret începu și el să-și aleagă cuvintele.

— Nu sînteți cel dintîi om din această stradă căruia îi pun întrebări. Inspectorii mei se duc așa cum spuneți, din casă în casă, dar întrucît vă privește, am crezut de datoria mea să mă deranjez.

Celălalt păru a mulțumi cu o mișcare a capului, dar nu crezu nimic din cele spuse de Maigret.

— Voi încerca deci să vă răspund, în măsura în care nu este vorba de o imixtiune în viața mea particulară.

Maigret deschise gura să vorbească, cînd se auzi soneria telefonului.

— Îmi permiteți?

Jonker ridică receptorul, răspunzînd în englezește în fraze scurte, cu sprîncenele încruntate. Engleza școlărească a comisarului nu era prea faimoasă și nu-i folosise prea mult la Londra și cu atît mai puțin în timpul celor două călătorii făcute în Statele Unite unde totuși, interlocutorii săi se arătaseră plini de dorința de a-l pricepe.

Înțelese totuși că olandezul spunea că nu e liber și că

interlocutorului său invizibil el îi ripostase: „De la aceeași firmă, da... Am să te rechem îndată...”

Oare aceasta nu însemna că era ocupat cu cineva care avea aceeași profesiune ca și inspectorul primit adineauri?

— Mă iertați... sînt la dispoziția dumneavoastră...

Luă o atitudine destinsă, ușor răsturnat pe spate, sprijinit de brațele fotoliului, privind din cînd în cînd scrumul alb al trabucului, care creștea încetul cu încetul.

— M-ați întrebat, domnule Jonker, ce aș face dacă aș fi în locul dumneavoastră. Mă simt ispitit să vă rog și eu la rîndul meu să vă puneți în locul meu. Atunci cînd în vreun cartier se comite o crimă, se găsesc întotdeauna vecini care să-și amintească de cîte-o ciudățenie care nu le atrăsese înainte atenția și căreia nu-i acordaseră nicio însemnătate.

— Mi se pare că dumneavoastră numiți acestea bîrfeli, nu?

— Dacă doriți. Fapt e că datoria noastră este să le verificăm deoarece, dacă multe dintre ele sînt fanteziste, se întîmplă ca unele să ne ducă pe o pistă serioasă.

— Să ascultăm deci aceste bîrfeli.

Dar comisarul n-avea de gînd să meargă direct la țintă. Încă nu-și putea da seama dacă interlocutorul lui era un om cinstit, malițios, sau dacă dimpotrivă, era vorba de un individ foarte tare, care stătea la pîndă, luîndu-și acest aer candid.

— Sînteți căsătorit, domnule Jonker?

— Vă miră?

— Nu. Mi s-a spus că doamna Jonker e o femeie foarte frumoasă.

— Vă întreb din nou: vă miră? Se înțelege, sînt un bărbat ajuns la o anumită vîrstă, mulți ar spune: bătrîn, adăugînd poate că sînt destul de bine conservat. Soția mea n-are decît treizeci și patru de ani, adică exact cu treizeci de ani mai puțin decît mine. Dar credeți că sîntem un caz unic, la Paris sau oriunde în altă parte? Situația aceasta surprinde într-atît?

— Doamna Jonker e de origine franceză?

— Observ că v-ați informat. Da, s-a născut la Nisa, dar eu am cunoscut-o la Londra.

— A mai fost căsătorită o dată.

Jonker se arată oarecum nemulțumit, dar se putea să fie nemulțumirea unui gentleman șocat de faptul că cineva încerca să pătrundă în viața sa particulară, și mai cu seamă că i se vorbea despre soția lui.

— Înainte de a fi doamna Jonker, s-a numit doamna Muir, spuse el rece.

Apoi, după ce își privi un timp țigara, adăugă:

— Și, întrucât ați ținut să abordați subiectul acesta, luați la cunoștință că nu mi-a devenit soție pentru banii mei, deoarece cînd ne-am căsătorit era deja ceea ce se numește o femeie bogată.

— Ieșiți destul de puțin pentru o persoană de condiția dumneavoastră, domnule Jonker.

— Și mi-o reproșați? Închipuiți-vă că mi-am petrecut o mare parte din viață cu petrecerile, fie că mă aflu aici la Londra, în Statele Unite, în India, în Australia sau mai știu eu unde. Cînd veți ajunge la vîrsta mea...

— Nu mai am prea mult pînă atunci...

— Cînd veți ajunge la vîrsta mea spun, veți prefera probabil apartamentul dumneavoastră seratelor mondene, cluburilor și localurilor de noapte...

— Vă înțeleg cu atît mai mult cu cît cred că sînteți foarte îndrăgostit de doamna Jonker...

De astă dată, fostul colonel din armata britanică deveni bățos și nu răspunse decît printr-o mișcare a capului scurtă, care făcu să cadă cenușa trabucului său.

Clipa dificilă, pe care Maigret o amînase cît mai mult, se apropia, și comisarul își mai acordă un scurt răgaz, aprinzîndu-și din nou pipa care se stinsese.

— Ați folosit cuvîntul bîrfeli și sînt gata să cred, dacă dumneavoastră o afirmați, că unele informații pe care le deținem aparțin acestei categorii.

Mîna olandezului nu tremurase oare o clipă? Oricum, el întinse brațul spre butelia de cristal și-și umplu un pahar.

— Doriți un curaçao?

— Mulțumesc.

— Sau preferați un whisky?

Fără să aștepte răspunsul, apăsă pe un buton. Carl apărură aproape numaidecît.

— Adu un scotch, te rog... Sifon sau apă?

— Sifon...

Urmă o pauză, în care niciunul din ei nu vorbi. Maigret aruncă o privire asupra bibliotecii care acoperea de sus pînă jos pereții. Ba cuprindea mai ales cărți de artă, privind nu numai pictura, ci și arhitectura, sculptura din timpurile cele mai vechi; se aflau acolo de asemenea legate, cataloagele marilor vînzări de artă, de vreo patruzeci de ani încoace.

— Mulțumesc, Carl... I-ai comunicat doamnei că sînt ocupat?

Din politețe, el i se adresase servitorului în limba franceză.

— E tot sus?

— Da, domnule...

— Și acum, domnule Maigret, beau în sănătatea dumneavoastră și aștept bîrfelile anunțate...

— Nu știu cum se întîmplă în Olanda, dar la Paris, mai ales în Montmartre, numeroase persoane îndeosebi oameni bătrîni, își petrec o bună parte din vreme în fața ferestrei... Astfel ni s-a raportat că adeseori, de două sau de trei ori pe săptămînă, femei tinere sună seara la ușa dumneavoastră și sînt introduse în casă...

Urechile olandezului se roșiră dintr-o dată și fără să răspundă, el trase cu sete din țigară.

— Aș fi putut crede că e vorba de prietenele doamnei Jonker, dacă aceste femei n-ar aparține unui anumit mediu, ceea ce face ca o asemenea presupunere să constituie o insultă...

Arareori i se întâmplase să-și aleagă cuvintele, frazele, cu atîta grijă. După cum i se întâmplase arareori să se simtă atît de stingherit.

— Contestați că primiți aceste vizite?

— Faptul că v-ați deranjat pînă aci, domnule Maigret, dovedește că sînteți sigur de informațiile pe care le dețineți. Mărturisiți! Mărturisiți că dacă aș avea inspirația nefericită de a vă contrazice, m-ați pune în fața unuia sau mai multor martori...

— Nu mi-ați răspuns.

— Și ce altceva vi s-a mai povestit despre aceste tinere?

— Am pus o întrebare și îmi răspundeți cu o alta.

— Sînt la mine acasă, nu? Dacă m-aș afla în biroul dumneavoastră, poziția fiecăruia dintre noi ar fi alta...

Comisarul găsi mai înțelept să cedeze.

— Să spunem așadar că aceste persoane aparțin categoriei de femei cărora li se spune ușoare. Ele nu fac decît să intre și să iasă, dar își petrec în această casă o parte din noapte, dacă nu chiar noaptea întreagă...

— Întocmai.

Nu-și întoarse privirea, dimpotrivă, dar albastrul ochilor săi deveni tulbure, cenușiu.

Pentru ca să-și dea curaj, să poată continua, Maigret și-l imaginează pe Lognon pe patul său de spital, se gîndi la străinul care folosind una dintre armele cele mai ucigătoare, țintise mișelește în pîntecul inspectorului.

Jonker nu-l ajuta, impasibil ca un jucător de poker.

— Dacă cumva greșesc, vă rog să mă întrerupeți. M-am gândit în primul moment că aceste fete veneau la valetul dumneavoastră; apoi am aflat că acesta avea o prietenă și că se întâmplă adesea ca el să fie cu ea, în afara casei, în timpul vizitelor la care m-am referit. Aș putea să vă întreb unde e camera valetului?

— La etajul al doilea, lângă atelier.

— Tot acolo sînt și odăile cameristelor și bucătăresei?

— Nu, aceste trei femei locuiesc într-o anexă a casei aflată în grădină.

— Vi s-a întîmplat de multe ori să deschideți singur ușa oaspeților, seara... Și vă rog să mă iertați, dar sînt nevoit să adaug că după informațiile noastre, doamna Jonker însași i-a introdus adesea în casă...

— Sîntem bine supravegheați, va să zică! Mai bine chiar decît ar face-o bătrînele din satele noastre olandeze. Vreți să-mi spuneți acum ce legătură faceți între aceste vizite, imagineare sau reale, și focurile de revolver trase în stradă? Deoarece refuz să cred că cel vizat sînt eu însumi și că pentru un motiv pe care nu-l bănuiesc, se încearcă a se demonstra că sînt un indezirabil.

— Nu este vorba de așa ceva și fac tot posibilul să vă vorbesc deschis. Modul în care s-a desfășurat drama din noaptea trecută, arma folosită și cîteva amănunte pe care nu vi le pot dezvălui, mă fac să cred că asasinul era un profesionist.

— Și credeți că am legături cu acest fel de oameni?

— Voi face o presupunere absolut gratuită.

Dumneavoastră treceți drept un om foarte bogat, domnule Jonker. În casa aceasta se află mai multe opere de artă decît în multe muzee din provincie, iar valoarea lor este fără îndoială inestimabilă... Imobilul este prevăzut cu vreun sistem de securitate?

— Nu. Adevărații profesioniști își bat joc de cele mai perfecționate sisteme de securitate, lucrul a fost dovedit nu demult în propria dumneavoastră țară. Eu prefer o asigurare serioasă...

— N-ați fost niciodată obiectul unei tentative de furt?

— După câte știu, nu.

— Aveți încredere în servitorii dumneavoastră?

— De Carl și de bucătăreasă, pe care i-am angajat de mai bine de douăzeci de ani, sînt absolut sigur. Pe cameriste le cunosc mai puțin, dar soția mea nu le-a angajat fără a fi obținut referințe serioase. Dar încă nu m-ați lămurit asupra legăturii pe care o faceți între ceea ce ați numit vizitatoarele mele și...

— Ajung și acolo...

Maigret o scosese destul de bine la capăt pînă acum, și se răsplăti cu o înghițitură de whisky.

— Presupuneți că o bandă de hoți de tablouri, cum există atîtea în lumea întreagă, a pus la cale o lovitură la locuința dumneavoastră... Presupuneți că un inspector din cartier a aflat ceva despre asta, prea puțin încă pentru a putea acționa direct. Presupuneți apoi, că noaptea trecută, ca și nopțile precedente, acest inspector a stat la pîndă în fața acestei case, urmărind să-i prindă în flagrant delict pe jefuitori...

— Ar fi fost cam imprudent din partea lui, nu găsiți?

— În profesiunea noastră, domnule Jonker, sîntem adesea siliți să fim imprudenți...

— Iertați-mă...

— Aceste bande care se specializează în opere de artă, deși se asociază la nevoie cu cîte un ucigaș, sînt în general formate din oameni inteligenți, culți, care nu acționează fără a se informa... De vreme ce sînteți sigur de servitorii dumneavoastră, nu-mi rămîne să cred decît că una dintre aceste domnișoare...

Jonker credea oare în acest raționament al comisarului sau simțea că i se întinde o cursă? Era cu neputință de știut.

— Femeile care lucrează în localurile de noapte sînt mai mult sau mai puțin legate de lumea interlopă...

— Și ați venit cumva să-mi cereți o listă cu numele, adresele și numerele de telefon ale femeilor care au fost aici?

Ironia lui devenea acidă.

— N-ar fi poate fără folos, dar ceea ce aș vrea să știu este mai ales pentru ce veneau în casa dumneavoastră.

Se simțea aproape la capătul puterilor. Jonker, nemișcat cu trabucul stins între degete, continua să-l privească drept în față, fără să clipească.

— Bine! făcu în cele din urmă, ridicîndu-se.

Și după ce aruncă ceea ce rămăsese din trabuc într-o scrumieră albastră, făcu cîțiva pași prin birou.

— V-am anunțat, la începutul acestei convorbiri, că voi răspunde tuturor întrebărilor puse, cu condiția ca ele să nu se refere la viața mea particulară. Ați manevrat cu multă iscusință și vă felicit pentru asta, pentru a aduce pe tapet această viață particulară, legînd-o de evenimentele din noaptea trecută.

Se opri în fața lui Maigret care se ridicase și el între timp.

— Bănuiesc că e multă vreme de cînd lucrați în poliție.

— Douăzeci și opt de ani.

— Bănuiesc de asemeni că anchetele dumneavoastră nu s-au desfășurat numai în lumea interlopă. Este pentru prima oară cînd întîlniți un bărbat de vîrsta și situația mea, cedînd unor anumite instincte, și considerați acest fapt condamnabil? Parisul nu trece drept un oraș puritan, domnule Maigret. În propria mea țară aș fi arătat cu degetul, și poate că familia mea m-ar renega. Mulți dintre străinii care trăiesc aici sau pe Coasta de Azur n-au ales Franța decît pentru libertatea de care te poți bucura în acest domeniu...

— Aș putea ști dacă doamna Jonker...

— Doamna Jonker nu e o puritană și cunoaște viața. Nu ignoră faptul că unii bărbați de vîrsta mea au nevoie de variație pentru a-i stimula... M-ați silit să vorbesc despre lucruri foarte intime și nădăduiesc că acum sînteți satisfăcut...

După felul semnificativ în care privea ușa, părea să considere încheiată această întrevvedere.

Totuși Maigret reluă pe un ton blînd, încet:

— Ați vorbit adineauri de nume, adrese și numere de telefon...

— Nădăduiesc că nu mi le cereți cu-adevărat? Chiar dacă nu duc o viață exemplară, persoanele acestea n-au de dat socoteală poliției pentru asta și ar fi indecent din partea mea să le pun în situații neplăcute...

— Mi-ați declarat că ieșiți puțin și că nu frecvențați localurile de noapte. Atunci cum faceți cunoștință cu vizitatoarele dumneavoastră?

O nouă tăcere. O nouă ezitare.

— Nu știți cum se procedează? oftă el în cele din urmă.

— Există într-adevăr intermediari și intermediare, dar activitatea acestora este pedepsită de lege.

— Și legea îi pedepsește și pe clienții lor?

— S-ar putea, dacă e cazul, să fie acuzați de complicitate, dar de obicei...

— De obicei, clienții sînt lăsați în pace, nu? În acest caz, domnule Maigret, cred că nu mai am nimic să vă spun...

— Mie însă îmi rămîne să vă adresez o rugămintă.

— Este cu adevărat o rugămintă? Cuvîntul acesta nu ascunde oare un altul?

Cei doi ajunseseră aproape la lupta deschisă.

— Îmi pare rău, dar dacă refuzați, voi fi poate silit să recurg la mijloacele legale...

— Și despre ce este vorba, mă rog?

— Aș dori să vizitez această casă.

— Cuvîntul francez nu este oare „percheziție”?

— Uitați că pînă acum, am pornit de la ipoteza că dumneavoastră sînteți o victimă potențială...

— Și doriți să mă protejați?

— Poate.

— Atunci, veniți...

Acum nu se mai arăta dispus să ofere țigări sau băuturi.

Jonker se transformase dintr-o dată în mare burghez, dacă nu chiar în mare senior.

— Ați văzut camera aceasta, în care-mi petrec o foarte mare parte din zi. Trebuie să deschid și sertarele?

— Nu.

— Vă anunț că în cel din dreapta se află un pistol automat, un Luger, pe care l-am adus din război. Îl arătă, adăugînd: E încărcat... Mai am unul, un Browning, pe care-l țin în dormitorul meu, încărcat și acela. Am să vi-l arăt îndată... Acesta-i salonul... N-ați venit aici să admirați tablourile, totuși vă recomand să aruncați o privire acestui Gauguin care e considerat a fi unul dintre cele mai frumoase tablouri ale acestui pictor și pe care-l voi lăsa moștenire muzeului din Amsterdam. Pe aci... Vă pricepeți la covoare?... Să lăsăm asta... Iată-ne ajunși în sufragerie. Tabloul din stînga căminului este ultimul pe care l-a pictat Cézanne... Ușa aceasta dă spre o mică încăpere pe care am dorit-o foarte intimă, foarte feminină, și care e salonul soției mele... Oficiul... Și Carl care curăță argintăria... Argintărie engleză din secolul al XVII-lea, al cărei unic defect este acela de a fi greu de mînuit... Bucătăria e la subsol... bucătăreasa de asemenea... Doriți să coborîți?

Intenționat sau nu, siguranța cu care vorbea suna ca o insultă.

— Să urcăm deci... Scara provine de la un vechi castel din împrejurimile Utrechtului... La stînga, apartamentul meu...

Deschidea ușile, ca un agent imobiliar care arată o vilă unui eventual amator.

— Încă un birou, vedeți, ca și la parter... Îmi plac cărțile și îmi sînt foarte utile... Clasoarele acestea din stînga conțin istoria cîtorva mii de tablouri, cu lista proprietarilor lor succesivi și prețurile la care au fost vîndute de fiecare dată... Dormitorul meu... În noptieră, revolverul despre care v-am vorbit... Un vulgar 6,35 care n-ar folosi la nimic în cazul unei agresiuni...

Pretutindeni, chiar pe pereții scării tablourile erau atîrnate unul lîngă altul. Cele mai frumoase nu se aflau în salon, ci în dormitorul olandezului, o încăpere foarte sobră, cu mobilă englezească și fotolii de piele, comode.

— Baia mea... Să trecem acum în partea cealaltă, dar mai întîi îngăduiți-mi să văd dacă soția mea nu e în apartamentul ei...

Bătu la ușă, întredeschise ușa, făcu cîțiva pași.

— Mă puteți urma... Budoarul soției mele, pentru care am găsit acești doi Fragonard... Fotoliile au aparținut doamnei de Pompadour. Dacă v-ați afla aci în calitate de iubitor de artă, domnule Maigret, și nu ca polițist, mi-ar fi plăcut să mă opresc cu dumneavoastră în fața fiecărei piese... Dormitorul...

Totul era îmbrăcat în satin de culoarea fragilor.

— Baia...

Comisarul nu intră înăuntru, dar văzu cada care era mai curînd un bazin de marmură în care se cobora pe mai multe trepte.

— Să urcăm mai departe... Aveți dreptul să vedeți totul, nu-i așa?

Din nou deschise o ușă.

— Odaia lui Carl... Și mai încolo, baia lui... Observați că

are televizor... Preferă imaginile în alb și negru tablourilor marilor maeștri...

Bătu la ușa din fața sa, o ușă grea bogat sculptată, care provenea probabil și ea de la vreun castel.

— Îmi permiți, draga mea?... Îi arăt casa domnului Maigret, care este șeful brigăzii criminale... Aceasta e funcția dumneavoastră nu-i așa, domnule comisar?...

Inima lui Maigret zvîcni violent. În mijlocul atelierului cu ferestre multe, în picioare în fața șevaletului, se afla o siluetă albă care-i aminti cuvîntul lui Lognon:

— Fantoma...

Ceea ce purta doamna Jonker nu era o bluză obișnuită de pictor. S-ar fi zis mai curînd că e roba unui călugăr dominican, iar materialul din care era făcută avea grosimea și moliciunea unui halat de baie.

În plus, soția olandezului purta în jurul capului un turban alb, din același material.

În mîna stîngă ținea o paletă, o pensulă în dreapta, iar ochii ei negri se fixară curioși, asupra comisarului.

— Am auzit adesea vorbindu-se despre dumneavoastră, domnule Maigret, și sînt fericită să vă cunosc. Iertați-mă că nu vă strîng mîna...

Lăsînd jos pensula, ea își șterse mîna pe halatul alb pe care rămaseră niște pete prelungi, verzi.

— Sper că nu sînteți cunoscător în ale picturii... Dacă sînteți, vă implor să nu vă uitați la ceea ce fac eu...

Era surprinzător, după ce ai trecut prin fața atîtor capodopere atîrnate pe pereții acestei case, să te trezești deodată în fața unei pînze pe care nu se vedeau decît niște pete informe.

CAPITOLUL V: CAMERA CU DESENE

În clipa aceasta se petrecu un lucru pe care Maigret cu greu l-ar fi putut defini, o schimbare de ton, sau mai degrabă un fel de decalaj care pe neașteptate acorda o mai adâncă semnificație gesturilor, cuvintelor, atitudinilor. Se datora oare aceasta prezenței acestei femei tinere, învăluită în costumul ei ciudat, sau atmosferei încăperii?

Într-un șemineu imens din piatră albă, ardeau câțiva butuci, troznind, iar flăcările se înălțau într-un joc fantastic.

Comisarul înțelegea acum de ce perdelele atelierului care se vedeau de la ferestrele Marinettei Augier erau aproape întotdeauna trase. Atelierul acesta avea ferestre nu numai spre Avenue Junot ci și în partea opusă, ceea ce dădea posibilitatea să se folosească lumina dorită.

Perdelele erau făcute dintr-o pânză neagră, groasă, decolorată și intrată de atîta spălat, astfel încît nu mai acopereau tot geamul.

De o parte, se puteau vedea acoperișurile caselor, pînă la Saint-Ouen; de cealaltă avînd în prim plan Moulin-de-la-Galette cu aripile sale, aproape întreg Parisul, cu bulevardele sale, perspectiva mai largă a Champs-Élysées-ului, meandrele Senei și cupola aurită a Domului Invalizilor.

Dar nu panorama aceasta îl fascină pe Maigret, ale cărui simțuri treze parcă stăteau la pîndă. E greu, atunci cînd te găsești pe neașteptate într-un mediu necunoscut, să-l percepi în totalitatea sa, și totuși aceasta i se întîmpla lui acum.

Era frapat în același timp de tot ce vedea, de cei doi pereți goi, de un alb crud, de pildă de flăcările jucăușe din căminul așezat în mijlocul unuia dintre acești pereți.

În clipa în care intraseră cei doi bărbați, doamna Joncher picta. În mod logic, pereții aceștia n-ar fi trebuit să fie acoperiți de tablouri? Și, ca în orice atelier, n-ar fi trebuit să fie așezate undeva, unul lîngă altul, celelalte lucrări ale sale? Or, podeaua lustruită era tot atît de goală ca și pereții.

Lîngă șevalet, pe o măsută se afla o cutie plină cu tuburi de vopsele.

Puțin mai departe, pe o altă masă, o masă din lemn alb, singurul obiect vulgar întîlnit pînă acum în întreaga casă, se aflau îngrămădite, căni, cutii de tablă, sticle și cîrpe.

În completarea mobilierului, două vechi dulapuri, un scaun și un fotoliu a cărui catifea de un castaniu închis începuse să se decoloreze.

Era deocamdată doar o presimțire a ceea ce era nefiresc aici, dar Maigret era în alertă, iar fraza pronunțată de olandez nu făcu decît să-i trezească și mai mult bănuielile. El spusese, adresîndu-se soției sale:

— Comisarul nu se află aici pentru a-mi admira tablourile ci, oricît ar părea de ciudat pentru a diserta despre gelozie. Pare surprins de faptul că nu toate femeile sînt geloase...

Aceasta ar fi putut trece drept o constatare banală, cu o urmă de ironie. Pentru Maigret însă, afirmația avea semnificația unui avertisment adresat de Jonker soției sale și ar fi jurat că aceasta confirmase, printr-o clipire că recepționase mesajul.

— Soția dumneavoastră e geloasă, domnule Maigret?

— Vă mărturisesc doamnă, că încă nu mi-a dat prilejul să-mi pun această întrebare.

— Presupun că totuși în biroul dumneavoastră se perindă multe femei?

Se înșela oare? Avu impresia că se lansase un nou semnal, un semnal care de astă dată, îi era adresat lui.

Începu să caute în memorie, întrebându-se dacă nu cumva o văzuse vreodată, în Quai des Orfèvres pe femeia care se afla în fața lui. Privirile li se întâlneau. Pe chipul ei frumos, rămăsese întipărit acel zîmbet vag și amabil al amfitrioanei care primește oaspeți. Dar nu citea el altceva în acești ochi negri, foarte mari, cu genele care clipeau mereu?

— Vă rog, șopti el, nu vă părăsiți lucrul din pricina mea...

Căci ea pusese paleta pe măsută, își scosese eșarfa albă care-i acoperea capul ca un turban și dintr-o mișcare a capului, își aranja buclele părului ei negru.

— Sînteți de origine franceză, cred?

— Norris v-a spus asta?

Întrebarea era firească, banală. Greșea el oare găsimdu-i o semnificație ascunsă?

— Am știut acest lucru înainte de a veni aci.

— Așadar ați luat informații despre noi?

Jonker era ceva mai puțin în largul lui decît în biroul său sau decît atunci cînd, cu o ironie disprețuitoare, îl conducea în goană, asemeni unui ghid de muzeu, prin diferitele încăperi ale casei.

— Ești obosită, draga mea? Vrei să te duci să te odihnești? Un nou semnal? Un ordin?

Ea își scoase burnusul alb care o învăluia, apărînd într-o rochie neagră, strînsă pe trup. Dintr-o dată păru mai înaltă, dezvăluindu-și formele pline, ajunse la o ispititoare maturitate.

— E multă vreme de cînd pictați, doamnă?

În loc să răspundă direct, ea explică:

— E greu să trăiești într-o casă plină de tablouri, cu un soț care n-are altă pasiune decât tablourile fără să fii ispitit să mînuiești pensula. Sînt incapabilă să mă măsoar cu maeștrii pe care-i am în fața ochilor de dimineața pînă seara, așa încît a trebuit să mă mulțumesc cu pictura abstracționistă. Dar să nu mă întrebați ce reprezintă mîzgăleala mea...

Anii petrecuți în Anglia și la Paris nu șterseseră cu totul accentul ei sudic și Maigret era din ce în ce mai atent la cea mai ușoară nuanță.

— Sînteți născută la Nisa?

— Și asta v-a dezvăluit?

Fu rîndul lui, cu ochii în ochii femeii, să-i lanseze un mesaj.

— Îmi place mult biserica Sainte-Réparate...

Ea nu roși, dar înregistră imperceptibil, lovitura.

— Văd că orașul vă e cunoscut...

Cu un singur cuvînt el evocase vechiul oraș, cartierul cel mai sărac, cu străzile înguste unde soarele pătrunde arareori și unde, de la un capăt la altul al anului, între case atîrnă rufele puse la uscat.

Era aproape sigur acum, că ea se născuse într-una din aceste străzi, într-una din acele case dărăpănate în care locuiesc în promiscuitate cîte cincisprezece, douăzeci de familii.

I se părea chiar că ea recunoștea acest lucru prin atitudinea adoptată și că în prezența soțului căruia aceste subtilități îi scăpau, ei își transmisese un semn masonic.

Maigret era desigur comisar divizionar și șeful brigăzii criminale a Poliției Judiciare, dar el era un om din popor.

La rîndul său, doamna Jonker putea să trăiască în mijlocul tablourilor demne de muzeul Luvru, să se îmbrace la cei mai mari croitori, să fi petrecut seri strălucite la Manchester și

Londra, împodobită cu diamante, rubine și smaralde; ea fusese totuși crescută la umbra bisericii Sainte-Réparate și Maigret n-ar fi fost surprins să afle că odinioară, vînduse flori pe terasele din piața Masséna.

Acum, fiecare dintre ei își juca rolul ca și cînd îndărătul cuvintelor pronunțate, își spuneau altele, care nu-l priveau pe fiul bancherului olandez.

— Acest atelier splendid a fost construit de soțul dumneavoastră, chiar pentru dumneavoastră?

— Oh! nu... Cînd a clădit casa asta nu mă cunoștea încă... Avea o prietenă la care ținea foarte mult, care era pictoriță adevărată și care mai expune și acum în diverse galerii... Mă întreb de ce nu s-a căsătorit cu ea... Fără îndoială că nu mai era destul de tînără... Ce spui, Norris?

— Nu-mi mai amintesc...

— Vedeți cît e de binecrescut și de delicat!

— V-am întrebat adineauri dacă pictați de mult timp.

— Nu știu exact... Cîteva luni...

— Vă petreceți o parte din zi în acest atelier?

— Un adevărat interogatoriu, glumi ea. Se cunoaște, după întrebările puse că nu sînteți nici femeie, nici amfitrionă... Dacă m-ați întreba, de pildă, ce ai făcut ieri la o anumită oră, mi-ar fi fără îndoială greu să vă răspund... Sînt leneșă... Și cred că pentru leneși zilele trec mai repede decît pentru ceilalți, deși cei mai mulți oameni afirmă contrariul. Mă scol tîrziu... umblu de colo, colo... Stau de vorbă cu camerista...

Bucătăreasa vine să-mi ceară instrucțiuni... Ora dejunului vine înainte ca eu să-mi dau seama că am început să trăiesc.

— Vorbești mult, draga mea...

Și Maigret:

— Ceea ce nu știam pînă acum, este că se poate picta noaptea...

De data aceasta, nu încăpea îndoială că soții Jonker

schimbaseră o privire neliniștită. Olandezul fu primul care răspunse:

— Poate că impresioniștii îndrăgostiți de jocurile de lumină nu făceau asta, dar cunosc pictori moderni care consideră că lumina artificială înalță culorile cu câteva tonuri...

— De aceea pictați seara, doamnă?

— Pictiez când am poftă.

— Și pofta vă vine după cină, și vă reține în fața șevaletului pînă la orele două dimineața...

Ea se silea să zîmbească.

— Hotărît lucru, nu vi se poate ascunde nimic...

El arătă perdeaua neagră, care acoperea firida care dădea spre Avenue Junot.

— Perdeaua asta vedeți, nu mai acoperă perfect fereastra. Am observat că în fiecare stradă există cel puțin o persoană care suferă de insomnie. Îi vorbeam tocmai adineauri soțului dumneavoastră despre asta. Cei mai mulți citesc sau ascultă muzică, ceilalți privesc pe fereastră...

Jonker lăsase conducerea operațiunii soției sale, ca și când nici n-ar mai fost de față. Îngrijorat, el voia să dea impresia că nu acordă vreo însemnătate discuției și de câteva ori, se duse să privească panorama Parisului.

Cerul era din ce în ce mai limpede, de un cenușiu din ce în ce mai luminos, îndeosebi spre vest, unde se putea bănuî soarele gata să apună.

— Tablourile le păstrați în aceste dulapuri?

— Nu... Doriți să vă convingeți?... Și sînt supărată de indiscreția dumneavoastră... În fond, nu vă faceți decît meseria...

Deschise unul dintre dulapuri în care se aflau rulouri de hîrtie de desen, provizii de tuburi cu culori, sticle, cutii din acelea care se găseau pe masă, toate într-o mare dezordine.

În al doilea dulap nu era nimic altceva decît niște pînze albe, purtînd eticheta unui negustor din strada Lepic.

— Sînteți decepționat? Nădărduiți să găsiți un schelet? Făcea aluzie la proverbul englez care spune că fiecare familie își are cadavrul său în dulap.

— Trebuie mult timp pînă să ajungi schelet, răspunse el încruntat. Deocamdată Lognon mai zace pe un pat de spital...

— Cine-i omul despre care vorbiți și care are un nume atît de caraghios?

— Un inspector...

— Cel care a fost atacat în noaptea asta?

— Sînteți sigură doamnă, că vă aflați în camera dumneavoastră în momentul cînd au fost trase cele trei gloanțe?

— Cred domnule Maigret, că de astă dată mergeți prea departe...

— În cazul acesta, răspundeți dumneavoastră la întrebare. Doamna Norris își consacră o mare parte din timp picturii, îndeosebi multe seri care se prelungesc adesea pînă noaptea târziu... Or, iată că o găsesc într-un atelier aproape gol.

— Există vreo lege în Franța, care să-i oblige pe oameni să-și mobilizeze atelierele?

— Oricum, era de așteptat să găsim aci un număr oarecare de pînze, terminate sau nu... Ce faceți cu lucrările dumneavoastră, doamnă?

Semnul pe care i-l făcu soțului ei nu însemna oare că îi lăsa lui sarcina de a răspunde?

— Mirella n-are pretenția că e pictoriță...

Pentru prima oară auzea numele femeii. Odinioară i se spunea probabil Mireille.

— De cele mai multe ori își distruge lucrările de îndată ce le-a terminat...

— O clipă, domnule Norris. Iertați-mă că vă plictisesc

atît... Mi s-a întîmplat să frecventez unii pictori... Ce fac, dacă îşi distrug o lucrare?

— O taie în bucăţi, o ard sau o aruncă la gunoi...

— Dar înainte de asta?

— Nu înţeleg.

— Asta mă surprinde din partea unui amator de talia dumneavoastră. Vreţi să spuneţi că ei distrug şi rama odată cu pictura?... În acest dulap se află trei rame, toate noi...

— Uneori soţia mea dăruieşte prietenilor pînzele de care e mai puţin nemulţumită...

— Pe acelea vine să le ridice seara, cineva?

— Seara sau în timpul zilei...

— Dacă e vorba de lucrările soţiei dumneavoastră, atunci acestea sînt mai numeroase decît m-a lăsat să cred la început...

— Mai sînt şi altele...

— Mai aveţi nevoie de mine? întrebă doamna Jonker. Nu vreţi să coborîm şi să luaţi o ceaşcă de ceai?

— Încă nu, doamnă. Soţul dumneavoastră a binevoit să mă conducă prin apartament, dar încă nu mi-a arătat ce se ascunde îndărătul acestei uşi...

O uşă masivă din stejar negru, în fundul atelierului.

— Cine ştie? Poate că vom găsi în sfîrşit cîteva din operele dumneavoastră...

Atmosfera deveni încărcată. Vocile erau mai aspre, mai tăioase.

— Mă tem că nu, domnule Maigret.

— De ce sînteţi atît de sigură?

— Pentru că sînt luni, dacă nu chiar ani, de cînd uşa aceasta n-a mai fost deschisă... Aceasta era odinioară camera persoanei despre care v-a vorbit soţia mea, să spunem camera în care i se întîmpla să se odihnească între două şedinţe de lucru...

— Și o păstrați ca pe un sanctuar? După atîția ani?

Ataca dinadins, pentru a-l scoate din sărite pe adversar. Socotea că sosise momentul să folosească din plin situația avantajoasă în care se găsea. În mod excepțional, de astă dată scena nu avea drept cadru biroul său din Quai des Orfèvres, ci atelierul unui artist din care se vedea întreaga panoramă a Parisului.

Olandezul strîngea pumnii, totuși reușise să-și păstreze stăpînirea de sine.

— Sînt sigur domnule Maigret, că dacă m-aș năpusti pe neașteptate în casa dumneavoastră, dacă aș cotrobăi prin toate colțurile și aș pune tot felul de întrebări soției dumneavoastră, multe amănunte ale vieții dumneavoastră particulare mi s-ar părea bizare, dacă nu chiar inexplicabile. Vedeți, fiecare dintre noi are mentalitatea sa, felul său de a se comporta, care rămîn de neînțeles pentru ceilalți... Casa aceasta e destul de mare... Eu nu mă ocup, practic, decît de tablourile mele... Viața noastră mondenă este foarte limitată iar soția mea, după cum v-a spus, se amuză incidental cu pictura... Ce poate fi surprinzător în faptul că nu acordă nicio importanță soartei pînzelor ei, fie că ele sînt arse, aruncate sau oferite prietenilor?

— Căror prieteni?

— Sînt silit să vă dau un răspuns pe care cred că vi l-am mai dat și în biroul meu. N-ar fi elegant din partea mea dacă aș fi indiscret, expunînd și alte persoane neplăcerilor pe care ni le-au provocat nouă niște focuri de armă trase în stradă de niște necunoscuți...

— Să revenim la ușa aceasta...

— Nu știu cîte încăperi are apartamentul dumneavoastră, domnule Maigret. Casa aceasta are treizeci și două. Avem aici patru servitori. S-a întîmplat ca o cameristă să fie concediată pentru lipsă de delicatețe... Că în asemenea

condiții o cheie se poate pierde, nu surprinde pe nimeni din mediul nostru...

— Și n-ați pus să se facă o alta?

— Nu m-am gândit la asta.

— Sînteți sigur că cheia nu se află în casă?

— După cîte știu, nu se află... Dacă este totuși, va fi găsită probabil într-o zi în locul cel mai neașteptat...

— Îmi permiteți să folosesc telefonul acesta?

Pe masă se afla într-adevăr un aparat. Maigret remarcase că cele mai multe încăperi erau înzestrate cu aparate telefonice, legate desigur atît între ele cît și cu exteriorul.

— Ce-aveți de gînd să faceți?

— Să chem un lăcătuș...

— Nu cred că voi îngădui acest lucru, deoarece comiteți un abuz...

— Atunci am să telefonez la Parchet care-mi va trimite un ordin de percheziție în cea mai legală formă posibilă...

Soțul și soția se priviră din nou. Mirella fu aceea care se îndreptă spre dulap, ducînd tabloul pe care-l luase de lîngă șevalet. Se înălță pe vîrfurile picioarelor, întinse brațul, căută ceva pe partea de deasupra și se întoarse ținînd în mînă o cheie.

— Vedeți dumneavoastră domnule Jonker, a fost un amănunt care m-a izbit, sau mai precis două amănunte gemene. Ușa acestui atelier e prevăzută cu un zăvor, dar contrar obiceiului, acest zăvor se află în afară. Adineauri cînd îmi vorbeați, am observat că și ușa aceasta avea unul asemănător...

— Sînteți liber să vă mirați domnule Maigret, o faceți din clipa cînd ați intrat în casă. Modul dumneavoastră de viață este atît de diferit de al nostru, încît n-ați putea înțelege...

— E ceea ce încerc să fac, vedeți doar...

Luă cheia pe care i-o întinse doamna Jonker și se îndreptă

spre ușa ferecată. Fără ca interlocutorii săi, care păreau a fi două siluete înfipte în imensitatea atelierului să facă vreo mișcare, el învîrți cheia în broască.

— De cît timp mi-ați spus că n-a mai fost deschisă ușa asta?

— N-are importanță.

— Nu vă cer să vă apropiați doamnă și bănuți desigur de ce, dar aș dori ca soțul dumneavoastră să vină pînă aci...

Olandezul se apropia, silindu-se să-și păstreze calmul.

— Observați în primul rînd că podeaua aceasta e curată, fără urmă de praf și dacă o atingeți veți constata că în unele locuri, lemnul păstrează o oarecare umiditate, ca și cînd ar fi fost spălat de curînd... Cine a făcut curățenie azi dimineață sau noaptea trecută în încăperea aceasta?

Auzi în spatele lui glasul Mirellei, care îi răspunse:

— Fără îndoială că nu eu... Vă puteți informa la femeile de serviciu... Sau poate Carl a primit indicații de la soțul meu...

Încăperea nu era mare. Ca și întrîndul ușii, fereastra dezvăluia panorama Parisului; vechile draperii înflorate erau pătate de vopsele. Ai fi putut jura că pe alocuri, cineva care pictase cu degetele și le ștersese apoi pe aceste perdele.

Într-un colț al camerei, se afla un pat de fier cu saltea, dar fără așternut.

Ceea ce izbea cel mai mult erau acele desene pe care cu greu le-ai fi putut numi altminteri decît primitive. Pe pereții de un alb murdar, cineva se distrase desenînd diverse forme obscene, cum sînt acelea care se văd în anumite vespasiene. Deosebirea consta în aceea că, în locul creionului se folosiseră vopsele verzi, albastre, galbene, violete.

— Nu-mi îngădui să vă întreb domnule Jonker, dacă atribuiți aceste desene fostei dumneavoastră prietene... De

altminteri, o anumită siluetă dovedește imposibilitatea unei asemenea presupuneri...

Într-adevăr cineva creionase din numai câteva linii, un portret al Mirelei, mai viu decît multe pînze din salon.

— Așteptați o explicație?

— Mi se pare firesc s-o aștept. Așa cum ați spus, modurile noastre de viață pot fi foarte diferite. S-ar putea să-mi fie oarecum dificil să înțeleg purtarea dumneavoastră. Nu sînt totuși mai puțin convins că înșiși prietenii dumneavoastră cei din mediul dumneavoastră, ar fi foarte surprinși descoperind aceste... hm!... să spunem aceste fresce sub acoperișul acestei case...

Nu se reproduseseră numai, cu lux de amănunte, acele părți ale trupului de obicei ascunse, dar pereții erau acoperiți de adevărate scene de dezmaț erotic. Și lucru straniu, lîngă pat, un număr de dungi verticale evocau comisarului acele linii pe care le fac prizonierii pentru a marca zilele scurse.

— Așadar, persoana care trăia aici număra zilele cu atîta nerăbdare?

— Nu înțeleg.

— Nu știți de existența acestor desene primitive?

— E mult de cînd n-am mai aruncat o privire în această încăpere...

— Cît de mult?

— Cîteva luni, v-am mai spus... Am fost șocat de cele văzute și, învîrtind de două ori cheia în broască, am aruncat-o apoi pe dulap...

— În prezența soției dumneavoastră?

— Nu-mi amintesc...

— Cunoașteți desenele de pe pereții aceștia, doamnă?

Ea aprobă din cap.

— Ce impresie v-a făcut existența acestui portret al dumneavoastră?

— Eu nu numesc acesta un portret, ci o schiță oarecare cum ar putea creiona orice pictor...

— Aștept să vă puneți de acord și să-mi spuneți ce este de fapt.

Urmă o clipă de tăcere și Maigret își scoase pipa din buzunar fără a fi poftit s-o facă.

— Mă întreb, murmură olandezul, dacă n-aș face mai bine să-mi chem avocatul. Nu cunosc destul de bine legile franceze pentru a ști dacă aveți dreptul să ne luați un asemenea interogatoriu.

— Dacă în loc să-mi dați chiar acum un răspuns plauzibil veți face apel la avocatul dumneavoastră, dați-i întâlnire la Quai des Orfèvres, deoarece în acest caz, vă conduc acolo chiar acum.

— Fără mandat?

— Cu sau fără mandat. La nevoie într-o jumătate de oră, mandatul va fi aci...

Comisarul se îndreplă spre telefon.

— Așteptați!...

— Cine a locuit în camera aceasta?

— E o poveste veche... Nu vreți să coborîm și să continuăm discuția luînd cîte un pahar? Nu mi-ar displace să fumez un trabuc și n-am niciunul la mine...

— Cu condiția ca doamna Jonker să ne însoțească...

Ea fu prima care porni, cu un mers obosit resemnat parcă. Maigret porni după ea, urmat de Jonker.

— Aici? întrebă Mirella cînd ajunseră în salon.

— Prefer biroul meu... Ce vă pot oferi, domnule Maigret?

— Acum, nimic...

Ea văzu paharul în care comisarul băuse înainte, și care rămăsese pe birou, împreună cu cel al soțului ei. Refuzul comisarului nu însemna oare că situația se schimbaseră? În odaie era acum mai întuneric, olandezul aprinse lumina, își

turnă un pahar de curaçao și aruncă soției sale o privire întrebătoare.

— Nu, eu prefer un whisky...

El fu cel dintîi care se hotărî să se așeze, reluînd aproape exact poza pe care și-o luase în urmă cu un ceas. Soția lui rămase în picioare, cu paharul în mînă.

— Sînt doi sau trei ani de atunci... începu amatorul de tablouri, în timp ce tăia capătul trabucului.

Comisarul îl întrerupse.

— Ați observat că nu faceți niciodată afirmații precise? De cînd sînt aici, n-ați citat niciodată vreun nume în afara celor ale pictorilor morți de mult... Vorbiți de cîteva săptămîni, de cîteva luni, de cîteva ani, de devreme sau de noaptea tîrziu...

— Poate pentru că timpul nu mă preocupă. Imaginați-vă că nu sînt obligat să fiu într-un birou la ora cutare și că pînă azi, n-a trebuit să dau socoteală nimănui...

Devenise din nou agresiv dar morga lui, exagerată, suna fals. Maigret surprinse pe chipul soției lui o neliniște, o dezaprobare.

„Tu mititico, gîndi el, știi din experiență că nu folosește la nimic să joci jocul acesta cu poliția...” Unde avusese oare de-a face cu ea cînd era doar o fetișcană? La Nisa, în Anglia, altundeva?

— Sînteți liber să mă credeți sau să nu mă credeți, domnule Maigret... Vă repet că acum doi sau trei ani, mi-a fost semnalat un tînăr pictor talentat care trăia într-o mizerie atît de neagră încît i se întîmpla să doarmă sub poduri și să caute de mîncare în lăzile de gunoi...

— Ați spus „mi-a fost semnalat”. Cine anume un prieten, un negustor de tablouri, v-a vorbit despre acest tînăr?

Jonker păru să alunge cu mîna o muscă.

— N-are importanță! Nu-mi amintesc. Fapt e că mi-a fost rușine de acest atelier care nu folosea la nimic...

— Așadar, soția dumneavoastră încă nu picta pe atunci?

— Nu... Nu l-aș fi introdus aici...

— Care e numele acestui amator de desen primitiv?

— Nu i-am știut niciodată decît prenumele...

— Care este?

O scurtă pauză:

— Pedro.

Era evident că inventează.

— Spaniol? Italian?

— Imaginați-vă că nici asta nu m-a interesat. Am pus atelierul și camera la dispoziția lui. I-am dat bani să-și cumpere vopsele și pînă.

— Iar seara îl închideți ca să nu pornească după crailîc?

— Nu-l închideam.

— Atunci, la ce era nevoie de aceste zăvoare în exterior?

— Sînt aici de cînd a fost construită casa.

— În ce scop?

— Foare simplu. Nu v-a venit în minte pentru că nu sînteți colecționar. Multă vreme am păstrat în acest atelier pînzele care nu aveau loc pe pereți... Era logic să le închid dinafară, de vreme ce n-o puteam face dinăuntru, nu?...

— Credeam că atelierul a fost amenajat la timpul său pentru prietena dumneavoastră pictorița...

— Poate că zăvorul a fost pus după ce ea n-a mai trăit aici...

— Și zăvorul de la ușa odăii?

— Nici nu-mi amintesc să fi spus lăcătușului să pună unul pe ușa asta...

— Să revenim acum la Pedro...

— A trăit în casa mea cîteva luni.

— *Cîteva!* Sublinie Maigret, în timp ce Mirella nu se putu reține să nu zîmbească.

Olandezul începea să se enerveze; era evident că numai mulțumită extraordinarei sale stăpîniri de sine încă nu dăduse frîu liber furiei.

— Avea talent?

— Mult.

— A făcut carieră cînd a devenit un pictor cunoscut?

— Habar n-am... Am urcat de cîteva ori în atelier și i-am admirat pînzele...

— Ați cumpărat din ele?

— Cum aș fi putut cumpăra tablouri de la un om căruia-i dădeam adăpost și hrană?

— Astfel încît nu posedați niciuna din operele lui?... El nu s-a gîndit să vă ofere una înainte de a pleca de aci?...

— Ați văzut în casa aceasta măcar un tablou care să aibă mai puțin de treizeci de ani?... Un amator de pictură este adesea și colecționar... Și fiecare colecționar își limitează interesul la o perioadă determinată... În ceea ce mă privește, încep cu Van Gogh și închei cu Modigliani...

— Pedro lua masa sus?

— Presupun.

— Carl era acela care-l servea?

— Amănuntele acestea o privesc pe soția mea.

— Carl îl servea, spuse aceasta fără convingere.

— Ieșea adesea?

— Ca toți tinerii de vîrsta lui.

— De fapt, ce vîrstă avea?

— Douăzeci și doi sau douăzeci și trei de ani. A reușit să-și facă prieteni și prietene. La început, nu aducea în atelier mai mult de unul sau doi, o dată. Apoi a început să exagereze în unele nopți, se adunau vreo douăzeci care făceau un asemenea zgomot tocmai

deasupra apartamentului soției mele, încît nu mai putea dormi...

— N-ați avut niciodată curiozitatea să vă duceți să vedeți ce se petrece sus, doamnă?

— Soțul meu și-a luat această sarcină.

— Și rezultatul a fost?

— L-a dat afară pe Pedro, nu fără a-i înmîna și o anumită sumă de bani.

— Și atunci ați descoperit desenele?

Jonker aprobă cu capul.

— Și dumneavoastră de asemenea, doamnă? În cazul acesta, portretul trebuie să vă fi dezvăluit faptul că Pedro era îndrăgostit de dumneavoastră. V-a făcut vreodată curte?

— Dacă continuați pe tonul acesta domnule Maigret, voi avea regretul de a-l informa pe ambasadorul meu de purtarea dumneavoastră, spuse cu asprime Jonker.

— Îi veți vorbi și despre persoanele care se strecoară seara în această casă și rămîn aci uneori chiar toată noaptea?

— Credeam că-i cunosc pe francezi...

— Eu credeam că-i cunosc pe olandezi...

Mirella interveni:

— Ce-ar fi dacă nu v-ați mai certa? Înțeleg ca soțul meu să se enerveze cînd i se pun anumite întrebări, mai ales în ceea ce mă privește. Pe de altă parte, înțeleg și cît îi este de greu comisarului să priceapă felul nostru de viață... În ceea ce privește aceste femei, domnule Maigret, am fost întotdeauna informată, chiar înainte de a ne fi căsătorit... Ați fi uimit dacă ați cunoaște numărul bărbaților care fac același lucru... Cei mai mulți se ascund, îndeosebi în cercurile morale. El preferă sinceritatea și eu am văzut în asta un omagiu adus inteligenței și afecțiunii mele...

Maigret reținu că ea nu spusese „dragostei”.

— Părerea mea este că faptul de a nu avea nimic de ascuns

explică nesiguranța anumitor răspunsuri și contradicții aparente...

— În cazul acesta, dumneavoastră am să vă pun o întrebare foarte precisă: Pînă la ce oră ați rămas în atelier noaptea trecută?

— Trebuie să mă gîndesc, pentru că nu port ceasul cu mine cînd lucrez și ați putut vedea că în atelier nu există niciunul... Pe la unsprezece, am trimis-o la culcare pe camerista mea personală...

— Vă aflați la etajul al doilea?

— Da. A venit să mă întrebe dacă trebuia să mă aștepte pentru toaleta de noapte...

— Lucrați la tabloul care se află încă pe șevalet?

— Am stat o mulțime de vreme, cu cărbunele într-o mînă și cu o cîrpă în cealaltă, căutînd un subiect...

— Ce subiect are tabloul acesta?

— Să-i zicem... armonie... pictura abstractă nu se face la împlinire... Ea cere poate chiar mai multă reflecție și căutare decît cea figurativă...

— Vorbeam despre oră...

— Putea să fie unu și jumătate dimineața cînd am coborît în apartamentul meu.

— Ați stins lumina în atelier?

— Cred. E un gest mașinal.

— Purtați același halat alb și același turban ca și azi?

— De fapt, nu e decît un halat de baie vechi și un prosop. Mi se părea ridicol să cumpăr bluze de profesionist cînd de fapt nu pictez decît pentru propria mea plăcere.

— Soțul dumneavoastră se culcase? Nu v-ați dus să-i spuneți noapte bună?

— N-o fac niciodată cînd mă culc după el.

— De teamă să nu-l găsiți în tovărășia uneia din prietenele lui?

— Dacă vreți.

— Cred că am ajuns aproape la capătul discuției.

Simți destinderea produsă de cuvintele acestea. Dar nu era vorba decît de un vechi șiretlic al comisarului. Își aprinse încet pipa, lăsînd impresia că se gîndește dacă nu cumva uitase ceva.

— Adineauri domnule Jonker, ați subliniat, nu fără tact că nu știu nimic despre mentalitatea și comportarea unui amator de artă. Am văzut, după biblioteca dumneavoastră, că urmăriți toate vînzările importante. Cumpărați mult, de vreme ce la un moment dat ați fost silit să depozitați în atelier pînzele care nu-și mai găseau loc altundeva... Trebuie să înțeleg de aci că revindeți acele lucrări care au încetat să vă mai fie pe plac?

— Voi încerca, o dată pentru totdeauna, să mă explic. Am moștenit un număr de tablouri de la tatăl meu, care nu era doar un mare om al finanțelor, ci și unul dintre primii descoperitori ai unor artiști ale căror opere sînt astăzi căutate de toate muzeele. Veniturile mele, deși însemnate, nu mi-ar îngădui să-mi ofer la nesfîrșit picturile care mă ispitesc. Ca orice colecționar, am început cu lucrări de mîna a doua, să zicem opere minore, ale marilor artiști... Încet-încet, pe măsură ce valoarea acestora creștea și gustul meu devenea mai rafinat, am început să vînd o parte din aceste tablouri pentru a achiziționa altele, mai valoroase.

— Iertați-mă că vă întrerup. Ați continuat s-o faceți pînă în ultimul timp?

— Am de gînd să continui pînă la moarte.

— Aceste opere pe care le vindeți, le trimiteți la Hotel Drouot, sau le încredințați unui negustor de tablouri?

— Mi s-a întîmplat destul de rar de altfel, să trimit un tablou sau două la o vînzare publică. Totuși tablourile care se

vînd la licitație, provin de cele mai multe ori din moșteniri.
Un amator preferă alte mijloace...

— Adică?

— El cunoaște piața. El știe, de pildă, că un anume muzeu din Statele Unite sau din America de Sud caută un Renoir, un Picasso din epoca albastră. Dacă vrea să se descotorosească de o pînză de acest gen, stabilește legături...

— Aceasta ar explica faptul că vecinii au văzut că se scoteau tablouri de aci?

— Tablourile despre care vorbeam și cele ale soției mele...

— Mi-ați putea da domnule Jonker, numele unuia dintre cumpărătorii dumneavoastră? Să vorbim de pildă, numai de anul acesta...

— Nu.

Era un nu rece și categoric.

— Trebuie să deduc de aci că e vorba de un trafic clandestin?

— Cuvîntul acesta nu-mi place. Operațiunile de acest fel se fac eu multă discreție. Cele mai multe țări de pildă, reglementează trecerea peste graniță a operelor de artă pentru a proteja patrimoniul național. Nu e vorba doar de faptul că muzeele exercită dreptul de întîietate, dar autorizația de a exporta este de cele mai multe ori refuzată. Puteți vedea în salon una dintre primele lucrări ale lui Chirico care a trecut prin fraudă frontiera italiană, ca și un Manet care oricît ar părea de neverosimil, a ajuns aci din Rusia. Înțelegeți deci că nu vă pot furniza nume? Cineva cumpără de la mine o pînză. O predau cumpărătorului. Îmi plătește și nu e treaba mea să mă ocup de ce se întîmplă cu ea...

— Nu știți ce se întîmplă?

— Nu vreau să știu. Nu mă privește. Așa cum nu mă interesează drumul parcurs de o lucrare pe care o cumpăr...

Maigret se ridică. Avea impresia că e o veșnicie de cînd se

găsește în această casă și atmosfera îmbâcsită, ireală parcă, începea să-l apese. Afară de asta, îi era sete și la punctul la care ajunsese, Jonker și el nu mai avea dreptul să accepte un pahar.

— Vă cer iertare, doamnă, că v-am întrerupt lucrul și că v-am stricat după-amiaza...

Oare în privirea Mirellei nu se citea o întrebare?

„Nu s-a terminat, nu-i așa? părea să spună. Cunosce metodele poliției. N-ai să ne dai drumu' și mă întreb ce cursă ne mai pregătești...”

Întoarsă spre soțul ei, ezită o clipă, deschise gura, reveni la Maigret murmurînd obișnuita banalitate:

— Încîntată că v-am cunoscut...

Jonker, în picioare zdrobind restul țigării în scrumieră, spuse la rîndul său:

— Vă cer iertare că nu mi-am păstrat, în unele clipe, singele rece. N-ar trebui să uităm niciodată îndatoririle de gazdă...

Nu chemară valetul pentru a-l conduce. Însuși olandezul fu acela care-i deschise ușa. Afară, aerul avea un gust umed și prăfos. În jurul felinarelor începea să se formeze o aură.

Peste drum, ferestrele Marinettei Augier rămîneau întunecate. Lumina nu era aprinsă nici la etajul întâi al imobilului alăturat, dar o față de om bătrîn era lipită de geam.

Maigret era cît pe-acî să facă un semn bîtrînului Maclet, credincios postului său. Îl ispitea chiar să se ducă să sune la ușa acestuia, dar treburi mai urgente îl așteptau.

Ceea ce nu-l împiedică, înainte de a lua un taxi în colțul străzii Coulaincourt, să intre într-un bistro și să bea pe îndelete, două mari pahare cu bere.

CAPITOLUL VI: BEȚIVUL DESCULȚ

În localurile de cartier, se ajunge repede la obiceiuri. Și pentru că dimineața băuse un grog, patronul cu mînele suflecate se arătă surprins cînd clientul său îi ceru bere. Iar cînd Maigret îi ceru o fisă de telefon, el întrebă:

— Una singură?

Cel care îl precedase pe Maigret în cabină consumase o serioasă cantitate de calvados, căci aerul și chiar aparatul de telefon erau îmbibați de mirosul alcoolului de mere.

— Alo! Cine-i la aparat?

— Inspectorul Neveu.

— Lucas nu e la birou?

— Îl chem acum... o clipă... vorbește la alt aparat...

Cu răbdare, comisarul privea distrat decorul liniștitor al micii cafenele, tejgheaua de zinc, sticlele cu formele și etichetele lor familiare. Ziarele vorbesc cu încredere sau cu neliniște despre această lume care se schimbă într-un ritm amețitor, dar ochii săi vedeau după atîția ani și după un război mondial, aceleași mărci de aperitive pe care copil fiind, le vedea în hanul din satul său natal.

— Iertați-mă, domnule comisar.

— Aș vrea să fie cît mai repede pusă sub observație casa

unui anume Norris Jonker, din Avenue Junot. E peste drum de casa din care a ieșit Lognon cînd a fost atacat. Trimite cel puțin doi oameni și o mașină...

— Nu sînt sigur că mai sînt în curte. Mă tem că nu...

— Descurcă-te... Trebuie neapărat să fie filați nu numai soții Jonker, dacă pleacă de acasă, ci și eventualii lor oaspeți... Dă-i drumu' repede!

În taxiul care se strecura printre luminile celorlalte mașini Maigret se simți cuprins de o ciudată stare de spirit. Ar fi trebuit să fie mulțumit de sine, căci nu se lăsase impresionat de acest olandez, de morga, de bogăția sa nici de frumusețea în plină floare a Mirelle.

Arareori i se întîmplase ca într-o singură zi să adune atîtea amănunte asupra unei afaceri care încă în aceeași dimineață îi fusese complet necunoscută. Nu numai această casă a amatorului de artă prinsese viață și dăduse la iveală o mulțime de mici taine, dar acest Avenue Junot, pe care credea că-l cunoaște, dezvăluia o altă față.

De ce această nemulțumire de sine, de ce această vagă neliniște? Își puna întrebarea, se străduia să-i găsească răspuns, dar abia cînd traversă Pont-au-Change și zări silueta familiară a Palatului Justiției, avu sentimentul că descoperă pricina neliniștii sale.

Deși își petrecuse cea mai mare parte din timp în biroul lui Norris Jonker, vizitase casa de sus pînă jos, și scenele cele mai dramatice se desfășuraseră în atelierul de la etajul al doilea, nu locurile acestea îi rămăseseră cel mai viu în amintire. Imaginea care i se fixase în memorie, obsedantă ca leit-motivul unei bucăți muzicale, era aceea a odăiței cu patul de fier, și Maigret înțelese dintr-o dată cauza neliniștii sale.

Ca pe un prim-plan cinematografic, revedea desenele obscene schițate pe pereții albi, cu largi trăsături de penel în roșu, negru, albastru. Cînd încerca să și-o amintească pe

Mirella Jonker, ea îi apărea cel mai viu în acel portret creat din câteva linii dezinvolve și nervoase.

Acela sau aceea care creionase aceasta, cu o pasiune turbată, înconjurînd-o de simboluri sexuale delirante, nu era oare un dement sau o dementă? Desenele unor alienați pe care avusese prilejul să le vadă nu aveau și ele aceeași forță și aceeași halucinantă putere de evocare?

Camera fusese ocupată recent, nu încăpea îndoială. Altminteri, de ce-ar fi fost curățată cu atîta grijă în ultimele ore? Și de ce nu îndrăzniseră să spoiască și pereții?

Urcă, cu pași rari treptele marii scări a Poliției Judiciare. Ca și în alte dăți, înainte de a intra în biroul său, trecu mai întîi pe la inspectorii. Sub globurile luminoase, fiecare lucra la biroul său de parc-ar fi fost elevii unei școli serale.

Nu privi pe nimeni în special, dar reluarea legăturii cu casa, cu atmosfera ei profesională, îi dădea un sentiment de încredere.

Și ca și niște liceeni cînd se simt priviți de profesorul lor, ei nu ridicară capul; cu toate acestea, fiecare dintre ei știa că Maigret era grav, neliniștit, că pe chipul lui nu erau doar semnele oboselii ci și cele ale unei stări de epuizare.

— Soția mea n-a telefonat?

— Nu, șefule.

— Să fie chemată, acasă. Dacă nu-i acolo, să se încerce numărul lui Lognon...

Poate nu un nebun, gîndi el, poate nu un individ care să trebuiască internat într-un spital de psihiatrie, ci un violent, incapabil să-și stăpînească instinctele...

— Alo! Tu ești?

Era din nou acasă și pregătea probabil cina.

— Te-ai întors de mult?

— De mai bine de o oră. De fapt, cred că nu ține prea mult la prezența mea... S-a simțit flatată că m-am deranjat

pentru ea, da nu se simte bine alături de mine... Îi este mult mai plăcută societatea fetei bătrîne cu mătănii... Cînd sînt singure pot să se văicărească întruna și să facă un nesfîrșit inventar al micilor lor mizerii... M-am dus să cumpăr în cartier ceva dulciuri... Am strecurat niște bani în mîna bătrînei, care nici n-a clipit, și am făgăduit să mai trec mîine dimineață... Dar tu? Speri să vii la cină?

— Încă un știu. Mă îndoiesc.

— Cum îi merge lui Lognon?

— Ultima dată cînd am avut informații, mai trăia. Dar acum abia am sosit la birou...

— Pe diseară, nădăjduiesc...

— Pe diseară.

El nu-i spunea pe nume, nici ea lui. Ea nu-i spunea dragul meu, nici el draga mea. La ce bun, de vreme ce se simțeau, într-un fel, o singură făptură?

Puse receptorul în furcă, deschise ușa.

— Janvier e aici?

— Iată-mă, șefule.

Maigret, așezat la biroul său pe care începuse să facă ordine, spuse:

— Mai întîi, Lognon...

— Acum zece minute am telefonat la Bichat... Infirmiera șefă începe să devină nervoasă... Stare staționară... Medicii nu se așteaptă la vreo schimbare pînă cel mai devreme mîine... E în comă și cînd deschide ochii nu știe unde se află, cine e lîngă el, nici ce i s-a întîmplat...

— L-ai văzut pe fostul logodnic al Marinettei Augier?

— L-am găsit la birou și părea îngrozit de gîndul că taică-su ar putea afla că sînt de la poliție... Tatăl este pare-se un bărbat sever, care face să tremure tot personalul... Jean-Claude în schimb, nu este decît o secătură molie și lipsită de vlagă... M-a scos din birou și, în fața domnișoarei de la

informații, a jucat teatru ca să dea impresia că are de-a face cu un client...

— Ce fabrică e, de fapt?

— Tuburi metalice pentru nu știu ce, din cupru, fier și fontă. Una din acele clădiri sinistre, cum se găsesc atâtea spre Avenue de la Republique și bulevardul Voltaire... M-a dus la o cafenea, departe de birou... Ziarele de după amiază vorbesc despre focurile de revolver și despre rănirea lui Lognon, dar n-o amintesc pe Marinette Augier... De altminteri, Jean-Claude nu le-a citit...

— Vrea să ne ajute?

— Se teme atât de taică-su și în general, de tot ceea ce i-ar putea complica existența, încât mi-ar fi mărturisit toate păcatele tinereții sale... L-am informat că Marinette și-a părăsit pe neașteptate domiciliul și că aveam nevoie urgentă de mărturia ei... „Ați fost logodiți aproape un an de zile”... „Logodiți, știți... Expresia e exagerată...” „Sau prea slabă, de vreme ce vă petreceați la ea o noapte sau două pe săptămână...” Nu i-a plăcut deloc că știam asta. „În orice caz, dacă așteaptă un copil nu poate fi de la mine, pentru că au trecut mai mult de nouă luni de când nu ne-am mai întâlnit...” Te-ai lămurit asupra individului, șefule. I-am vorbit despre week-end-urile lor. „Fără îndoială există locuri unde vă duceți mai des... Aveți o mașină?...” „Se înțelege.” „Plecați la mare sau rămâneți prin împrejurimile Parisului?” „Prin împrejurimile Parisului... Nu întotdeauna în același loc... Alegeam un han, aproape întotdeauna pe malul apei, pentru că Marinette era nebună după înot și canotaj... Nu-i plăceau hotelurile, locurile elegante și sofisticate... De fapt, avea gusturi foarte de rînd”.

Am sfârșit prin a-i sustrage vreo jumătate de duzină de adrese, cele unde se retrăgeau cel mai adesea, Hanul du Clou, la Courcelles, în valea Chevreuse, la Melania, la Saint-Fargeau,

între Corbeil și Melun, Felix și Felicia, la Pomponne... Asta e pe malul Marnei, nu departe de Lagny... Ea avea o slăbiciune pentru cîrciuma asta, pentru că nu e altceva decît o cîrciumă de țară, cu două odăi fără apă curgătoare... După aceea, mai e Creguy, în apropiere de Meaux, o cîrciumioară al cărei nume l-a uitat și al cărei patron e surd... *Cotoșana Dansatoare*, în plin cîmp, între Meulan și Apremont... O singură dată au luat masa la Coq Hardy, la Bougival...

— Ai verificat?

— Am socotit că era mai bine să rămîn aici pentru a centraliza informațiile. Puteam să telefonez poliției de pe acolo, dar m-am temut ca din nepricepere să n-o facă pe domnișoară să-și ia zborul... Nu e prea corect, dat fiind faptul că localitățile acestea sînt în afara departamentului Senei, dar am avut impresia să sînteți grăbit...

— Și?

— Am trimis cîte un om în fiecare loc; pe Lourtie, Jamin și Lagrume...

— A luat fiecare cîte o mașină?

— Da, mărturisi Janvier puțin speriat.

— Așadar de aceea m-a anunțat Lucas că probabil nu mai este nicio mașină disponibilă.

— Mă iertați...

— Ai făcut foarte bine... Încă n-ai niciun rezultat?

— Numai de la hanul din Clou... Acolo nu-i... Ceilalți vor raporta și ei în curînd.

Maigret își fuma pipa în tăcere, ca și cînd ar fi uitat de prezența inspectorului

— N-aveți nevoie de mine?

— Deocamdată nu. Nu pleca fără să mă anunți. Spune-i și lui Lucas să rămînă...

Dorea să acționeze cît mai repede. După vizita îndelungată făcută olandezului în după-amiaza aceea, simțea

că cineva era primejduit, nefiind totuși în stare să spună asupra cui apăsa primejdia.

Bineînțeles, acolo se făcuse totul pentru a-i prezenta un anumit decor. Dacă tablourile agățate de pereți erau autentice, tot ce mai văzuse și tot ce auzise părea fals.

— Dă-mi legătura cu biroul străinilor...

N-au trebuit decît zece minute pentru a afla numele de fată al doamnei Jonker. Prenumele nu era Mireille, așa cum bănuise el din pricina actualei Mirella și a originii ei meridionale, ci mai banal, Marcelle, iar numele de familie Maillant.

— Dați-mi, vă rog, Poliția Judiciară din Nisa. Dacă e posibil pe comisarul Bastiani...

Nerăbdător, își îndrepta căutările în toate direcțiile, la întâmplare.

— Alo! Bastiani? Ce faci, bătrîne? Cum e vremea? Aici plouă de trei zile în șir și abia de azi la prînz a binevoit să fie doar înnourat... Ascultă, aș vrea ca oamenii dumitale să răsfoiască la iuțelă hîrtoagele mai vechi... Dacă nu găsesc nimic la voi, ar putea încerca la Palatul de Justiție... E vorba de o anume Marcelle Maillant, născută la Nisa, probabil în cartierul vechi, pe lîngă Sainte-Réparate... Are treizeci și patru de ani. După ce s-a măritat cu un englez pe nume Muir, care fabrică rulmenți pe bile la Manchester, a trăit cîtiva ani la Londra unde s-a căsătorit cu un olandez bogat Norris Jonker; acum trăiește la Paris... O femeie splendidă, dintre acelea după care lumea se întoarce pe stradă... Înaltă, brună, care știe să-și poarte toaletele... Foarte femeie de lume, avînd totuși un nu știu ce care mi se pare îndoielnic... Înțelegi ce vreau să spun?... E pe undeva o fisură, nu știu unde, și felul ei de a mă privi mi-a confirmat impresia... Da. E într-adevăr urgent... Aș putea să jur că se pregătește o treabă urîță și aș vrea s-o împiedic... De fapt, nu l-ai cunoscut pe Lognon cînd

lucrăi în strada Saussaies! Urîciosul, da... A fost împușcat noaptea trecută... N-a murit, dar nu se știe dacă are să scape... De afacerea asta e vorba, da... Mă întreb în ce calitate și în ce măsură e amestecată și ea, dar poate că informațiile dumitale or să mă lămurească... Rămîn la birou... Toată noaptea dacă trebuie...

Era sigur că aflînd că ancheta era în legătură cu un coleg doborît, Bastiani și oamenii lui se vor pune imediat pe lucru. Era pentru ei o chestiune de onoare.

Timp de cinci minute bune, Maigret rămase într-o stare de somnolență, de visare, apoi brațul i se întinse spre telefon.

— Aș vrea să am legătura cu Scotland Yardul... Cu prioritate... Inspectorul Pyke... O clipă.. Nu! Inspectorul șef Pyke...

Se cunoscuseră în Franța unde distinsul domn Pyke venise să se pună la curent cu metodele Poliției Judiciare și în special cu ale lui Maigret, rămînînd suprins că Maigret n-are niciun fel de metodă.

Se revăzuseră la Londra de două ori și deveniseră prieteni buni. Cu cîteva luni în urmă, Maigret aflase că Pyke fusese avansat.

Dacă n-au trebuit decît trei minute pentru a obține Scotland Yardul, au trecut în schimb încă zece pentru a-l găsi pe colegul lui, alte cîteva pentru a schimba felicitări într-o engleză stricată de o parte și o franceză stricată de cealaltă parte.

— ...Maillant, da... M de la Maurice, A de la Andrei... Numele trebuiau desfăcute în bucățele.

— ...Muir... încă o dată M de la Maurice... U de la Ursula...

— Numele ăsta îl cunosc... E vorba de Sir Herbert Muir? din Manchester?... Regina l-a investit cu titlul de lord acum trei ani...

— Al doilea soț: Norris Jonker...

Spuse din nou numele pe litere, vorbi de prezența olandezului în armata engleză, de gradul lui de colonel.

— Poate au mai fost și alți bărbați între aceștia doi... Se pare că femeia a trăit un timp la Londra și nu cred să fi fost singură.

Maigret avu grijă să adauge că era vorba de un atentat împotriva unui polițist și domnul Pyke declară solemn:

— Aici, vinovatul ar fi spânzurat, fie el bărbat sau femeie. Crimele împotriva poliției sînt totdeauna condamnate la spânzurătoare.

Ca și Bastiani, promise să cheme de îndată ce va ști ceva.

Era ora șase și jumătate. Cînd deschise ușa dintre biroul lui și al celorlalți polițiști, Maigret nu găsi în încăperea cea mare decît patru sau cinci inspectori.

— La Melanie, în Saint-Fargeau, nimic, domnule comisar. Și după cum mă așteptam, nu s-a găsit nimic nici la Coq Hardy, nici la Coțofana Dansatoare... Ne mai rămîne Marna, de vreme ce valea Chevreusei și Sena n-au dat niciun rezultat...

Maigret se pregătea să se înapoieze în biroul său cînd inspectorul Chinquier intrase foarte agitat, în odaie.

— Comisarul e aici?

Îl zări chiar în clipa cînd punea întrebarea.

— Am vești... Am preferat să mă reped eu singur decît să vă telefonez de la birou...

— Intră...

— Am lăsat în anticameră un martor, pentru cazul că doriți să-l interogați...

— Mai întîi așază-te și povestește...

— Pot să-mi scot pardesiul? Am alergat atîta azi că sînt leoarcă... Așa! După cum ne-ați cerut, inspectorii din arondismentul al XVIII-lea au cercetat Avenue Junot și împrejurimile cu toată atenția... Ore în șir, afară de bătrînul

Maclet, nimeni n-a spus nimic... Apoi, pe neașteptate, mi s-a dat o informație care mi s-a părut de prim ordin. La începutul după-amiezii casa fusese o dată vizitată și au fost interogați portăreasa și acei locatari care erau acasă, nu prea mulți, îndeosebi femei, pentru că bărbații se aflau la lucru. E vorba de o casă de raport situată tocmai în partea de sus a bulevardului. În clipa când unul dintre colegii mei s-a înapoiat acolo, acum mai puțin de-un ceas, a intrat să-și ia scrisorile, în loja portarului, un bărbat, un anume Langeron, care umblă din casă-n casă să plaseze aspiratoare... L-am adus cu mine. E un tip destul de șters, obișnuit mai mult să fie dat afară decît să fie primit cu brațele deschise... Trăiește singur într-un apartament de la etajul al treilea și lucrează la ore neregulate, nădăjduind mereu că poate-o să nimerească la momentul propice în casele oamenilor. De cele mai multe ori, își pregătește singur mesele dar, când îi reușește o afacere, își oferă o cină la restaurant. Ceea ce i s-a întîmplat și ieri... Între șase și opt, când oamenii sînt de obicei acasă, a vîndut două aspiratoare și după ce-a luat un aperitiv într-o braserie din piața Clichy, a cinat copios într-un mic restaurant din strada Coulaïncourt. Puțin înainte de orele zece seara, se înapoia pe Avenue Junot, cu aspiratorul în mîină, pentru demonstrații... În dreptul casei olandezului staționa o mașină, un Jaguar galben, a cărei placă de înregistrare l-a frapat pentru că era marcată cu două litere T roșii... Nu se afla decît la cîțiva metri cînd ușa s-a deschis...

— E sigur că e ușa casei soților Jonker?

— Cunoaște casele din Avenue Junot cum își cunoaște buzunarele, pentru că, bineînțeles, a încercat să-și vîndă aspiratoarele... Acum, ascultați... A văzut ieșind de acolo doi bărbați care susțineau pe un al treilea, atît de beat, încît nu se mai putea ține pe picioare... Cînd cei doi care îl duceau, ca să spunem așa, pe cel de-al treilea spre mașină l-au zărit pe

Langeron, au părut o clipă că vor să se retragă spre casă, dar unul din ei a bombănit: „Hai!... Mergi, imbecilule!... Nu ți-e rușine să ajungi în halul ăsta!...”

— Și au plecat cu el?

— Stai puțin. N-am terminat. În primul rînd, negustorul meu de aspiratoare afirmă că tipul care-a vorbit avea un puternic accent englez. În sfîrșit, individul beat nu purta nici pantofi, nici ciorapi... Picioarele i se tîrau parcă pe trotuar. L-au așezat pe bancheta din spate, împreună cu unul dintre cei ce-l susținuseră, iar celălalt s-a așezat la volan... Mașina a pornit ca din pușcă... Vreți să-l chem înăuntru pe martorul meu?

Maigret se codi, convins că avea din ce în ce mai puțin timp de pierdut.

— Asează-te cu el în camera de-alături și înregistrează-i depoziția. Ai grijă să nu uite nimic. Orice amănunt poate deveni important...

— Pe urmă ce să fac cu el?

— Mai vorbim după ce vei fi terminat.

În ajun, la aceeași oră, își îndrepta întreaga putere de convingere asupra tînărului Bauche, zis Jeannot și la orele unu dimineața izbuti să-i smulgă mărturisirea care-i dădea posibilitatea să-l bage la închisoare pe Gaston Nouveau.

Începuse să se întrebe dacă nu cumva și în noaptea aceasta lumina va rămîne aprinsă în biroul său pînă la Dumnezeu știe ce oră. Arareori se întîmpla asta două nopți la rînd. Între un caz și altul există aproape întotdeauna o pauză și, oricît ar părea de ciudat, dacă această pauză se prelungea, Maigret devenea ursuz și nu se simțea în apele lui.

— Serviciul mașinilor... Rapid!

Nu-și amintea să fi văzut vreodată un Jaguar galben, culoare destul de puțin obișnuită pentru o mașină englezească. Inițialele T T arătau că mașina intrase în Franța

cu un proprietar străin care nu avea să rămână multă vreme în țară și care prin urmare, nu trebuise să plătească vama.

— Cine se ocupă la voi de T T? Torive? Nu-i acolo?... Nu mai e nimeni? Dar tu... tu ești acolo, nu?... Ascultă, dragul meu... E neapărată nevoie să te descurci... Ori te duci la biroul lui Rorive și-mi cauți informația pe care ți-o cer, ori îi telefonezi și-i spui să vină imediat... N-are a face că e la masă... Înțeles? E vorba de un Jaguar... Jaguar, da... Ieri seara mai circula prin Paris... E galbenă și are o placă T T... Nu! Nu-i știu numărul... Ar fi prea frumos... Dar presupun că la Paris nu se găsesc cu duzinile Jaguaruri galbene cu plăci T T... Descurcă-te cum poți și telefonează-mi la Quai ce ai aflat... Numele proprietarului, adresa, data sosirii în Franța... Pe curînd. Scuzele mele lui Rorive dacă vei fi nevoit să-l deranjezi... Am să-i rămân îndatorat... Spune-i că trebuie să-l regăsim pe individul care l-a împușcat pe Lognon... Da, inspectorul din arondismentul al XVIII-lea...

Maigret se duse și întredeschise ușa, chemîndu-l pe Janvier.

— Nicio știre din Marna?

— Deocamdată nimic. Lagrume o fi avut vreo pană...

— Cît e ceasul?

— Șapte.

— Mi-e sete. Ai putea cere să ne aducă niște halbe. Și dacă tot te ocupi de asta, n-ar strica să comanzi și sandviciuri.

— Pentru cîte persoane?

— Habar n-am... O grămadă de sandviciuri...

Umblînd încolo și înapoi, cu mâinile la spate, în cele din urmă ridică receptorul.

— Cu soția mea, vă rog...

Pentru a-i spune că precis nu va veni acasă la cină. Abia depuse receptorul, cînd telefonul sună, și el se repezi la aparat.

— Alo! Da, Bastiani?... Așadar, a fost mai ușor decît ți-ai închipuit?... Ai avut noroc?... Bun!... Dă-i drumul!...

Se așeză la birou, trase după sine un carnet, luă un creion.

— Ce nume spui?... Stanley Hobson?... Cum?... E o poveste lungă... Scurteaz-o cît poți, fără să uiți nimic... Dar nu, dragul meu... Sînt puțin nervos în seara asta... Sînt convins că trebuie să lucrăm repede... Mă neliniștește un bețivan desculț... Bun... Ascult... Afacerea data de șaisprezece ani. La Nisa fusese arestat într-un mare hotel de pe Promenade des Anglais, un anume Stanley Hobson, înregistrat la Scotland Yard ca hoț de bijuterii... În vilele din Antibes și din Cannes fuseseră comise mai multe furturi de bijuterii, un altul chiar într-o cameră din hotelul în care locuia Hobson. În momentul arestării, acesta se afla în compania unei fete care însă nu avea optsprezece ani și care de cîteva săptămîni devenise amanta lui. Fusese ridicată împreună cu Hobson, fuseseră interogați amîndoi timp de trei zile. Camera pe care o ocupaseră fusese răscolită. La fel și apartamentul, aflat în Nisa Veche, pe care-l ocupa mama fetei, care lucra în piața de flori.

Nicio bijuterie nu fusese regăsită. Din lipsă de dovezi, cei doi fuseseră puși în libertate și, după două zile, trecură granița italiană.

De atunci, la Nisa nu s-a mai auzit nimic, nici despre Hobson, nici despre Marcelle Maillant, pentru că ea era fata implicată în această afacere.

— Știi ce s-a întîmplat cu mama fetei?

— Sînt mai mulți ani de cînd locuiește într-un apartament confortabil în strada Saint-Sauveur și trăiește ca o rentieră. Am trimis la ea pe unul din oamenii mei, dar încă nu s-a înapoiat. Fără îndoială că primește bani de la fiica sa...

— Mulțumesc, Bastiani. Pe curînd, sper.

Mașina începea să se miște, cum îi plăcea lui Maigret să

spună, și în asemenea momente ar fi dorit ca toate birourile să fie deschise zi și noapte.

— Vino o clipă, Lucas... Coboară pînă la fișier... Sper c-a rămas cineva pe-acolo... Notează numele Stanley Hobson... După spusele lui Bastiani, trebuie să aibă acum între patruzeci și cinci și patruzeci și opt de ani. Nu am semnalmentele lui, dar acum mai bine de cincisprezece ani Scotland Yard-ul i-a trimis fișa tuturor polițiilor, semnalîndu-l drept hoț de bijuterii internațional... Suie la Registru, dacă trebuie... S-ar putea să aibă ceva despre el....

După plecarea lui Lucas, Maigret privi telefonul cu un aer dojenitor, ca și cînd ar fi fost supărat pe el că nu sună în fiecare moment. Chinquier bătu la ușă.

— Iată, domnule comisar, raportul a fost bătut la mașină și Langeron l-a semnat. Întrebă dacă se poate duce la masă. Într-adevăr nu vreți să-l vedeți?

Maigret se mulțumi doar cu o privire furișată prin ușa întredeschisă. Personajul era banal, șters.

— Să mănînce și să vină înapoi, nu strică. Încă nu știu dacă și cînd o să am nevoie de el, dar și așa sînt prea mulți indivizi răsîndiți în lume...

— Eu ce fac!

— Nu ți-e foame? Nu cinezi niciodată?

— Aș vrea să mai fiu de folos.

— Cel mai bine ar fi să te înapoiezi în arondismentul dumitale și să mă ții la curent cu ceea ce se petrece în cartier...

— Aveți vreo nădejde?

— Dacă n-aș avea, m-aș duce să cinez cu nevastă-mea urmărind programul de la televizor...

Chelnerul de la Braseria Dauphine se mai afla în biroul lui Maigret, unde adusese un platou cu pahare cu bere și sandviciuri, cînd telefonul sună.

— Bun... Bravo!... Ed... Ed, atîta tot?... Un american... înțeleg... La ei chiar și președinții își iau diminutive... Ed Gollan... Doi de l?... Ai adresa?... Cum?

Maigret se întunecă din nou. Era vorba de proprietarul Jaguarului galben.

— Ești sigur că nu mai este un altul în tot Parisul? Buun! Mulțumesc, bătrîne... O să văd ce-o să iasă, dar aș fi preferat să nu fie unul care stă la Ritz...

Intră din nou în biroul inspectorilor.

— Doi oameni să se pregătească să plece cu o mașină. Sper că e mai una, jos?...

— Două s-au întors chiar acum.

După o clipă, reluă receptorul.

— Ritz?... Dați-mi portarul, vă rog, duduie. Alo! Portarul? Dumneata ești, Pierre?... Aici Maigret...

I se întîmplase de mai multe ori să facă anchete în hotelul din piața Vendôme, unul dintre cele mai selecte, dacă nu chiar cel mai select hotel din Paris și de fiecă dată o făcuse cu discreția necesară.

— Da, comisarul... Ascultă-mă cu atenție și nu pronunța nume... La ora asta probabil că e lume în hol... Aveți acolo de client un anume Gollan? Ed Gollan...

— O clipă, vă rog. Mut legătura într-o cabină...

Puțin după aceea, confirmă:

— E la noi, da... Vine adeseori... E un american născut la San Francisco, care călătorește mult și care vine la Paris de trei patru ori pe an... De obicei rămîne cam douăzeci de zile...

— Ce vîrstă?

— Treizeci și opt de ani... Nu e deloc tipul omului de afaceri; pare un intelectual... Din pașaport reiese că e critic de artă și mi s-a spus, un expert de reputație internațională... L-a primit de mai multe ori pe directorul Luvrului și cei mai mari negustori de tablouri vin să-l vadă...

— Acum se află în apartamentul lui?...

— Ce oră e? Șapte și jumătate? După toate probabilitățile e la bar...

— Vrei să te informezi, te rog? Cu toată discreția...

O nouă așteptare.

— E acolo, da...

— Singur?

— În tovărășia unei femei frumoase.

— O clientă a hotelului?

— Nu e tocmai genul; s-a mai întâmplat să vină să ia un pahar cu el și în curînd se vor duce fără îndoială să cîneze în oraș...

— Vrei să mă informezi dacă se pregătesc să plece?

— Dar vedeți, nu pot să-i rețin.

— Dă-mi numai mie un telefon... și mulțumesc!...

Îl chemă pe Lucas.

— Acultă-mă cu luare-aminte. E o treabă importantă și delicată. Ai să te repezi la Ritz însoțit de un inspector... Îl întrebi din partea mea pe portar dacă Ed Gollan mai e la bar... Dacă așa cum nădăjduiesc, mai e acolo, îți lași colegul în hol și îl abordezi cu discreție pe Gollan și pe doamna care-l însoțește... Nu-i nevoie să-ți exhibezi insigne sau să pronunți cu glas tare cuvîntul poliție... Spune-i că e vorba de automobilul lui, că trebuie să-i cerem o informație și stăruie să te urmeze...

— Și femeia? O aduc și pe ea?

— Dacă nu cumva e înaltă și brună, foarte frumoasă și dacă nu se numește Mirella...

Lucas se uită cu jale la halbele încă înspumate, apoi se îndepărtă fără a spune un cuvînt.

— Și mai ales, grăbește-te... Dă-i drumu' cu toată viteza...

Dacă berea era bună, sandviciurile nu mergeau deloc.

Maigret era prea agitat pentru a mîncă. Nimic nu mergea

în afacerea asta. Abia schița o ipoteză, că faptele o și dezmințeau.

Și afară de misteriosul Stanley Hobson, dădea mereu de indivizi cu aparență respectabilă.

În cele din urmă îl chemă la telefonul de-acasă pe Manessi, comisarul specializat în prețuirea obiectelor de valoare.

— Iar eu, da... Nădăjduiesc că nu ai oaspeți... Ba da? Atunci am să fiu cât mai scurt... Spune-mi, numele de Gollan îți spune ceva?... Unul dintre cei mai buni experți americani?

Oftă de mai multe ori ascultînd ce-i spunea Manessi la celălalt capăt al firului.

— Da... Da... Trebuia să mă aștept... Încă o întrebare... Cineva mi-a spus azi după-amiază că adevărații amatori de pictură cumpără și revînd adesea tablourile pe sub mînă... E adevărat?... Nu cer să-mi spui nume, firește... Nu! Nu mă ocup de o afacere cu tablouri sau dacă da, o fac fără să știu... Un ultim cuvînt... E cu putință ca un om ca Norris Jonker să aibă la colecție tablouri false?

Îi răspunse un hohot de rîs.

— Dacă are el, atunci sînt și la Luvru... E adevărat că unii oameni pretind că Gioconda nu este decît o falsă Giocondă...

Ușa se deschise brusc. Un Janvier agitat, radios, aștepta cu nerăbdare încheierea conversației pentru a trîmbița știrea.

— Mulțumesc... Te redau invitaților duminică... Mă înșel poate, dar cred că voi mai avea nevoie de dumneata...

Janvier izbucni:

— S-a făcut, șefule... A fost regăsită...

— Marinette?

— Da... O aduce Lagrume... N-a avut nicio pană, dar se pare că pe întuneric nu e ușor să găsești hanul Felix și Felicia... E afară din Pomponne, la capătul unui drum care nu duce nicăieri...

— A vorbit?

— Jură că nu știe nimic din ceea ce s-a întîmplat... Auzind focurile de armă, s-a gîndit numaidecît la Lognon... I-a fost teamă să nu i se întîmple și ei ceva.

— De ce?

— N-a explicat... Nu i-a făcut nicio dificultate lui Lagrume cînd i-a cerut să-l urmeze. A cerut doar să-i arate insigna de polițist...

Peste cel mult o oră, va fi deci la Quai des Orfèvres. Pînă atunci, dacă totul va merge bine, va fi aici și Ed Gollan, fără îndoială furios, amenințînd să facă apel la ambasadă. E de necrezut cîți oameni își iau drept scut ambasadele!

— Alo!... Da... Chiar eu, dragă domnule Pyke...

Noul inspector-șef din Scotland Yard își debita informațiile fără grabă, citind, după toate probabilitățile, un text pe care-l avea în față și repetînd fiecare informație importantă.

Pentru că erau unele extrem de importante. De pildă, divorțul Mirelei de primul soț Herbert Muir, după numai doi ani de la căsătorie. Divorțul fusese pronunțat în favoarea tinerei femei și complicele, corespondentul, cum se spune în Regatul-Unit, nu era altul decît un anume Stanley Hobson.

Nu era vorba numai de faptul că acest cuplu fusese prins în flagrant delict, într-un cartier puțin onorabil, din Manchester în care locuia Hobson, dar se dovedi că, în cei doi ani cît durase căsnicia, perechea nu încetase să se întîlnească.

— Încă n-am regăsit urma lui Stanley la Londra în anii care au urmat. Nădăjduiesc că despre asta să vă pot informa mîine... Doi dintre oamenii mei vor sta de vorbă cu anumiți indivizi din Soho, care sînt la curent cu ceea ce se întîmplă într-un anume mediu...

Un amănunt pe care era să-l uit... Hobson e cunoscut mai mult sub porecla de Stan Chelu'... De la vîrsta de douăzeci și

trei sau douăzeci și patru de ani, în urma nu știu cărei boli, și-a pierdut tot părul, pînă și genele și sprîncenele...

Maigret, căruia-i era cald, se duse să întredeschidă fereastra, și era tocmai ocupat cu golirea unei halbe cînd auzi pe culoar, pe cineva vorbind franțuzește cu accent american. Nu distingea cuvintele, dar glasul arăta că musafirul fără voie era nemulțumit.

De aceea își compuse cel mai amabil, cel mai binevoitor dintre surîsuri și deschizînd ușa, zise:

— Intrați vă rog, domnule Gollan și iertați-mă că v-am deranjat...

CAPITOLUL VII: ALEGEREA MIRELLEI

Ed Gollan avea părul negru, tăiat foarte scurt, ca o perie. În ciuda vremii cenușii și reci el nu purta pardesiu, iar costumul său dintr-o țesătură ușoară, fără perne de vată la umeri, îl făcea să pară mai înalt decât era.

În ciuda furiei de care era cuprins, vorbea într-o franceză corectă, fără a căuta cuvintele.

— Într-adevăr, spuse el arătînd spre Lucas, domnul acesta m-a deranjat în împrejurări deosebit de neplăcute, nu numai pentru mine ci și pentru o doamnă care mă însoțea...

Maigret îi făcu semn lui Lucas să iasă din birou.

— Sînt dezolat, domnule Gollan. Dacă ceea ce vă preocupă este doamna care vă însoțea, aflați că neplăceri de genul acesta fac parte din meseria ei...

Criticul notă lovitura.

— Presupun că e vorba de mașina mea?...

— Sînteți proprietarul unui Jaguar galben, nu?

— Am fost.

— Cum adică, ce vreți să spuneți?

— Că m-am dus eu însumi azi dimineața la comisariatul din arondismentul I, să anunț că automobilul mi-a fost furat.

— Unde ați fost ieri seară, domnule Gollan?

— La consulul Mexicului, a cărui locuință particulară se află în Boulevard des Italiens.

— Ați cinat acolo?

— În tovărășia unei duzini de persoane.

— Pe la ora zece vă mai aflați acolo?

— Nu numai la zece ci și la două dimineața, după cum veți putea verifica.

Observînd tava cu paharele de bere și sandviciuri se arătă surprins.

— Aș dori să-mi spuneți numaidecît...

— O clipă. Și eu sînt grăbit, mai grăbit decît dumneavoastră, vă rog să mă credeți dar e absolut necesar să procedăm sistematic. Ați lăsat mașina în Boulevard des Italiens?

— Nu. Știți mai bine decît mine că e aproape cu neputință să parchezi acolo...

— Unde se găsea cînd ați văzut-o pentru ultima oară?

— În piața Vendôme, unde un anumit număr de locuri sînt rezervate celor care locuiesc la Ritz. N-aveam de străbătut decît cîteva sute de metri ca să ajung la prietenul meu.

— N-ați părăsit deloc apartamentul acestuia?

— Nu.

— Ați primit acolo un telefon?

Gollan șovăi, surprins de faptul că Maigret era informat de acest lucru.

— De la o doamnă, da.

— O doamnă al cărui nume nu-l puteți dezvălui, presupun? Nu este cumva vorba de doamna Jonker?

— S-ar fi putut să fie ea, căci îi cunosc într-adevăr pe soții Jonker.

— Cînd v-ați înapoiat la hotel, n-ați remarcat că mașina nu se mai afla la locul ei?

— M-am înapoiat prin strada Cambon, ca majoritatea clienților...

— Îl cunoașteți pe Stanley Hobson?

— Nu sînt dispus domnule Maigret, să mă supun unui interogatoriu înainte de a ști în ce afacere încercați să mă amestecați.

— Se întîmplă că anumiți prieteni ai dumneavoastră se află într-o situație cam delicată...

— Ce prieteni?

— Norris Jonker, de pildă... Presupun că i-ați vîndut și ați cumpărat de la el unele tablouri...

— Nu sînt negustor de tablouri... Se întîmplă ca unele muzee sau unii particulari să-mi spună că sînt în căutarea unei pînze a unui anumit pictor, dintr-o anumită epocă, de o anumită valoare. Dacă în cursul călătoriilor mele aflu că un asemenea tablou este de vînzare, le semnalez, și atîta tot.

— Fără comision?

— Asta nu vă privește. E treaba fiscului din țara mea...

— Nu bănuieți bineînțeleș, cine a putut să vă fure mașina. Cheia era la tabloul de bord?

— În cutia pentru mănuși. E singurul mijloc, pentru mine care sînt veșnic distrat, să nu o pierd.

Maigret trăgea cu urechea la zgomotele de pe culoar și părea să ia acest interogatoriu fără niciun interes, din vîrfurile buzilor.

Aceasta nu-l surprindea oare în primul rînd pe Gollan?

— Presupun că acum mă pot înapoia la doamna pe care am invitat-o la cină?

— Nu chiar acum... Mă tem că voi mai avea nevoie de dumneavoastră în curînd...

Maigret auzise niște pași, o ușă care se deschise și se închise la loc, o voce de femeie în biroul alăturat. Era așa cum avea să fie numită mai tîrziu, seara ușilor deschise și închise.

— Vrei să vii o clipă în biroul meu, Janvier? N-ar fi politicos să-l lăsăm singur pe domnul Gollan... I-am ratat cina, și dacă dorește un sandvici.

Cei câțiva inspecitori pe care-i reținuse, inclusiv Lagrume, mîndru de succesul său, aruncau priviri curioase unei tinere fete fermecătoare, îmbrăcată într-un taior albastru, care la rîndul ei urmărea ce se întîmplă în jur.

— Sînteți comisarul Maigret, nu? V-am văzut fotografia în ziare. Spuneți-mi repede dac-a murit...

— Știu, domnișoară Augier. A fost rănit grav, dar medicii speră să-l salveze...

— El v-a vorbit de mine?

— Nu e în stare să vorbească, și vor mai trece multe ore, dacă nu chiar două-trei zile, pînă s-o poată face. Sînteți bună să mă urmați?

O conduse într-un mic birou, a cărei ușă o închise.

— Mă veți înțelege cred, dac-am să vă spun că timpul presează.

De aceea nu vă cer să-mi povestiți amănunțit tot ce știți. O vom putea face mai tîrziu. Am să vă pun cîteva întrebări. Dumneavoastră i-ați semnalat inspectoratului Lognon că se petreceau lucruri ciudate în casa din fața dumneavoastră?

— Nu. Eu nu remarcasem nimic, afară de faptul că seara era de obicei lumină în atelier...

— Unde v-a întîlnit Lognon?

— Pe stradă, o dată cînd mă întorceam acasă. Mi-a spus că s-a informat despre apartamentul pe care-l ocup, că avea nevoie să stea două sau trei seri la fereastra mea pentru a supraveghea pe cineva. Mi-a arătat insigna și legitimația de polițist. Nu am fost prea convinsă și n-a lipsit mult să telefonez la comisariat...

— Și ce anume v-a făcut să vă hotărîți?

— Părea nefericit. Mi-a povestit că n-a avut niciodată

noroc dar că, dacă aveam să-l ajut, totul avea să se schimbe, pentru că era pe urmele unei afaceri grase...

— V-a spus ce afacere?

— În prima seară nu.

— Ați rămas cu el în prima seară?

— Cîtva timp da, pe întuneric. Draperiile atelierului de peste drum nu se închideau de tot și din cînd în cînd se vedea trecînd un bărbat care ținea în mînă o paletă și niște pensule.

— Îmbrăcat în alb? Cu un prosop în jurul capului?

— Da. Am observat rîzînd, că semăna cu o fantomă...

— L-ați văzut pictînd?

— O singură dată. În seara aceea pusese șevaletul în partea atelierului pe care noi o puteam vedea; picta cu furie...

— Ce înțelegeți prin a picta cu furie?

— Eu v-aș putea spune exact. Parc-ar fi fost un posedat...

— Ați mai văzut și alte persoane în atelier?

— O femeie... Se dezbrăca... Sau mai exact, el smulgea îmbrăcămintea de pe ea...

— Înaltă și brună?

— Nu era doamna Jonker, o cunosc din vedere.

— L-ați văzut și pe domnul Jonker?

— În atelier nu. În atelier am zărit o dată un bărbat chel, între două vîrste...

— Ce s-a întîmplat ieri seară?

— Ca și în celelalte seri, m-am culcat devreme. Am o meserie obositoare și institutul de înfrumusețare rămîne deschis uneori foarte tîrziu, mai ales cînd este vreun bal sau un spectacol de gală...

— Lognon era în camera de zi?

— Da. Ajunseserăm să ne înțelegem foarte bine... Nu a încercat niciodată să-mi facă curte și era foarte bun cu mine, de o bunătate părintească... Ca să-mi mulțumească îmi aducea ciocolată, cîteva buchețele de violete...

— La ora două dormeați?

— Eram în pat, dar încă nu dormeam. Citeam ziarul... A bătut la ușa mea... Surescitat, m-a anunțat că a intervenit ceva nou, că a fost adus pictorul dar că lucrurile s-au petrecut prea repede și n-a mai avut vreme să coboare... „E mai bine să mai rămân puțin... Probabil că unul dintre indivizi o să se înapoieze”, mi-a spus el. Apoi s-a înapoiat la fereastră și eu am adormit... M-au trezit focurile de revolver... M-am uitat afară... Aplecându-mă pe fereastră, am văzut un trup zăcînd pe trotuar... Nu știam încă ce-aveam să fac, dar am început să mă îmbrac... Portăreasa a venit și m-a informat de cele petrecute...

— Și de ce ați fugit?

— M-am gîndit că dacă gangsterii știau cine e Lognon și ce căuta la noi în casă, nu mă vor lăsa nici pe mine... Încă nu știam unde mă voi duce... Nu mă gîndeam deloc...

— Ați luat un taxi?

— Nu. Am mers pe jos pînă în piața Clichy și am rămas o vreme într-o cafenea care era încă deschisă... Femeile de stradă mă măsurau bănuitoare, din cap pînă-n picioare... Mi-am amintit de un han la care m-am dus de mai multe ori cîndva, cu prietenul meu...

— Jean-Claude, da...

— Prin el ați...

— Ascultați-mă, domnișoară. Tot ceea ce vi s-a întîmplat mă interesează și aș fi fericit să pot asculta toate amănuntele aventurii dumneavoastră. Dar am impresia că sînt treburi mai urgente de făcut... Vă cer ca pînă mă înapoiez, să rămîneți cumințe în biroul inspectorilor mei, unde am să vă conduc acum... Janvier are să folosească acest timp pentru a vă lua depoziția în scris...

— Lognon nu s-a înșelat deci?

— Nu. Lognon își cunoaște meseria și arareori se întîmplă

să se înșele... Dar după cum v-a spus, n-are noroc... Sau îi suflă cineva afacerea, sau e doborât în clipa cînd e gata să cîștige partida... Haideți!...

O conduse în biroul alăturat și-l regăsi pe Janvier într-al său.

— Ai să iei acum depoziția domnișoarei...

La auzul acestora, Gollan se ridică brusc.

— Ați adus-o aici!

— Nu e vorba de a dumneavoastră domnule Gollan, ci de o domnișoară veritabilă... Tot nu-l cunoașteți pe Stanley Hobson, zis Stan Chelu?

— N-am nimic să vă răspund.

— Cum doriți... Așezați-vă... Poate că discuția telefonică pe care o voi avea are să vă fie de folos... Alo!... Dați-mi-l vă rog, pe domnul Jonker... Norris Jonker, din Avenue Junot...

— Alo!... Domnul Jonker?... Aici, Maigret... De cînd v-am părăsit, am găsit răspuns la multe întrebări pe care vi le-am pus... Adevăratul răspuns, pricepeți?... De pildă, am în biroul meu pe domnul Gollan care e nemulțumit că a fost deranjat și care nu și-a regăsit mașina... Un Jaguar galben... Aceea care staționa ieri seară la orele zece în fața casei dumneavoastră și care l-a dus între altele, și pe locatarul dumneavoastră. Am spus locatarul dumneavoastră, da... Într-o stare jalnică pare-se... Desculț... Ascultați-mă cu atenție domnule Jonker, aș putea să vă arestez chiar acum sau mîine dimineată legal, pentru anumite lucruri mai puțin legale, pe care le cunoașteți mai bine decît mine... Vă informez pentru orice eventualitate, că locuința dumneavoastră e supravegheată de poliție... Vă rog să veniți aici imediat împreună cu doamna Jonker, pentru ca să continuăm convorbirea noastră de după-amiază... Dacă soția dumneavoastră face greutăți, spuneți-i că știm întreaga poveste a vieții ei... S-ar putea ca afară de domnul Gollan, să mai întâlnească și pe un oarecare Stan

Chelu'... Tăceți, domnule Jonker! Acum vorbesc eu și peste cîteva minute va fi rîndul dumneavoastră să vorbiți... E neplăcut să fii amestecat într-o afacere de falsuri, dar ar fi și mai grav să fiți acuzat de complicitate într-un asasinat, nu-i așa?... Sînt convins că inspectorul Lognon a fost atacat fără știrea dumneavoastră și probabil, fără știrea domnului Gollan... Dar mă tem că se pregătește o altă crimă în care veți fi amestecat direct, întrucît e vorba despre omul pe care l-ați sechestrat în casa dumneavoastră. Unde-i acum?... Spuneți-mi unde a fost dus și de cine... Nu! nu cînd o să ajungeți aici... Nu peste jumătate de oră... Acum imediat, ați înțeles, domnule Jonker?...

Auzi șoptind o voce de femeie. Mirella stătea probabil aplecată lîngă bărbatul ei. Oare ce sfat îi dădea?

— Vă jur, domnule Maigret...

— Și eu vă spun că n-avem timp de pierdut...

— Așteptați! Nu știu numărul pe dinafară... Trebuie să mă uit în carnet...

Aci, Mirella interveni direct:

— Are să vă dea numaidecît adresa, domnule Maigret... E vorba de Mario de Lucia, care ocupă un studio aproape de Champs-Élysées... Iată-l pe soțul meu...

Jonker citi:

— Mario de Lucia, strada Berry 27 bis... El s-a ocupat de Frederico...

— Și Frederico e pictorul care lucra în atelierul dumneavoastră?

— Da. Frederico Palestri...

— Vă aștept, domnule Jonker... Nu uitați să vă aduceți și soția...

Maigret nici nu se uită la criticul american. Se grăbi să ridice din nou receptorul.

— Dă-mi comisariatul din arondismentul IX. Alo! Cine-

i la telefon?... Dubois?... Ia cu dumneata trei, patru oameni... Da, da, am spus trei sau patru oameni înarmați, pentru că individul e primejdios... O să vă duceți în strada Berry 27 bis, și o să urcați în studioul unui oarecare Mario de Lucia... Dacă e acasă și probabil este, îl arestați da, n-are a face ora... O să găsiți în locuința lui un om sechestrat, Frederico Palestri... Aș vrea să-i am pe amîndoi aici cît mai curînd posibil... Încă o dată, atenție! Mario de Lucia este înarmat, un Mauser 7,63... Căutați arma, dacă n-o are asupra lui...

Se întoarse spre Ed Gollan.

— Vedeți dar scumpe domn, că n-aveți de ce protesta. Mi-a trebuit mult timp să înțeleg, nu sînt deloc la curent cu traficul de tablouri, autentice sau false... În plus amicul dumneavoastră Jonker e un domn distins care nu-și pierde cu ușurință sîngele rece...

Ridică din nou telefonul care începuse să sune.

— Da... Alo!... Lucas?... Unde ești?... Quai de la Tournelle?... Hotel de la Tournelle!... Înțeleg... Cinează într-un bistro din apropiere?... Nu, nu singur... Cere să te însoțească doi inspectori din cartier... Cine știe, poate că el e acela care se distrează cu un automat de mare calibru... M-ar mira, dar ajunge ce s-a întîmplat cu bietul Lognon...

Se îndreptă spre biroul inspectorilor.

— Aș vrea niște bere rece...

Se întoarse la biroul său, se așeză și-și umplu pipa.

— Ei iată-ne ajuși aici, domnule Gollan!... Nădărduesc că pictorul dumneavoastră mai e în viață... Nu-l cunosc pe Mario de Lucia, dar probabil că figurează în registru sub un nume oarecare... Dacă nu, ne vom adresa poliției italiene... În cîteva minute vom fi informați... Recunoașteți că sînteți tot atît de nerăbdător ca și mine...

— Nu voi vorbi decît în prezența avocatului meu,

maestrul Spangler... Numărul lui este Odeon 18, 24... nu, greșesc...

— N-are importanță, domnule Gollan... La punctul la care ne aflăm, nu sînt grăbit să vă ascult... E păcat că un om ca dumneavoastră s-a rătăcit în această afacere și nădăjduiesc că maestrul Spangler va putea găsi argumente solide pentru a vă putea apăra...

Berea încă nu sosise cînd telefonul sună din nou.

— Da... Dubois?...

Maigret ascultă o vreme fără să scoată un cuvînt.

— Bun! Mulțumesc... Nu e vina ta... Fă raportul direct la Parchet... Am să trec pe acolo mai tîrziu...

Maigret se ridică, refuzînd să răspundă privirii întrebătoare a americanului. Acesta pălise dintr-o dată.

— S-a întîmplat ceva? Vă jur că dacă...

— Ședeți și tăceți din gură.

Trecu în biroul alăturat, îi făcu semn lui Janvier, care bătea la mașină depoziția Marinettei Augier, să-l urmeze pe coridor.

— Nu merge, șefule?

— Încă nu știu exact ce s-a întîmplat... Pictorul a fost găsit spînzurat de lanțul de la toaletă, în baia în care-l închiseseră... Mario de Lucia a dispărut... Ai să-i găsești probabil fișa sus... Dă alarma generală, la gări, aeroporturi, frontiere...

— Și Marinette?...

— Are să aștepte...

O pereche urca, urmată la distanță de un polițist din arondismentul al XVIII-lea...

— Intrați vă rog în camera asta și așteptați-mă, doamnă. Jonker...

Cele două femei care se cunoșteau din vedere nu se văzuseră niciodată atît de aproape și se cercetau acum cu interes.

— Dumneavoastră, domnule Jonker, urmați-mă...

Îl conduse în micul birou în care o primise și pe Marinette Augier.

— Stați jos...

— L-ați găsit?

— Da.

— Viu?

Olandezul își pierduse și culoarea trandafirie a obrazilor și siguranța de sine. În câteva ore, ajunsese un om bătrîn...

— Lucia l-a... ucis?

— A fost găsit spânzurat în sala de baie...

— Am spus întotdeauna că lucrurile or să sfîrșească rău...

— Cui?

— Mirelei... Celorlalți... Mai ales neveste-mii...

— Ce știți despre ea?

Era greu de mărturisit. Cu capul plecat, izbuti în cele din urmă s-o facă.

— Totul, cred...

— Nissa și Stanley Hobson?

— Da.

— Și ceea ce la Manchester, a dus la divorțul de Herbert Muir?

— Da.

— Ați cunoscut-o la Londra?

— Într-o proprietate din apropierea Londrei, la niște prieteni... Era foarte cunoscută într-un anumit mediu...

— Și v-ați îndrăgostit de ea?... Dumneavoastră i-ați cerut să vă căsătoriți?

— Da.

— Știați de pe atunci?

— O să vi se pară de necrezut, dar un olandez ar înțelege... Am însărcinat o agenție de poliție particulară să mă informeze asupra ei... Am aflat că trăise cîțiva ani cu Hobson

zis Stan Chelu', pe care poliția engleză nu l-a putut băga la închisoare decît o singură dată, pentru doi ani... A regăsit-o după aceea la Manchester, pe vremea cînd devenise doamna Muir... La Londra n-a mai trăit cu ea, dar venea din cînd în cînd să-i stoarcă ceva bani...

Cineva bătu la ușă.

— Doriți bere, șefule?

— Dumneavoastră domnule Jenker, preferați desigur un coniac?... Cer scuze că nu vă pot oferi licoarea pe care o consumați acasă... Să mi se aducă sticla cu coniac din dulapul meu...

Rămăseseră din nou singuri. Alcoolul băut dintr-o înghițitură, coloră puțin obrajii olandezului.

— Înțelegeți domnule Maigret, nu mă pot lipsi de ea... La vîrsta mea e foarte primejdios să te îndrăgostești... Mi-a explicat că Hobson o șantaja, că putea scăpa de el cu o anumită sumă de bani și eu am crezut-o... Am plătit...

— Cum a început povestea cu tablourile?

— Are să vă vină greu să mă credeți, nu sînteți colecționar...

— Eu colecționez oameni...

— Mă întreb la ce rubrică mă veți clasa în colecția dumneavoastră... Poate cea a imbecililor? Întrucît ați luat informații despre mine, vi s-a spus cu siguranță că sînt un adevărat expert în ceea ce privește pictura unei anumite epoci... Atunci cînd ani de-a rîndul te pasionează un singur lucru, sfîrșești prin a-l cunoaște cu adevărat, nu?... Adeseori mi se cere părerea asupra unui tablou.... Și ajunge ca o pînză să fi făcut parte din colecția mea, pentru a fi socotită de o indiscutabilă valoare...

— Pentru a-i confirma autenticitatea...

— Asta se întîmplă cu toți marii amatori... V-am spus, cînd ați fost la mine: revindeam anumite piese pentru a

cumpăra altele, întotdeauna mai frumoase și mai rare... Când ai început, e greu să te oprești... O dată, m-am înșelat...

Vorbea pe un ton șters, nepăsător de ceea ce i se mai putea întâmpla în viitor.

— Era totuși vorba de un Van Gogh... Nu unul dintre acelea pe care le moștenisem de la tatăl meu... Un tablou cumpărat prin mijlocirea unui samsar și despre care aș fi jurat că e autentic... L-am păstrat un timp în salonul meu... Un amator sud-american mi-a oferit o sumă care-mi îngăduia să cumpăr o pînză pe care o doream de multă vreme... Afacerea s-a încheiat... Cîteva luni mai târziu un anume Gollan, pe care nu-l cunoșteam decît după nume, a venit să mă vadă...

— Cît timp e de atunci?

— Aproximativ un an... Mi-a vorbit de Van Gogh-ul pe care avusese prilejul să-l vadă la venezuelanul care-l cumpărase de la mine și mi-a demonstrat că era un fals foarte abil... „N-am spus nimic cumpărătorului, a precizat el... Ar fi foarte neplăcut pentru dumneavoastră nu-i așa, să se afle că ați vîndut un tablou fals... Alți oameni cărora le-ați cedat cîte ceva din colecția dumneavoastră ar putea să se neliniștească. Întreaga colecție ar deveni suspectă...”

Repet, nu sînteți un colecționar... Nu vă puteți imagina ce lovitură a fost pentru mine povestea asta... Gollan a mai venit să mă vadă... Într-o zi, m-a anunțat că l-a descoperit pe autorul falsului un tînăr genial pretindea el, în stare să imite tot atît de bine un Manet ca și un Renoir sau un Vlaminck.

— Soția dumneavoastră era prezentă la această convorbire?

— Nu-mi amintesc... Poate să-i fi vorbit eu mai târziu despre ea?... M-a încurajat poate să accept propunerea? Poate aș fi acceptat oricum... Se spune că sînt un om bogat dar noțiunea de bogăție e vagă... Dacă pot cumpăra unele

tablouri, mijloacele mele nu-mi îngăduie să-mi ofer altele oricît de ispititoare ar fi ocazia... Înțelegeți?

— Ceea ce presupun că înțeleg este faptul că era nevoie ca anumite tablouri, trecînd prin colecția dumneavoastră, să devină indiscutabile...

— Cam despre asta e vorba... Așezam unul sau două tablouri false printre ale mele și...

— O clipă! Cînd v-a fost prezentat Palestri?

— O lună sau două mai tîrziu... Am vîndut prin mijlocirea lui Gollan, două din lucrările sale... Gollan le plasa de preferință la amatorii sud-americani sau în mici muzee puțin cunoscute... Palestri îi făcea necazuri; era un fel de nebun genial, în plus un obsedat sexual... Ați ghicit acest lucru cînd i-ați vizitat camera, nu-i așa?

— Am început să înțeleg cînd am văzut-o pe soția dumneavoastră stînd în picioare, în fața șevaletului...

— Trebuia să fie cineva acolo...

— Cînd și cum ați descoperit că cineva se interesa de ceea ce se petrece în casa dumneavoastră?

— Nu eu am descoperit ci Hobson.

— Pentru că Hobson a intrat din nou în viața soției dumneavoastră, nu?

— Amîndoi jurau că nu... Hobson era prieten cu Gollan... El l-a descoperit pe Palestri... Pricepeți?

— Da...

— Eram prins în tot acest angrenaj... Am acceptat să lucrez în atelierul meu, unde nimănui nu i-ar fi trecut prin minte să-l caute... Dormea în camera pe care o cunoașteți... Nu cerea să iasă, cu condiția să i se procure femei... Pictura și femeile erau singurele lui pasiuni...

— Mi s-a spus că picta cu furie...

— Da... I se așezau înaintea două sau trei tablouri ale unui maestru... Se învîrtea în jurul lor ca un matador în jurul

taurului și după cîteva ore sau cîteva zile, apărea o pînză de o inspirație și o factură atît de identică încît oricine putea fi înșelat... Era un locatar foarte neplăcut...

— Din cauza pretențiilor sale în materie de femei?

— Și a grosolăniei lui. Chiar față de soția mea...

— S-a mulțumit să fie doar grosolan?

— Prefer să nu știu dacă a mers mai departe... Poate... Ați văzut ce portret i-a făcut din cîteva trăsături de penel... O pasiune domnule Maigret, e prea de-ajuns pentru un om și ar fi trebuit să mă rezum la aceea pe care o aveam pentru pictură, să rămîn un colecționar rezonabil... A trebuit s-o întîlnesc pe Mirella... Totuși, ea n-are nicio vină... Ce anume m-ați întrebat? Ah, da... Cine a descoperit că eram bănuîți... O femeie al cărui nume nici nu mi-l mai amintesc, striptează într-un cabaret din Champs-Élysées cred, pe care Lucia o adusesese pentru Palestri... În ziua următoare i-a telefonat lui Lucia pentru a-l informa că, ieșind de la mine, a fost urmărită, apoi acostată de un omuleț curios, care i-a pus tot felul de întrebări... Lucia și Stan au supravegheat cartierul... Au remarcat că în fiecare seară, un personaj scund și slab, destul de prost îmbrăcat, dădea tîrcoale prin Avenue Junot... Mai tîrziu, l-au văzut intrînd împreună cu o fată în casa de peste drum... Rămînea acolo, în întuneric, în fața ferestrei crezîndu-se invizibil; dar cum nu se putea abține să nu fumeze, din timp în timp se vedea capătul aprins al țigării...

— Nimeni nu și-a închipuit că era de la poliție?

— Stan Hobson pretindea că dac-ar fi fost de la poliție, urmăritorii s-ar fi schimbat... Dar era mereu același om și Stan a presupus că individul aparținea altei bande sau că încerca să afle ce se petrece ca să ne șantajeze... Disparația din casă a lui Palestri devenise o necesitate urgentă... Lucia și Hobson au luat asupra lor această sarcină, ieri seara, folosind mașina lui Gollan...

— Acesta din urmă era, presupun, la curent?

— Palestri refuza să plece, convins că, după ce a fost folosit aproape un an, se urmărea suprimarea lui... Au trebuit să-l ucidă... A avut însă timp să-și arunce încălțămintea pe fereastră, în grădină...

— Erați de față?

— Nu.

— Soția dumneavoastră?

— Nu! Așteptam să plece ca să facem ordine în atelier și în camera lui. În ajun încă, Stan dusesse de-acolo ramele și pînza la care lucra... Ceea ce pot afirma, dacă mai îmi este permis să vă cer să mă credeți, este că nu știam nimic despre intenția lor de a-l uide pe inspector... N-am înțeles adevărul decît cînd am auzit împușcăturile...

Urmă o lungă tăcere. Maigret era obosit și îl privea cu neputincioasă simpatie pe omul bătrîn care, în fața lui, întindea o mînă șovăielnică spre sticla de coniac.

— Îmi permiteți?

După ce goli paharul, Jonker se sili să zîmbească.

— Oricum, s-a terminat cu mine, nu-i așa?... Mă întreb ce-are să-mi lipsească mai mult...

Tablourile, care îl costaseră atît de scump?

Soția, asupra căreia nu-și făcuse niciodată iluzii, dar de care avea atîta nevoie?

— Veți vedea, domnule Maigret, că nimeni nu va crede că un om inteligent poate fi atît de naiv... Apoi, după un timp de gîndire, adăugă: Afară poate de colecționari...

Într-un alt birou, Lucas începuse să-l interogheze pe Stan Chelu'.

Timp de încă două ore, continuă acel du-te-vino din birou în birou, întrebări, răspunsuri, țacănitul mașinilor de scris.

Cînd luminile se stinseră, era, ca și în ajun, aproape ora unu.

— Am să vă conduc, domnișoară... Noaptea asta puteți dormi acasă, fără teamă...

Ședeau amîndoi în partea din spate a taxiului.

— Sînteți supărat pe mine, domnule Maigret?

— De ce?

— Dacă nu-mi pierdeam capul și dacă nu fugeam, munca dumneavoastră n-ar fi fost mai ușoară?

— Am fi cîștigat cîteva ore, dar rezultatul e același...

Nu părea să fie prea mulțumit de acest rezultat și chiar și Mirella, în momentul cînd fu dusă la închisoare, avu parte de o privire nu lipsită de simpatie.

LOGNON IEȘI DE LA SPITAL O LUNĂ DUPĂ ACEEA, MAI SLAB decît fusese vreodată, dar cu privirea scînteietoare, căci la comisariatul arondismentului al XVIII-lea, el devenise un fel de erou. În plus, fotografia apărută în ziare era a lui și nu a lui Maigret.

În aceeași zi, el plecă împreună cu soția lui într-un sat din Ardennes, unde medicii îl trimiseseră pentru două luni de convalescență.

Două luni pe care le petrecu așa cum prevăzuse doamna Maigret, îngrijind pe doamna Lognon.

Mario de Lucia fusese arestat la granița belgiană. El și Hobson aveau să ispășească zece ani de muncă silnică.

Gollan negă cu îndîrjire că ar fi avut vreun amestec în atentatul din Avenue Junot și scăpă cu doi ani de închisoare pentru escrocherie.

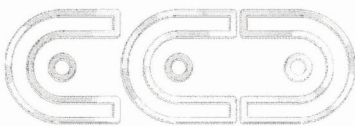
Jonker nu primi decît un an și, lunile de prevenție fiind socotite de două ori, ieși liber de la proces.

...La brațul soției sale, întrucît, din lipsă de dovezi Mirella fusese achitată.

Stînd în picioare în fundul sălii, Maigret fu unul dintre cei dintîi care se făcu nevăzut, pentru a evita o întîlnire și, mai ales, pentru că-i promisese doamnei Maigret să-i comunice verdictul.

Afacerea era deja veche, era în luna iunie și lumea nu mai vorbea decît despre concedii.

SFÎRȘIT

Scanare și prelucrare digitală

AVENTURA

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2024

COLECȚIA SFINX

COLECȚIA SFINX

fondată în 1895
bpt
serie nouă

